

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

2023

Sprawozdanie 2023

Sprawozdanie

2023

Fundacja im. Stefana Batorego

Warszawa 2024

IM. STEFANA
**FUNDACJA
BATOREGO**

Fundacja im. Stefana Batorego

Sapieżyńska 10a
00-215 Warszawa
tel. (48-22) 536 02 00
batory@batory.org.pl
www.batory.org.pl
KRS 0000101194

Konto bankowe:

Bank Handlowy I Oddział Warszawa
81 1030 1016 0000 0000 6145 0000 (PLN)
75 1030 1016 0000 0000 6145 0011 (USD)
48 1030 1016 0000 0000 6145 0012 (EUR)

Opracowanie graficzne: Hopla Studio

DTP: TYRSA Sp. z o.o.

Nakład: 50 egz.

ISSN 1234-7272

Dziękujemy wszystkim naszym darczyńcom z Polski i zagranicy
oraz współpracownikom i wolontariuszom – dzięki Waszej
pomocy możemy prowadzić naszą działalność

Spis treści

O Fundacji	9
Nasi darczyńcy	12
Fundacja 2023	13
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	17
Dotacje Fundacji Batorego	39
Dla Białorusi	49
Masz Głos, Masz Wybór	50
Forum Idei	56
Fundusze Powierzone	80
Warszawskie Biuro ECFR	85
Streszczone sprawozdanie finansowe	88

O Fundacji

Fundacja im. Stefana Batorego, założona w 1988 roku przez George'a Sorosa, amerykańskiego finansistę i filantropa, oraz grupę przywódców polskiej opozycji demokratycznej lat 80., jest niezależną organizacją pozarządową o statusie organizacji pożytku publicznego. Fundacja działa na rzecz budowy otwartego, demokratycznego społeczeństwa, społeczeństwa ludzi świadomych swych praw i obowiązków, angażujących się w sprawy swojej wspólnoty lokalnej, swojego kraju i społeczności międzynarodowej.

Do priorytetowych zadań Fundacji należą: poprawa jakości polskiej demokracji, wzmocnienie roli obywateli i instytucji obywatelskich w życiu publicznym, rozwijanie współpracy i solidarności międzynarodowej w Unii Europejskiej i w Europie Środkowo-Wschodniej.

Podstawową metodą działania Fundacji jest udzielanie dotacji organizacjom działającym na rzecz dobra publicznego. Fundacja realizuje też własne projekty: organizuje akcje i kampanie społeczne, prowadzi działania eksperckie i rzecznicze, monitoruje funkcjonowanie instytucji publicznych, organizuje debaty i konferencje.

Fundacja współpracuje z instytucjami z kraju i zagranicy. Jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Organizacji Filantropijnych Philea (Philanthropy Europe Association) oraz Europejskiego Forum Obywatelskiego (European Civic Forum). Współpracuje z Europejską Siecią Społeczeństwa Otwartego (Open Society European Network) i Transparency International.

W swojej działalności Fundacja kieruje się zasadami przejrzystości, otwartości i równego dostępu w procesie przyznawania dotacji. O swoich działaniach, w tym o możliwości ubiegania się o dotacje oraz decyzjach o rozdziale środków, informuje na bieżąco na stronie internetowej www.batory.org.pl. Coroczne sprawozdania z działalności Fundacji, wraz z pełną listą przyznanych dotacji, poddawane są audytowi zewnętrznemu i udostępniane publicznie.

Rada

Przewodniczący

prof. Andrzej Rycharđ

socjolog, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN

Członkowie

Jan Krzysztof Bielecki (do lipca)

ekonomista, przewodniczący Rady Doradczej Partnerów EY Polska

dr Rafał Dutkiewicz (od lipca)

przedsiębiorca, prezes Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, w latach 2002–2014 prezydent Wrocławia

Agnieszka Holland (do lipca)

reżyserka, prezydentka Polskiej Akademii Filmowej

Helena Łuczywo (do lipca)

redaktorka, współzałożycielka Gazety Wyborczej i Agora S.A.

dr Hanna Machińska (od lipca)

prawniczka, wykładowczyni na Wydziale Prawa i Administracji UW, w latach 1991–2017 dyrektorka Biura Rady Europy, w latach 2017–2023 zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich

prof. dr hab. Marcin Matczak

prawnik, Katedra Filozofii Prawa i Nauki o Państwie, Wydział Prawa i Administracji UW, partner w Kancelarii Domański Zakrzewski Palinka

Joanna Mytkowska (od lipca)

krytyczka i historyczka sztuki, dyrektorka Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

prof. Krzysztof Obłój (od lipca)

teoretyk zarządzania, kierownik Katedry Strategii w Akademii Leona Koźmińskiego

dr Andrzej Olechowski (do lipca)

ekonomista, były minister spraw zagranicznych i finansów

Olga Tokarczuk

pisarka, laureatka literackiej nagrody Nobla

Henryk Woźniakowski (do lipca)

wydawca, prezes zarządu Fundacji Kultury Chrześcijańskiej Znak

Zarząd

Prezes

Edwin Bendyk

publicysta, pisarz, dziennikarz tygodnika Polityka, twórca Ośrodka Badań nad Przyszłością Collegium Civitas

Członkowie

dr hab. Mikołaj Czeńnik

socjolog, politolog, dyrektor Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu SWPS

Szymon Gutkowski

strateg marketingowy, współzałożyciel i dyrektor Generalny DDB Warszawa, założyciel Fundacji Projekt:Polska

dr Anna Materska-Sosnowska

politolożka, adiunkt, Katedra Systemów Politycznych, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW

Zespół

Dyrektorka

Ewa Kulik-Bielińska

Wicedyrektorka

Dorota Głazewska-Ziemilska

Sekretariat

Anna Jakubik

Informacja i promocja

Katarzyna Groblewska

Paulina Krajewska

Programy:

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Joanna Bruszevska

Magdalena Brzozowska

Anna Fedas

Ingeborga Janikowska-Lipszyc

Barbara Jędrzejczyk

Aleksandra Muzińska

Zofia Pełczyńska

Joanna Pietruszka

Agnieszka Pietrzak-Kirkiewicz

Sylwia Sobiepan, dyrektorka

Olga Sokołowska

Karolina Walkiewicz

Marta Wardaszko-Bareja

Zuzanna Widawska

Dotacje Fundacji Batorego

Fundusze Powierzone

Agnieszka Zowczak

Aleksandra Żegota

Alina Wasilewska (współpraca)

Dla Białorusi

Dominika Kupniewska

Forum Idei

Krzysztof Izdebski

Piotr Kosiewski, dyrektor

Grzegorz Makowski

Paweł Marczewski

Bohdan Pękacki

Jan Swianiewicz

Antoni Wierzejski

Joanna Załuska

Masz Głos, Masz Wybór

Olga Gładkowska

Anna Wawrzyniak

Alicja Zaczek-Żmijewska

Joanna Załuska, dyrektorka

Warszawskie Biuro ECFR

Piotr Buras, dyrektor

Zofia Kostrzewa

Księgowość i finanse

Ilona Dmowska-Wołoszyn

Elżbieta Muras

Alina Muzińska, dyrektorka

Administracja

Grażyna Fiszer-Rutkowska, dyrektorka

Karolina Płatek

Andrzej Wydrych

Nasi darczyńcy

Działania w roku 2023 prowadziliśmy dzięki darowiznom instytucji, firm i osób prywatnych z Polski i z zagranicy oraz wpłatom 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych.

Dotacje i darowizny na prowadzenie działalności statutowej otrzymaliśmy z **Biura Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego** w Brukseli – na program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, z **Fundacji Społeczeństwa Otwartego, Fundacji Polskiej Rady Biznesu, Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM), Fundacji Pluralisme, Fundacji EFC, Fundacji UK Online Giving** oraz od firm: **Putka Sp. z o.o., Perfumerii Quality Missala, Orange Polska**. Działalność Warszawskiego Biura Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (ECFR) współfinansowała centrala **ECFR** w Londynie.

Od **osób indywidualnych** otrzymaliśmy **455 tys. złotych** w postaci darowizn i wpłat online, oraz **2,3 mln złotych** z wpłat 1,5% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego. Środki z 1,5% podatku przeznaczaliśmy na działania grantodawcze, w tym dotacje dla organizacji społecznych, które zajmują się ochroną praw człowieka i równego traktowania, a także – zgodnie ze wskazaniem darczyńców – na prowadzone przez nas fundusze powierzone: im. Iwony Winiarskiej-Feleszko, „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka, im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”, im. Janiny i Tomasza Maczugów, im. Beaty Pawlak, Grupy Pracuj.

Wsparcie rzeczowe i niematerialne przekazały nam: firma **Google** (roczny pakiet reklamowy AdWords) oraz **Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.**

W pozyskaniu środków na działalność Fundacji pomogli nam **Andrzej Chyra, Agnieszka Holland, Arkadiusz Jakubik, Michalina Łabacz i Aga Zaryan** występując *pro bono* w spotach kampanii zachęcającej do przekazania 1,5% podatku. W prowadzeniu kampanii w mediach społecznościowych wsparła nas *pro bono* **agencja 4822**.

Swoją wiedzę dzielili się z nami przygotowując stanowiska, oświadczenia i opinie członkowie i członkinie działających przy Fundacji zespołów eksperckich: **Obywatelskiego Forum Legislacji, Zespołu Ekspertów Prawnych, Zespołu Ekspertów Samorządowych, Zespołu Ekspertów ds. Technologii i Demokracji, Zespołu Ekspertów ds. Usług Społecznych i Zespołu Ekspertów Wyborczych**.

Wszystkim naszym darczyńcom i osobom wspierającym nasze działania swoją wiedzą, talentem, ekspertyzą i środkami pozafinansowymi gorąco dziękujemy! Dzięki Wam możemy pomagać innym!

Fundacja 2023

Nasza działalność w 2023 roku koncentrowała się na wspieraniu aktywności obywatelskiej w obro- nie praworządności, demokracji i równych praw, wzmacnianiu zaangażowania obywateli i obywateli w życie publiczne, w tym szczególnie udziału w wyborach parlamentarnych, zwiększaniu ich wpływu na decyzje dotyczące polityk publicznych na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim. Angażowaliśmy się także w działania na rzecz wzmacniania autonomii i kompetencji władz samorządowych, współpra- cy samorządów z organizacjami społecznymi, promocji proeuropejskiej polityki polskiej i współpracy Polski z Ukrainą.

Wybory 15 października

Ważnym kontekstem naszych działań były wybory parlamentarne 15 października. Zajmowaliśmy się nimi od strony analityczno-badawczej – dostarczając wiedzy na temat postaw, oczekiwań, obaw i nadziei wyborców, przydatnej w budowaniu prodemokratycznej agendy wyborczej oraz argumentów służących mobilizacji do udziału w wyborach, edukacyjno-aktywizacyjnej – zachęcając i mobilizując, szczególnie grupy słabo reprezentowane w wyborach do oddania głosu 15 października; monitorin- gowo-strażniczej – prowadząc obserwację procesu wyborczego, monitorując efekty zmian w Kodeksie wyborczym, działania Państwowej Komisji Wyborczej, przebieg kampanii wyborczej, szczególnie w mediach społecznościowych. Zaangażowaliśmy się także, wraz z innymi organizacjami społecznymi, w przygotowanie i upowszechnienie obywatelskich propozycji zmian mających na celu wzmocnienie demokracji w takich obszarach jak ochrona praworządności i niezależności sądownictwa, uczciwość i rzetelność procesu wyborczego, wolność i odpowiedzialność mediów, autonomia samorządu lokalne- go, ochrona praw kobiet, ochrona środowiska, tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi silnego społeczeństwa obywatelskiego, reforma systemu edukacji. Propozycje te, przedstawiane ugrupowa- niom parlamentarnym i prezentowane na spotkaniach publicznych, stały się ważnym punktem odnie- sienia w debacie podczas kampanii wyborczej, a część z nich znalazła się w programach wyborczych partii startujących w wyborach.

W ramach działań mobilizujących do świadomego udziału w wyborach parlamentarnych prowadzili- śmy, we współpracy z koalicją 15 organizacji i grup nieformalnych działających na rzecz wzmacniania demokracji i promocji praw kobiet, **kampanię profrekwencyjną *To Twój Wybór***, skierowaną do mło- dych kobiet zniechęconych do polityki. Kampania w mediach społecznościowych dotarła do 4,8 mln użytkowników osiągając 34 mln wyświetleń na platformie Meta (Facebook i Instagram) i 12,9 mln wyświetleń filmów na YouTube, a w Internecie, telewizji i radiu dotarła do 88% (3,15 mln wyborczyń) z grupy wiekowej 18–34 lat.

Wsparliśmy również dotacjami kilka kampanii profrekwencyjnych skierowanych do kobiet i osób mło- dych prowadzonych przez organizacje społeczne, a także w ramach zwiększania udziału kobiet w życiu

publicznym i polityce, działania edukacyjno-szkoleniowe dla kobiet przygotowujących się do startu w wyborach.

Jak pokazały badania przeprowadzone po wyborach parlamentarnych, działania organizacji społecznych przyczyniły się w dużym stopniu do rekordowej 74,38% frekwencji wyborczej, najwyższej w historii demokratycznej Polski. Frekwencja w grupie kobiet w wieku 18-29 lat wyniosła 71,5% (o 24,7 pp więcej niż 4 lata wcześniej). Prowadzone przez organizacje kampanie mobilizacyjne zostały zauważone przez 67% Polaków i aż 81% tych, którzy wzięli udział w wyborach. 74% stwierdziło, że kampanie te miały wpływ na podjęcie decyzji o wzięciu udziału w wyborach.

Działalność dotacyjna

Główną formą naszego działania było udzielanie dotacji na inicjatywy podejmowane przez organizacje społeczne. W ramach zaplanowanego na lata 2019–2024 programu **Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy**, finansowanego z Funduszu EOG, którego celem jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem, przekazaliśmy kolejne raty dotacji przyznanych w czterech konkursach organizowanych w latach 2020–2021 oraz w dwóch konkursach rozstrzygniętych w 2022 roku: Media dla demokracji oraz Dotacje na rozwój instytucjonalny organizacji. W ramach wspierania grantobiorców w realizacji projektów sfinansowanych w programie organizowaliśmy spotkania sieciujące poświęcone m.in. tematyce ekologicznej, dbania o dobrostan osób zaangażowanych w działania organizacji, budowania sojuszy i współpracy organizacji z samorządem oraz warsztaty i szkolenia: o fundraisingu online, zasadach dobrego rządzenia w organizacji, ewaluacji działań, zmianach w życiu organizacji, rozliczaniu projektów w programie.

W programie **Dotacje Fundacji Batorego**, finansowanym z darowizn, wpłat 1,5% i dochodów z funduszu wieczystego, wspieraliśmy organizacje społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w monitorowanie i ochronę praworządności i praw człowieka, organizowanie kampanii profrekwencyjnych i obywatelskich misji obserwacji wyborów parlamentarnych 15 października, a także opracowywanie i upowszechnianie rekomendacji i postulatów społeczeństwa obywatelskiego mających na celu wzmocnienie instytucji i procesów demokratycznych oraz reformę ważnych obszarów życia społecznego. W ramach uruchomionego w lutym 2022 roku **Funduszu Solidarności z Ukrainą** oferowaliśmy dotacje: na prowadzenie przez organizacje społeczne ośrodków zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców oraz na organizację działań integracyjnych dla uchodźców z Ukrainy w środowisku lokalnym. W ramach **Dotacji na pomoc pomagającym** kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych niosących pomoc humanitarną uchodźcom i migrantom na polsko-białoruskiej granicy.

W programie **Dla Białorusi** przyznaliśmy organizacjom społecznym prowadzącym w Białorusi działania na rzecz pobudzania aktywności obywatelskiej, przeciwdziałania dyskryminacji i nierównościom, poszerzania dostępu do niezależnej informacji jedno- i dwuletnie dotacje na opracowanie planów działań, strategii fundraisingowych i komunikacyjnych; wdrożenie narzędzi usprawniających zarządzanie organizacją; reorganizację pracy w odpowiedzi na zmieniające się warunki prowadzenia działań na rzecz społeczeństwa otwartego w Białorusi.

Działania akcyjne

W programie **Masz Głos, Masz Wybór** kontynuowaliśmy prowadzoną od 2006 roku **akcją Masz Głos**, w której zachęcamy mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i angażowania się w sprawy lokalnych społeczności. W 2023 roku do akcji przystąpiło **181 grup i organizacji ze 157 miejscowości**. Uczestnicy prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takich jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni

publicznej, ulepszenie programu instytucji publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Na organizację zaplanowanych przez uczestników działań przekazaliśmy **71 mikrograntów** na łączną kwotę **41 999,95 zł**.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2022 roku, pięciu organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy **nagrody Super Samorząd**. Przyznaliśmy też **nagrodę specjalną Super Samorząd**, którą otrzymała społeczność Międzyrzecza Podlaskiego za pomoc osobom szukającym schronienia w Polsce po wybuchu wojny w Ukrainie. Sześciu organizacjom i grupom nieformalnym, które mimo przeciwności i przeszkód dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos**.

Działalność ekspercka

W programie **Forum Idei** kontynuowaliśmy działania na rzecz powstrzymania kryzysu praworządności i dalszego ograniczania niezależności wymiaru sprawiedliwości. Dużą część naszych działań w tym obszarze poświęcona była promocji przygotowanych w 2022 roku przez Zespół Ekspertów Prawnych społecznych projektów ustaw o Trybunale Konstytucyjnym i przepisach wprowadzających. Wspólnie z innymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, przygotowaliśmy również ocenę stanu praworządności w Polsce w roku 2022 do unijnego Raportu o Praworządności.

W ramach cyklicznego monitoringu standardów legislacyjnych prowadzonego przez działające przy Fundacji Obywatelskie Forum Legislacji przygotowaliśmy 15. raport oceniający proces stanowienia prawa podczas IX kadencji parlamentu. W raporcie **Ocena odporności państwa na nadużycia władzy** przedstawiliśmy wpływ ośmiu lat rządów Prawa i Sprawiedliwości na obniżające się standardy funkcjonowania głównych instytucji publicznych w Polsce.

Zespół Ekspertów Wyborczych Fundacji monitorował uczciwość i zgodność z prawem procesu wyborczego, analizował efekty zmian w Kodeksie wyborczym wprowadzonych pod koniec 2022 roku, przedstawiał ekspertyzy i opinie prawne na temat decyzji rządu o połączeniu wyborów parlamentarnych z referendum oraz funkcjonowania, ustanowionego w sierpniu 2023 roku, Centralnego Rejestru Wyborców.

W ramach prac Zespołu Ekspertów Samorządowych przygotowaliśmy metodologię **Indeksu Samorządności**, oceniającego zakres autonomii samorządów w trzech obszarach: ustrojowym, politycznym i zadaniowo-finansowym. W 2023 roku przedstawiliśmy wyniki Indeksu za okres 2014–2021 oraz za rok 2022.

Kontynuowaliśmy także prace nad wpływem procesów demograficznych na polską demokrację. We współpracy z Unią Metropolii Polskich, przygotowaliśmy raport **Czy wiemy, ilu nas jest?** pokazujący problemy, jakie stwarzają luki i błędy w statystykach publicznych dotyczących liczby ludności. W cyklu seminariów z ekspertami i przedstawicielami organizacji społecznych zajęliśmy się tematyką migracji, koncentrując się na problemach, jakie stwarza brak systemowej polityki migracyjnej Polski w sytuacji utrzymującego się kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej oraz masowej migracji z Ukrainy.

W działaniach międzynarodowych zajmowaliśmy się analizą znaczenia i konsekwencji dla Europy oraz dla polskiej polityki zagranicznej wojny w Ukrainie. Kontynuowaliśmy serię publicznych debat **Ukraina mówi** z udziałem przedstawicieli środowisk eksperckich, akademickich, kultury i społeczeństwa obywatelskiego z Ukrainy, Polski i innych krajów Unii Europejskiej poświęconych sytuacji w Ukrainie, potrzebom związanym z trwającą wojną, roli ukraińskiego społeczeństwa obywatelskiego w wysiłku wojennym i planowaniu powojennej odbudowy, sytuacji w Ukrainie, wyzwaniom dotyczącym ładu powojennego i perspektywom integracji Ukrainy z UE. Zorganizowaliśmy we Lwowie, wspólnie

z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie z Kijowa, kolejne dwie edycje **Forum Polska-Ukraina** służącego rozwojowi dialogu między społeczeństwami obywatelskimi obu krajów. W ramach Igrzysk Wolności w Łodzi zorganizowaliśmy dwie debaty na temat stosunków polsko-ukraińskich i źródeł odporności ukraińskiego społeczeństwa i państwa wobec rosyjskiej agresji.

Zajmowaliśmy się także zmianami zachodzącymi w funkcjonowaniu i polityce Unii Europejskiej oraz wyzwaniem, jakie stanowią one dla Polski. We współpracy z ECFR kontynuowaliśmy dyskusję nad transformacją Unii Europejskiej.

W 2023 roku zorganizowaliśmy drugą edycję **Nagrody im. Marcina Króla**, przyznawanej za najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przyszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą. Nagrodę otrzymał Konstanty Gebert za książkę *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło* (Wydawnictwo Agora, Warszawa 2023).

Fundusze Powierzone

W ramach promocji zachowań filantropijnych i wspierania rozwoju filantropii w Polsce kontynuowaliśmy prowadzenie funduszy powierzonych. Z 10 funduszy prowadzonych w 2023 roku, sześć oferowało stypendia, dwa finansowały nagrody: za publikację upowszechniającą wiedzę o innych kulturach, religiach i cywilizacjach oraz dla działaczek i działaczy pomagających osobom z doświadczeniem uchodźstwa i migracji, a dwa finansowały dotacje dla organizacji społecznych.

W 2023 roku na programy dotacyjne przeznaczaliśmy **34,76 miliona złotych**. Na prowadzenie działań własnych: akcji i kampanii, działań eksperckich, warsztatów, seminariów, szkoleń i debat wydailiśmy 8,7 miliona złotych. W sumie przekazaliśmy **382 dotacje, 71 mikrograntów, 32 stypendia i 4 nagrody**.

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Celem programu zaplanowanego na lata 2019–2024 jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem. Program, finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, tzw. Funduszy EOG, przekazanych przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię (30 milionów euro) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, tzw. Funduszy Norweskich (3,2 miliona euro), prowadzony jest we współpracy z **Fundacją Stocznia** i **Fundacją Akademia Organizacji Obywatelskich**.

W swoim działaniu Program kieruje się uniwersalnymi wartościami zapisanymi w Traktacie Europejskim: poszanowaniem godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa, a także poszanowaniem praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Podobne programy prowadzone są z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w 15 krajach unijnych.

Główną formą działania programu jest **udzielanie dotacji** na działania prowadzone przez organizacje społeczne **w czterech obszarach**:

- **Obszar 1. Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne, w tym działania dotyczące ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym** – działania służące angażowaniu obywateli w życie publiczne i aktywność społeczną, zwiększaniu ich udziału w podejmowaniu decyzji i kształtowaniu polityk publicznych na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim lub europejskim, a także podnoszeniu jakości debaty publicznej.
- **Obszar 2. Ochrona praw człowieka i równe traktowanie, w tym przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć** – działania mające na celu ochronę praw człowieka, w tym szczególnie praw kobiet, przeciwdziałanie ksenofobii, homofobii, rasizmowi, antysemityzmowi i wszelkim formom dyskryminacji ze względu na rasę, wyznanie, pochodzenie etniczne/narodowe, płeć lub orientację seksualną, niepełnosprawność, wiek, status ekonomiczny, sytuację rodzinną i inne przesłanki; przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć.
- **Obszar 3. Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie** – działania mające na celu upodmiotowienie i usamodzielnienie grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego, tworzenie sieci wsparcia społecznego i włączanie w nie osób z grup narażonych na wykluczenie, zwiększenie zakresu i form wsparcia dla grup narażonych na ryzyko wykluczenia społecznego.
- **Obszar 4. Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego** – działania mające na celu wzmocnienie organizacji i ruchów obywatelskich, tworzenie przyjaznych warunków dla ich funkcjonowania oraz podniesienie jakości oferowanych przez nie usług.

Dotacje przyznawane są na działania prowadzone przez polskie organizacje społeczne – samodzielnie lub w partnerstwie z innym podmiotami z Polski, z Państw-Darczyńców, z Państw-Beneficjentów korzystających z Funduszy EOG (Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Łotwa, Litwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry) oraz z krajów sąsiadujących z Polską, a nienależących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Białoruś, Ukraina, Rosja).

W ramach programu z Funduszy EOG przyznawane były małe dotacje (od 5 tys. do 25 tys. euro) i duże dotacje (od 25 tys. euro do 62,5 tys. euro) na działania na okres 8–24 miesięcy realizowane **w obszarach 1-3 (projekty tematyczne)** oraz dotacje od 25 000 euro do 125 000 euro na działania na okres 12–36 miesięcy realizowane **w obszarze 4 (projekty sektorowe)**.

Ponadto w 2022 roku z Funduszy Norweskich zostały przyznane **23 dotacje instytucjonalne** w wysokości od 50 do 100 tys. euro na okres 16–20 miesięcy na budowę stabilności i wzmocnienie instytucjonalnych podstaw funkcjonowania organizacji, których działalność jest istotna dla rozwoju całego trzeciego sektora lub jego branż, a także **8 dotacji w konkursie Media dla demokracji** w wysokości od 70 do 150 tys. na okres 10–18 miesięcy, na działania służące wzmocnieniu funkcji mediów, szczególnie lokalnych i obywatelskich w ich misji ochrony wolności obywatelskich i porządku demokratycznego.

Wszystkie organizacje ubiegające się o dotacje mogły otrzymać: do 5000 euro (w przypadku małych dotacji) oraz do 12 500 euro (w przypadku dużych dotacji i dotacji sektorowych oraz dotacji w konkursie Media dla demokracji) na swój rozwój instytucjonalny, a także taką samą kwotę na współpracę z partnerami z Państw-Darczyńców.

Oprócz prowadzenia konkursów dotacyjnych w ramach programu organizowane były szkolenia, konsultacje i warsztaty pomagające wnioskodawcom i grantobiorcom w przygotowaniu i realizacji działań, podnoszeniu kompetencji i uczeniu się od siebie; spotkania, seminaria i wyjazdy studyjne pomagające wnioskodawcom i grantobiorcom w nawiązaniu i rozwijaniu współpracy z instytucjami z Islandii, Liechtensteinu, Norwegii; oraz inicjatywy współpracy regionalnej umożliwiające wymianę doświadczeń między organizacjami z Polski i innych krajów UE, w których prowadzone są programy dla organizacji społecznych z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich.

Członkowie konsorcjum programu: **Fundacja Stocznia** i **Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich** prowadzili także tzw. projekty predefiniowane, których celem jest wzmocnienie oddziaływania i trwałości rezultatów programu w dwóch priorytetowych obszarach wsparcia: rozwoju aktywności obywatelskiej i rozwoju organizacji społecznych i sektora obywatelskiego.

Procedura przyznawania dotacji

Dotacje w programie przyznawane były w ramach publicznie ogłaszanych otwartych konkursów, w których o dofinansowanie ubiegać się mogły wszystkie organizacje spełniające kryteria formalne zapisane w dokumentach programowych, m.in.: 12-miesięczny okres funkcjonowania, niezależność od władz lokalnych, regionalnych i centralnych, podmiotów publicznych, partii politycznych i podmiotów komercyjnych, działanie na rzecz dobra publicznego. Spełnienie kryteriów formalnych oceniał zespół programu.

Wnioski spełniające kryteria formalne podlegały **ocenie merytorycznej** prowadzonej przez **ekspertów zewnętrznych** (dwóch w przypadku wniosków na małe dotacje, trzech w przypadku wniosków na duże dotacje i dotacje na projekty sektorowe). Na podstawie ocen ekspertów i ekspertek tworzona była lista rankingowa wniosków rekomendowanych do wsparcia.

Pięćosobowa **Komisja Konkursowa** składająca się z przedstawicieli konsorcjum prowadzącego program oraz dwojga zewnętrznych ekspertów i ekspertek dokonywała przeglądu listy rankingowej i podejmowała decyzję o wnioskach rekomendowanych do przyznania dotacji. W posiedzeniach Komisji Konkursowej uczestniczyli w roli obserwatorów/ek przedstawiciele/ki: Biura Mechanizmów Finansowych z Brukseli, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Krajowego Punktu Kontaktowego), Ambasady Królestwa Norwegii oraz operatora programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Następnie **Komisja Programu** składająca się z trzech przedstawicieli/ek kierownictwa konsorcjum prowadzącego program, weryfikowała proces oceny i wyboru wniosków pod kątem zgodności z obowiązującymi zasadami, celami i procedurami programu i podejmowała ostateczną decyzję o zatwierdzeniu listy wniosków do przyznania dotacji. Komisja Programu mogła podjąć decyzję o zmniejszeniu dotacji w przypadku wniosków, które zawierały działania wykluczone, koszty niekwalifikowalne lub których budżety były znacząco zawyżone, a także zwiększyć alokacje na małe i duże dotacje, czy alokacje przeznaczone na poszczególne obszary lub na następny konkurs. Decyzje Komisji Konkursowej i Komisji Programu odnotowane były w protokołach z ich posiedzeń publikowanych wraz z wynikami każdego konkursu na stronie programu. Szczegóły dotyczące procedury oceny wniosków znajdują się w „Podręcznikach dla Wnioskodawców i Grantobiorców” przygotowanych oddzielnie dla każdego konkursu.

Konkursy dotacyjne

W **sześciu konkursach dotacyjnych** przeprowadzonych od początku działania programu złożonych zostało **4193 wniosków** (3300 wniosków wstępnych oraz 893 wniosków pełnych). W proces oceny zaangażowanych było **158 ekspertów i ekspertek** (ich lista dostępna jest na stronie programu). W programie przyznano w sumie **506 dotacji** na kwotę **28 950 971 euro 468 organizacjom**. Osiem organizacji zrezygnowało z przyjęcia dotacji, sześć zrezygnowało z realizacji działań i zwróciło dotacje. W ich miejsce weszło dziewięć organizacji z list rezerwowych. W efekcie, ze środków programu **sfinansowano 501 projektów**.

Pełna lista dotacji przyznanych w sześciu konkursach rozstrzygniętych w 2021 i 2022 roku znajduje się na stronie internetowej programu: www.aktywniobywatele.org.pl. W obecnym sprawozdaniu przedstawiamy listę **287** dotacji, których raty na łączną kwotę **4 821 670,06 euro** zostały wypłacone w 2023 roku.

Działania wspierające grantobiorców

W ramach wsparcia grantobiorców w realizacji projektów sfinansowanych w programie zorganizowaliśmy **10 stacjonarnych spotkań sieciujących**, w których wzięło udział **166 osób**: dwudniowe seminarium poświęcone wymianie doświadczeń między organizacjami zajmującymi się mobilizowaniem mieszkańców wokół tematów związanych z ekologią dla grantobiorców realizujących projekty dotyczące aktywności obywatelskiej; dwa dwudniowe spotkania sieciujące dla grantobiorców realizujących projekty w obszarze ochrony praw człowieka i równego traktowania: jedno poświęcone tematyce dbania o dobrostan, drugie na temat budowania sojuszy; dwudniowe spotkanie sieciujące o współpracy z samorządami dla grantobiorców zajmujących się wsparciem grup narażonych na wykluczenie; dwa jednodniowe spotkania poświęcone wymianie doświadczeń z realizacji projektów dla organizacji prowadzących projekty sektorowe; jedno spotkanie sieciujące grantobiorców konkursu Media dla demokracji; trzy spotkania sieciujące dla grantobiorców ze wszystkich obszarów wsparcia programu: jedno dla organizacji działających w małych społecznościach lokalnych, drugie dla organizacji pracujących z seniorami i seniorkami, trzecie dla organizacji współpracujących z wolontariuszami i wolontariuszkami.

Zorganizowaliśmy **pięć stacjonarnych szkoleń dla grantobiorców**, w których wzięło udział **79 osób**: o komunikacji w fundraisingu online, o zasadach dobrego rządzenia w organizacji pozarządowej, o ewaluacji działań oraz dwa szkolenia o zmianach w życiu organizacji. Dodatkowo zorganizowaliśmy **cykl edukacyjny o finansowej stronie realizacji i rozliczania projektów** w programie, składający się z dwóch szkoleń stacjonarnych oraz czterech webinarium, w których wzięły udział **174 osoby**.

Projekty predefiniowane

Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich (FAOO), kontynuowała **Mobilną Akademię dla NGO (MANGO)**, projekt obejmujący działania edukacyjne i wspierające dla organizacji zainteresowanych zwiększeniem lub usprawnieniem swojego funkcjonowania. Przygotowana przez Fundację oferta dotyczyła m.in. podnoszenia kompetencji menedżerów, pracowników i wolontariuszy organizacji z zakresu zarządzania organizacją, komunikacji, pozyskiwania środków, przejrzystości.

W 2023 roku w ramach projektu przeprowadzono **23 całonocne, stacjonarne warsztaty** w miejscowościach, gdzie dostęp do szkoleń dla organizacji społecznych jest utrudniony. Warsztaty na temat takich zagadnień jak fundraising, zarządzanie zespołem, zarządzanie projektami i finansami oraz obowiązki prawne organizacji odbyły się w Zielonej Górze (woj. lubuskie), Kowalewie Pomorskim (woj. kujawsko-pomorskie), Tczewie (woj. pomorskie), Elblągu (woj. warmińsko-mazurskie), Świdnicy (woj. dolnośląskie), Żywcu (woj. śląskie), Stalowej Woli (woj. podkarpackie), Hrubieszowie (woj. lubelskie), Pyskowicach (woj. śląskie). Uczestniczyło w nich **311 osób**. Ponadto przeprowadzone zostały trzy webinaria w ramach cyklu poświęconego zagadnieniom prawnym dotyczącym istotnych dla organizacji pozarządowych, w których uczestniczyło 51 osób.

W 2023 roku została uruchomiona **czwarta ścieżka edukacyjna** na platformie e-learningowej Kursodrom, poświęcona zagadnieniom dotyczącym komunikacji zewnętrznej organizacji. Uzupełniła ona pakiet edukacji e-learningowej, składający się dotychczas z trzech ścieżek dotyczących fundraisingu, regulacji prawnych oraz zarządzania ludźmi w organizacji. Od początku realizacji projektu skorzystało z niego 420 osób. W październiku 2023 zorganizowane zostało stacjonarne spotkanie dla zarządzających organizacjami społecznymi, na którym m.in. zaprezentowano **internetowe narzędzie do samooceny rozwoju instytucjonalnego**, z udziałem 59 osób. Do końca roku z narzędzia skorzystało 400 osób.

W ramach projektu **Przestrzeń Praktyków Partycypacji (PaPaYa)**, którego celem jest podniesienie poziomu i jakości udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji na szczeblu lokalnym w Polsce, Fundacja Stocznia kontynuowała spotkania i warsztaty z zakresu partycypacji obywatelskiej adresowane do osób, które zajmują się lub chcą się zajmować organizacją i prowadzeniem konsultacji społecznych. Projekt zakładał przeszkolenie około 400 praktyków partycypacji społecznej, szczególnie młodych osób oraz ludzi z regionów i gmin, w których zaangażowanie publiczne jest zwykle mniejsze, a procesy partycypacyjne są rzadkie lub nieobecne, aby stali się promotorami i organizatorami procesów partycypacyjnych w swoich społecznościach.

W 2023 roku zorganizowane zostały **trzy Regionalne Fora Praktyków Partycypacji**: w Szczecinie, Przemyślu i Krakowie oraz **X Forum Praktyków Partycypacji** w Bydgoszczy. Łącznie uczestniczyło w nich 480 osób. Spotkania regionalne umożliwiły dotarcie do nowych środowisk z mniejszych gmin i mniej doświadczonych osób i dotyczyły praktycznych aspektów wdrażania nowych narzędzi partycypacji obywatelskiej (panele obywatelskie i rady obywatelskie), współprojektowania zrównoważonych rozwiązań w gminach oraz partycypacji różnych grup, takich jak młodzież czy uchodźcy.

Podczas X Forum Praktyków Partycypacji zorganizowano 38 sesji na temat m.in. aktualnych trendów partycypacji obywatelskiej, partycypacji obywatelskiej w Ukrainie, narady obywatelskiej, konsultacji społecznych, przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu praktyków partycypacji, budżetu obywatelskiego (w tym szkolnego), teatru legislacyjnego, nowych technologii jako narzędzi partycypacji (w tym wykorzystanie sztucznej inteligencji) oraz włączania dzieci i młodzieży, seniorów i senierek w procesy partycypacyjne.

Uruchomiono również program antywypaleniowy skierowany do urzędników i urzędniczek odpowiedzialnych za prowadzenie procesów partycypacji obywatelskiej w swoich samorządach. Zorganizowano dwudniowe warsztaty, podczas których uczestnicy i uczestniczki zastanawiali się nad przyczynami wypalenia zawodowego oraz uczyli się, jak mu przeciwdziałać i dbać o powrót do zdrowia. W wydarzeniu wzięło udział 16 osób.

Przeszkolono również strażaków z ochotniczych straży pożarnych z 17 miejscowości (gminy wiejskie, małe miasta) w Polsce w zakresie inicjowania narad lokalnych z udziałem mieszkańców na temat zrównoważonej gospodarki wodnej w ich gminach. Po dwudniowym szkoleniu strażacy przeprowadzili narady w swoich miejscowościach. Łącznie odbyło się 17 spotkań, w których wzięło udział 470 osób. Działanie to służyło wyrobieniu nawyku podejmowania rozmów na tematy publiczne w społecznościach lokalnych.

Strona internetowa www.partycypacjaobywatelska.pl została rozbudowana o treści związane z nowymi doświadczeniami i praktykami dotyczącymi partycypacji obywatelskiej.

Współpraca dwustronna i regionalna

W ramach współpracy dwustronnej i regionalnej współorganizowanych zostało **20 wydarzeń**: 7 dwustronnych i 13 regionalnych, w których wzięło udział **ponad 365** osób.

W ramach **współpracy dwustronnej** zorganizowane zostały **4 wizyty studyjne** dla grantobiorców: w maju w Islandii – na temat zaangażowania obywatelskiego młodzieży z udziałem 7 osób reprezentujących grantobiorców i 10 osób reprezentujących islandzkie organizacje, w czerwcu/lipcu w Liechtensteinie – na temat praw kobiet z udziałem 5 osób reprezentujących grantobiorców oraz 28 osób reprezentujących organizacje z Liechtensteinu, we wrześniu w Norwegii – na temat dialogu ponad podziałami z udziałem 6 osób reprezentujących grantobiorców i 9 osób reprezentujących norweskie organizacje oraz w październiku również w Norwegii – na temat fundraisingu z udziałem 22 osób z 6 Państw-Beneficjentów, z czego 8 osób reprezentujących grantobiorców oraz 14 osób reprezentujących norweskie organizacje.

W ramach kontynuacji spotkań grupy młodzieży szkolnej z Norwegii i z Polski w marcu odbyła się wizyta pięcioosobowej grupy polskiej młodzieży w Norwegii na temat aktywności obywatelskiej i praw człowieka w kontekście pamięci o tragedii II wojny światowej i zagłady ludności żydowskiej. W maju zorganizowany został wyjazd do Norwegii na temat praw osób LGBT+, w którym uczestniczyły 2 osoby reprezentujące grantobiorców, a w sierpniu współorganizowaliśmy dwa panele dyskusyjne w ramach Festiwalu Demokracji w Norwegii.

W ramach współpracy regionalnej zrealizowanych zostało **13 wizyt studyjnych, seminariów i konferencji**. Rok rozpoczął się od lutowej konferencji w Warszawie na temat inicjatyw obywatelskich dotyczących wyborów (monitoring procesu wyborczego, kampanie profrekwencyjne, edukacja obywatelska). Wzięło w niej udział 50 osób z 7 krajów, w tym 10 osób reprezentujących grantobiorców programu. Wymianę doświadczeń na temat obywatelskich inicjatyw wyborczych kontynuowano podczas marcowej podróży studyjnej na Węgry i do Słowenii zorganizowanej dla rumuńskich, słowackich i polskich grantobiorców programu. 24 osoby, w tym 7 osób reprezentujących grantobiorców odwiedziło Budapeszt, Pecz (Węgry), Maribor i Lublanę (Słowenia). Cykl spotkań na temat wyborów zwieńczyła grudniowa konferencja w Bukareszcie. Wzięło w niej udział 66 osób, w tym 8 reprezentujących grantobiorców.

W maju, w Warszawie odbyła się konferencja adresowana do grantobiorców mających doświadczenie w obszarze fundraisingu. Wzięło w niej udział 26 osób z 8 krajów, w tym 3 osoby reprezentujące grantobiorców. We wrześniu zorganizowane zostało wydarzenie regionalne w Warszawie poświęcone

partycypacji, w którym uczestniczyło 37 osób reprezentujących 6 krajów, w tym 10 osób reprezentujących grantobiorców. Kolejnym wydarzeniem była zorganizowana w listopadzie regionalna konferencja na temat działań organizacji wspierających osoby z doświadczeniem uchodźczym i migracyjnym. Konferencja odbyła się w Warszawie, wzięło w niej udział ponad 100 osób, w tym 13 osób reprezentujących grantobiorców.

Grantobiorcy wzięli również udział w **5 wydarzeniach** organizowanych przez operatorów programów Aktywni Obywatele z innych krajów: 1 osoba z Polski wzięła udział w marcowej konferencji w Grecji na temat przeciwdziałania handlowi ludźmi, 4 osoby reprezentujące grantobiorców uczestniczyły w czerwcowej konferencji na temat przeciwdziałania dezinformacji w mediach w Bułgarii, 1 grantobiorca wzięła udział w Festiwalu Opinii w Estonii, 5 osób reprezentujących grantobiorców uczestniczyło w konferencji poświęconej kryzysowi bezdomności w Grecji a 4 osoby reprezentujące grantobiorców wzięły udział w słowackiej konferencji na temat przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć.

W ramach **współpracy regionalnej** kontynuowaliśmy comiesięczne spotkania online operatorów programu we wszystkich 14 krajach korzystających z Funduszy EOG. Spotkania te, pod nazwą Community for Action, organizowane są wspólnie z operatorami programu z Chorwacji, Rumunii i Słowenii i służą wzmocnieniu współpracy, wymiany doświadczeń i uświadczeniu wiedzy o problemach, wyzwaniach, trendach i nowych zjawiskach w obszarze działań społecznych i obywatelskich. W 2023 roku spotkaliśmy się dwa razy na żywo (w marcu w Lublanie i w październiku w Brukseli) oraz osiem razy online. Tematami spotkań były m.in.: raport o praworządności, sztuczna inteligencja a społeczeństwo obywatelskie, młodzi ludzie a wybory, antywypaleniowe strategie w organizacjach pozarządowych.

Od stycznia 2023 roku rozpoczęliśmy **wspieranie inicjatyw dwustronnych i regionalnych** we współpracy z programem Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. 15 grantobiorców otrzymało finansowe wsparcie (do 5 tys. euro w przypadku inicjatyw regionalnych i do 6 tys. euro w przypadku inicjatyw dwustronnych) na realizację staży, wizyt typu *job shadowing* i wizyt studyjnych w organizacjach społecznych z Państw Beneficjentów lub Państw Darczyńców.

Działania promocyjne i informacyjne

W roku 2023 kontynuowaliśmy intensywną promocję projektów realizowanych z dotacji przyznanych w programie. Działania komunikacyjne prowadzone były w mediach społecznościowych (Facebook, Twitter, Instagram, YouTube) oraz na stronie internetowej programu. Na kanale YouTube zamieściliśmy 8 nowych nagrań – filmów promocyjnych z cyklu „Opowieści o projektach”, nagrywanych podczas spotkań sieciujących dla grantobiorców. Na Facebooku i Instagramie regularnie zamieszczaliśmy posty z informacjami o projektach realizowanych przez grantobiorców programu i o organizowanych przez nas wydarzeniach (wspierających, sieciujących, współpracy dwustronnej i regionalnej). Profil programu na Facebooku obserwowało ponad 13,6 tys. osób, profil na Instagramie zebrał ponad 1 tys. obserwujących. Na stronie internetowej uaktualniliśmy podsumowanie wyników wszystkich konkursów dotacyjnych. Uzupełniliśmy także **wyszukiwarkę projektów** umożliwiającą przegląd wszystkich projektów finansowanych w programie. Uruchomiliśmy jej angielską wersję, a także opublikowaliśmy na niej m.in. publikacje, raporty, filmy i zdjęcia, które powstały w ramach projektów. Strona internetowa programu została odwiedzona ponad 135 tys. razy.

W 2023 roku w ramach podsumowania działalności programu rozpoczęliśmy prace nad przygotowaniem **cyklu reportaży i tekstów przekrojowych** nt. projektów zrealizowanych dzięki wsparciu z programu. Pierwszy pilotażowy reportaż na temat działań na rzecz osób w kryzysie bezdomności ukazał się jesienią na portalu Onet.pl i zyskał ponad 287 tys. odsłon.

Koszty programowe, w tym:	25 553 694,87 zł
Dotacje, w tym projekty predefiniowane	21 742 828,47 zł
Pozostałe działania (działania wspierające wnioskodawców i grantobiorców, współpraca dwustronna i regionalna)	1 491 877,48 zł
Koszty realizacji (w tym koszty oceny wniosków, informacji i promocji, raportowania i wynagrodzenia zespołu)	2 318 988,92 zł
Koszty administracyjne	336 448,08 zł
Razem koszty programu	25 890 142,95 zł

Dotacje na projekty tematyczne (raty dotacji przekazanych w 2023 roku)

Obszar 1: Angażowanie obywateli i obywaterek w sprawy publiczne i działania społeczne:

Stowarzyszenie Jeden Świat, Poznań Together for Climate and Peace	1 499,90 EUR
Stowarzyszenie Młodych Gminy Płużnica, Wielkiżąd Samo-rządni w szkole	1 750 EUR
Nadbużańskie Stowarzyszenie Oświatowo-Ekologiczne „Mężenin”, Platerów Daj życie pszczołom i sobie! (Let me bee!)	1 339,69 EUR
Musszelka, Milanówek Drzewa cenniejsze niż złoto	1 283,37 EUR
Stowarzyszenie Wdzydzko-Charzykowska Lokalna Grupa Rybacka „Mòrénka”, Charzykowa Inicjatywa Obywatelska – model lokalny	950 EUR
Stowarzyszenie Senfineco, Łódź Eksperymentarium klimatyczne	196,17 EUR
Fundacja na Rzecz Studiów Europejskich, Wrocław Konsultacje społeczne szyte na miarę	323,09 EUR
Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, Poznań Przyszłość jest teraz. Klimat i migracje a sprawczość młodych	1 500 EUR
Stowarzyszenie 180 Stopni, Gdańsk Systemowy model partycypacji w gdańskiej dzielnicy	362,46 EUR
Stowarzyszenie Integracji SALIX, Świącica Szkolny budżet partycypacyjny	851,09 EUR
Stowarzyszenie „Siła Woli”, Nowiny Lokalne Centra Wolontariatu w Gminie Nowiny i Chęciny	1 345 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Wierzbica, Wierzbica Senior – aktywny obywatel mający swój głos	890,16 EUR

Stowarzyszenie Zielona Grupa, Poznań Sąsiedzki Dom z Ogrodem	1 460,69 EUR
Spółdzielnia Socjalna Zielone Śląskie, Gliwice Parkowa Kuźnia Ekowolontariatu	554,22 EUR
Stowarzyszenie Wolimierz, Wolimierz Centrum Społeczne – gmina Leśna dla klimatu	6 579,71 EUR
Fundacja Czarna Owca Pana Kota, Kraków Mają prawa? Sprawdzamy!	5 100,58 EUR
Fundacja GAP Polska – Plan Globalnego Działania na rzecz Ziemi, Warszawa Obywatelski audyt zrównoważonego rozwoju naszej miejscowości	2 525,02 EUR
Stowarzyszenie FestivALT, Kraków Miejsca pamięci i zapominania (MPiZ)	6 045,17 EUR
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka, Łódź Światozmieniacze. Zmieniamy świat lokalnie, odpowiadając na problemy globalne	4 500 EUR
Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa Laboratorium Szkolnej Demokracji	2 998,77 EUR
Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, Kraków Tworzymy Miejsce Aktywności Mieszkańców	7 699,96 EUR
Fundacja Polska Debatuje, Warszawa Nic o Nas!	19 203 EUR
Fundacja NOVA, Gdańsk Inkubator Sąsiedzkiej Energii	6 517 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RzeczJasna, Ostróda Rada na osiedla	560,74 EUR
Stowarzyszenie Teraz MY, Stare Jabłonki Wulkany Aktywności	7 500 EUR
Bank Żywności w Olsztynie, Olsztyn O krok dalej	4 991,95 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Katowice Modelowe Społeczne Rady ds. Osób Niepełnosprawnych	5 771,85 EUR
Fundacja Zróbmy.To, Bielsko-Biała Mocne Strony Młodych	6 448,55 EUR
Spółdzielnia Socjalna Zmysły, Jarocin Uniwersytet Kultury	12 749,30 EUR
Fundacja – Instytut na rzecz Ekorozwoju, Warszawa #KLIMASENIORE – aktywizacja seniorów na rzecz klimatu	327,31 EUR
Polska Fundacja Społeczeństwa Przedsiębiorczego, Szczecin Profesjonalne i zaangażowane Rady Seniorów	709,01 EUR
Fundacja 360!, Rybnik Przepisem w smog!	1 180,69 EUR
Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Edukacji Obywatelskiej CREO, Poznań Działamy – program rozwoju edukacji obywatelskiej w Wielkopolsce	7 442,03 EUR

Pracownia Zrównoważonego Rozwoju, Toruń Bez lipy!	7 766 EUR
Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych, Białystok Moja ulica, moje osiedle, moje miasto	8 061,16 EUR
Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych, Elbląg Aktywne Zawodzie	5 830,02 EUR
Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja”, Legnica Sieć wsparcia społecznych inicjatyw dla klimatu	5 496,39 EUR
Fundacja EkoRozwoju, Wrocław Chronimy drzewa, z ludźmi i dla ludzi	6 886 EUR
Fundacja Machina Zmian, Gdańsk Plaża dostępna dla wszystkich	5 882,67 EUR
Centrum Ochrony Mokradeł, Warszawa Pamiętajmy o Mokradłach	7 387,87 EUR
Fundacja Psia Ekipa – Razem dla Zwierząt, Bielsko-Biała Bielsko-Biała, miasto przyjazne zwierzętom	7 281,58 EUR
Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra Społeczny projekt ustawy o lasach czyli lasy dla przyrody i ludzi	5 695,91 EUR
Towarzystwo na rzecz Ziemi, Oświęcim Wsparcie społeczności lokalnych w ochronie środowiska	6 143,73 EUR
Stowarzyszenie „Europa Iuvenis”, Opole Strategia: młodzieżowa Opolszczyzna!	8 450 EUR
Wrocławska Inicjatywa Rowerowa, Wrocław Rowerowa Szkoła Aktywności Obywatelskiej	7 041 EUR
Fundacja Aeris Futuro, Kraków Hydrozagadka – jak wygrać z suszą?	6 576,81 EUR
Stowarzyszenie Pracownia Filmowa Cotopaxi, Warszawa Szkoła Życzliwej Wyobraźni	484,72 EUR
Fundacja Wspierania Dialogu „Rozmawiajmy”, Warszawa #UważniWRozmowie	390,67 EUR
Fundacja Share the Care, Warszawa Konsultacje z rodzicami na temat dzielenia się urlopami rodzicielskimi	1 577,84 EUR
Stowarzyszenie Wrażliwi Społecznie, Starachowice Zaangażowanie mieszkańców Starachowic w inicjatywę bezpłatnej komunikacji	1 112,97 EUR
Fundacja Akademia Antykorupcyjna, Warszawa Antykorupcyjny monitoring działalności Państwa	1 438,41 EUR
Stowarzyszenie 100-Lecie Kobiet, Białystok Inkubator Kobiecego Aktywnego Rozwoju	1 178,48 EUR
Trampolina, Wola Batorska To co powiesz może zmienić świat	926,71 EUR
Stowarzyszenie Projekt Września, Września Narzędziownia obywatelska – jak rozkręcić wrzesińską wieś	10 800 EUR

Stowarzyszenie KAS Kombinat Aktywności Społecznej, Radom Obywatelski Program z zakresu promocji zdrowia psychicznego	1 234 EUR
Aktywni Społecznie ASy, Czerwionka Leszczyny Powiatowa szkoła lokalnych liderów	988 EUR
Fundacja Nam Zależy, Wrocław Razem dla Natury	16 895 EUR
Stowarzyszenie Dzieci są Ważne, Skawina Aktywna Skawina	14 516,06 EUR
Fundacja „Atelier of Skills”, Modlica Razem posprzątamy świat	1 500 EUR
Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Głogoczowie, Głogoczków Ocalić od zapomnienia tożsamość Głogoczowa	1 231,22 EUR
Stowarzyszenie Latawiec, Warszawa Aktywatornia	19 318,49 EUR
Fundacja Ważne Rzeczy, Jasło Sprawdzam to! – fact checking na Podkarpaciu	1 242,68 EUR
Towarzystwo Krajoznawcze „Krajobraz”, Warszawa Nowa turystyka: otwarte tworzenie zrównoważonych wizji rozwoju turystyki	16 055 EUR
Fundacja Europejski Fundusz Outsourcingu, Orzesze Miasta Przyjazne Młodzieży	13 050 EUR
Stowarzyszenie „Licealista”, Poddębice Młodzi debatują	166,48 EUR
Stowarzyszenie „ZMW”, Przybyszewo Eksplozja Młodzieżowych Inicjatyw	1 193,12 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalnych Jurajski Sieraków, Sieraków Kierunek: Rady	1 122,65 EUR
Stowarzyszenie Isąg, Pelnik Przeszłość... Terazniejszość... Przyszłość	1 500 EUR
Stowarzyszenie „Razem Zdziałamy Więcej”, Straszęcín Skuteczny Lider – Wolontariusz w społecznościach lokalnych	1 500 EUR
Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe wsi Dominikowice – SKOWD, Dominikowice Młodzi, Aktywni w powiecie Gorlickim!	1 462,52 EUR
Fundacja Inkubator Teatralny, Bytom Jak działa miasto?	732,19 EUR
Fundacja Sztuka, Świąciechowa Sztuka Aktywności	936,51 EUR
Stowarzyszenie Rozwoju Produktu Lokalnego „Wiatraki Mazur”, Orzechowo Aktywna młodzież w szkolnych klubach wolontariatu = aktywni obywatele	12 688 EUR
Stowarzyszenie Centrum Technologii Informacyjnych e-Misja, Płużnica Rodzicielska Współdzielnia Edukacyjna	13 500 EUR
Centrum Inicjatyw Lokalnych, Zawiercie Aktywni Inicjatorzy Zmian	1 091,10 EUR

Stowarzyszenie „Niżańskie Centrum Rozwoju”, Raclawice Tu mieszkam, tu zmieniam	382,53 EUR
Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella”, Wrocław Teraz troska	1 101,02 EUR
Stowarzyszenie Lepsza Gmina Czerwonak, Czerwonak Świadomi obywatele gminy Czerwonak	1 151,07 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego „Pro Humanum”, Warszawa Razem mimo różnic	13 500 EUR
Stowarzyszenie Rozwoju i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Regionu Przyjaźni Podmoklom, Podmokle Małe Taka Gmina – jak świadomi i aktywni obywatele	1 355,87 EUR
Fundacja z Marzeniami, Koszanowo Zróbmy coś razem w gminie Śmigiel!	807,08 EUR
Stowarzyszenie Aktywny Wojkowicki Senior, Wojkowice Piękne podwórka – nowy wymiar aktywowania lokalnych społeczności	107,32 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym NADZIEJA, Legionowo Legionowianie 60+ wirtualnie współtworzą strategię senioralną	3 035,02 EUR
Instytut Dyskursu i Dialogu, Toruń Lepiej rozmawiajMY i zmierzMY media na DOBRE!	29 783 EUR
Fundacja Napraw Sobie Miasto, Katowice OpenAir – zdrowe powietrze w klasie	5 331,56 EUR
Fundacja Pole Dialogu, Warszawa Narada Obywatelska o Klimacie	33 652 EUR
Stowarzyszenie Trenuj Bycie Dobrym, Mrągowo Football3 wzmacnia pozycję dziewcząt i kobiet oraz promuje równość w sporcie	37 000 EUR
Stowarzyszenie Akcja Miasto, Wrocław Aktywizacja, synergia, skuteczność – wrocławianie zmieniają klimat	4 524,19 EUR
Fundacja Szkoła Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Warszawa Wschód liderów	37 500 EUR
Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich OPUS, Łódź Strefa Aktywności Sąsiedzkiej	31 224,01 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa Aktywność – to działa!	6 245 EUR
Akcja Demokracja, Warszawa Wzmocnienie potencjału aktywistek/aktywistów poprzez naukę kampaniowania online	7 496,95 EUR
Fundacja Stabilo, Toruń #DziałamyDlaZmiany	29 794 EUR
Spółdzielnia Socjalna „Zielona Stacja”, Gliwice Szkolny Inkubator Inicjatyw Ekologicznych	3 456,43 EUR
Stowarzyszenie „HaKoach”, Łódź Sieciowanie, edukowanie, komunikowanie – partycypacja łódzkich mniejszości	25 663,16 EUR

Stowarzyszenie Tkalnia, Łódź Edukacja polityczna młodych kobiet w Polsce	6 379,05 EUR
Fundacja szkoła bez ocen, Lublin Szkoła bez ocen	43 545 EUR
Fundacja Sendzimira, Warszawa/Zielonki Zielone Zawiercie – partycypacja dla przyrody w mieście	43 734,06 EUR
Fundacja Vis Maior, Warszawa Niewidomi liderzy – widocznie aktywni	43 509,84 EUR
Towarzystwo Samorządowe w Koninie, Konin Młodzieżowe aktywizacje	6 638,54 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa #społeczności nie marnują	37 230,13 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa Demokracja to partycypacja – Szkoła Reprezentacji i Partycypacji Społecznej	7 461,23 EUR
Fundacja Dzieła Kolpinga w Polsce, Żułowska Zielona inicjatywa – samoorganizacja seniorów na rzecz ochrony środowiska	29 996 EUR
Fundacja Dzieci w Naturę, Kraków Dzikie jest dobre	7 499,98 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Warszawa Praworządność Wspólna Sprawa	44 639,00 EUR
Fundacja Leśna Baza, Niemodlin Naturalnie zaangażowani	22 496 EUR
Stowarzyszenie POLITES, Szczecin LAS – laboratorium aktywności i samorządności	26 500 EUR
Fundacja Żółty Szalik, Frombork Aktywne Braniewo	7 060,68 EUR
Stowarzyszenie Kłodzka Wstęga Sudetów – Lokalna Grupa Działania, Lutyń Wspólnoty Pozytywnej Energii, czyli energetyka obywatelska	7 500 EUR
Zwroty dotacji	
Fabryka aktywności młodych, Gorzów Wielkopolski Eko-strażnicy	-10 000 EUR
Fundacja Festiwal Biegów, Niskowa PLogging Team: biegaMy dla czystej Polski!	-1 972,60 EUR
Stowarzyszenie na Rzecz Postępu Demokracji „ERWIN” w Ostrowcu Św., Ostrowiec Świętokrzyski Vademecum Aktywności Obywatelskiej	-975,23 EUR
Fundacja rozwoju holistycznego, Gorzów Wielkopolski Sieć eko-aktywnych	-240,35 EUR
Przystań pomysłów, Hajnówka Hajnowski eko-bus	-1 434,83 EUR
Towarzystwo Rozwoju Miasta i Gminy Świdwin „Przyjaciele Świdwina”, Świdwin Wspólne miasto	-355,83 EUR

Rodzic w mieście, Warszawa Alternatywna Warszawa – nowa szkolna ulica	-269,42 EUR
Towarzystwo dla Natury i Człowieka, Lublin Rezerwat Biosfery czy Zagłębie Węglowe? Obywatelska debata o przyszłości Polesia	-89,46 EUR
EduKABE Fundacja Kreatywnych Rozwiązań, Łódź Młodzież dla Łodzi – Szkolny Budżet Deliberacyjny	-626,06 EUR
9dwunastych, Białystok Program aktywizacji obywatelskiej „Akademia Mistrzostwa Społecznego”	-2 981,82 EUR
Pomorskie Stowarzyszenie Aktywni Lokalnie, Pruszcz Gdański Żywa ulica, aktywni obywatele – projektowanie partycypacyjne w Pruszczu	-1 967,17 EUR

Obszar 2: Ochrona praw człowieka i równe traktowanie:

Fundacja Dla Wolności, Warszawa Piłka nożna kobiet* narzędziem zmian	1 250 EUR
Fundacja Centrum Inicjatyw na Rzecz Społeczeństwa, Białystok Audyt obywatelski procesu leczenia farmakologicznego seniorów w Polsce	1 203,29 EUR
Fundacja Dziesięciu Talentów na Rzecz Teathu Barakah, Kraków Uwaga! Strefa LGBT	1 500 EUR
Stowarzyszenie Łódzkie Dziewuchy Dziewuchom, Łódź Jesteśmy... SILNE! Łódzka kampania na rzecz praw kobiet	5 635 EUR
Stowarzyszenie Arteria, Gdynia Standard minimum praw człowieka w polskim samorządzie	1 250 EUR
Fundacja Inna Fundacja, Lublin Standardy Diversity Officer_a_ki w samorządzie, uczelni i miejscu pracy	639,25 EUR
Fundacja Kamera Dawida WJFF.pl, Warszawa Żyd, Gej – Deformacje nieznanego	91,44 EUR
Stowarzyszenie Amnesty International, Warszawa Twój głos ma MOC – Młodzi ludzie bronią praw człowieka!	8 345,31 EUR
Stowarzyszenie Kobiet Lasu, Katowice Równość szans w leśnictwie	6 928,22 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa Jawność procesu decyzyjnego warunkiem rządów prawa	5 645,01 EUR
Fundacja-Institut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Migrants have right to have rights!	5 555,74 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa Wyjść z cienia. Wsparcie pokrzywdzonych z nienawiści	4 296,71 EUR
Stowarzyszenie Grupa Stonewall, Poznań Wsparcie prawne i psychologiczne osób LGBT+ w Wielkopolsce	6 750 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Monitoring systemu ochrony praw człowieka w Polsce	8 081,72 EUR
Fundacja Równość.org.pl, Kraków Jesteśmy u siebie – z nadzieją na równość	7 500 EUR

La Strada Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu, Warszawa Galeria Anty Modern Slavery	4 963,42 EUR
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa Wymiar Sprawiedliwości Przyjazny Dziecku	6 623,44 EUR
Stowarzyszenie Forum 4 Czerwca, Ksawerów Język wobec starości – szacunek w praktyce	5 945,46 EUR
Polska Akcja Humanitarna, Warszawa Włączamy nowe narracje o świecie	6 430,53 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa Jesteśmy rodziną	7 210 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Akademia Równości	6 747,22 EUR
Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, Warszawa Czarna Księga Ofiar Przemocy Domowej w Polsce 2021	4 211,75 EUR
Fundacja Projekt Starsi, Warszawa Tworzenie systemu ochrony starszych doświadczających przemocy	7 410,68 EUR
Fundacja Otwarta Edukacja, Białystok Siła społeczności tkwi w różnorodności – wsparcie liderów lokalnych	2 414,29 EUR
Forum Dialogu, Warszawa Szkoła Dialogu. Edukacja przeciw antysemityzmowi w małych miejscowościach	7 419 EUR
Fundacja Zustricz, Kraków IDZ (Informuj, Działaj, Zrozum). Własnym głosem	7 498 EUR
Kultura Równości, Wrocław Lokalna: sieć na rzecz akceptacji osób LGBT+	5 058,27 EUR
Stowarzyszenie Praktyków Dramy „Stop-Klatka”, Warszawa Dramowa Akademia Antydyskryminacyjna on-line	7 414,50 EUR
Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa Pozytywnie o edukacji antydyskryminacyjnej	7 418,56 EUR
Stowarzyszenie Kongres Kobiet, Warszawa Przeciwdziałanie dyskryminacji kobiet na rynku pracy	3 809,04 EUR
Stowarzyszenie Prowincja Równości, Kielce Odetchnij, jesteś u siebie	844,63 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Kreatywnych In-Krea, Stróża Dzieci znają swoje prawa	1 499,98 EUR
Iwo-Doradztwo Obywatelskie, Nowy Sącz Razem przeciwko przemocy	1 085,31 EUR
Fundacja Ośrodek Badań nad Migracjami (OBMF), Warszawa Równy dostęp cudzoziemców do usług publicznych: Warszawa	948,43 EUR
Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana, Warszawa Jak rozmawiać o antyfaszyzmie przy wspólnym stole?	1 304,34 EUR
Fundacja Edukacji i Rozwoju FLOW, Warszawa Poza schematem – program rozwojowy dla kobiet	1 450 EUR

Fundacja Psycho-Edukacja, Warszawa Dziecko transpłciowe – efektywny system wsparcia w szkole	22 750 EUR
Fundacja Dobrych Działań, Ząbkowice Śląskie Młodzi Ambasadorzy Wielokulturowości	16 500 EUR
Fundacja Jesteśmy dla Was, Katowice Odkryj PoMoc w sobie	1 196,38 EUR
Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA-Poland, Warszawa Inkluzywna edukacja medyczna	275 EUR
Fundacja Nous, Moszczenica Niżna Mamy prawa! Tolerancja i szacunek	1 496,99 EUR
Fundacja Dobry Widok, Krzyżowa Lokalny System Wsparcia wobec problemu przemocy	968,94 EUR
Stowarzyszenie Tęczówka, Katowice Tęczówka daje poMOC	16 500 EUR
Fundacja Wiara i Tęcza, Warszawa Wiara nie wyklucza	19 441 EUR
Tęczowy Białyłstok, Warszawa Telefon i e-mail zaufania dla osób LGBTQIA	15 848 EUR
Orion Organizacja Społeczna, Wrocław #maszwsparcie – Kampania reakcyjno-informacyjna	1 130,72 EUR
Fundacja SEXEDPL, Warszawa #Wszyscy jesteśmy seksualni	44 400 EUR
Fundacja Centrum Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych, Łódź Kobieca perspektywa zarządzania w sporcie	34 490 EUR
Fundacja Reporterów, Warszawa Extremism Tracker: od dezinformacji do nienawiści	820,90 EUR
Fundacja Instytut Otwarta Przestrzeń, Warszawa Profesjonalne ogólnopolskie wsparcie psychologiczne dla osób LGBTQIA	37 500 EUR
Instytut Aktywizacji Regionów, Gdynia Pełnoprawni – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach	7 340,72 EUR
Fundacja Edukacyjne Centrum Żydowskie w Oświęcimiu, Oświęcim Kurs na empatię! Budowanie potencjału antydyskryminacyjnego nauczycieli	30 000 EUR
Autonomia, Kraków Silne, odważne i solidarne Dziewczyny* się bronią!	8 607,59 EUR
Fundacja Inicjowania Ruzwoju Up Foundation, Gdańsk Bohaterki codzienności – kobiety w 3 sektorze	41 250 EUR
Otwarta Rzeczpospolita - Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie	29 295 EUR
Fundacja dla Migrantów „Dobry Start” im. A.G. Farah, Warszawa Program wsparcia kobiet migrantek doświadczających przemocy ze względu na płeć	5 926,28 EUR
Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzięży SZANSA, Głogów Czy z młodymi wszystko w porządku?	2 366,12 EUR

Fundacja Inicjatyw Twórczych i Społeczno-Edukacyjnych Kurdybanek, Kraków „Zmiana zaczyna się od pojedynczego człowieka”	4 823,86 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Wsparcie psychologiczne i prawne dla społeczności LGBT+	28 040 EUR
Podkarpackie Stowarzyszenie dla Aktywnych Rodzin, Sędziszów Małopolski Dziewczyny budują	6 360,77 EUR
Collegium Progressus, Gródek nad Dunajcem Specjalistyczny Ośrodek Pomocy Kobietom Doświadczającym Przemocy	7 162,26 EUR
Stowarzyszenie Homo Faber, Lublin Niewidzialne/i mieszkańcy/ki – rzecznictwo na rzecz migrantów/ek w Lublinie	29 400 EUR
Zwroty dotacji	
Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA, Zielona Góra Babska interwencja w obronie ludzkich praw kobiet	- 962,16 EUR
Stowarzyszenie Pomysł na Józefosław, Józefosław Poznajmy się – piaseczyńskie spotkania z Ukrainą	- 808,68 EUR
Fundacja PRELUDIUM, Poznań MOCNA centrum siły i wsparcia	- 621,60 EUR
Fundacja Po Prostu Da Się, Chorzów Sztuka otwartości	-1 056,95 EUR
Sistrum – Przestrzeń Kultury Lesbijskiej, Warszawa Wychodzimy z szuflady. Lesbijskie* Archiwum Wirtualne	- 805,73 EUR
Polski Instytut Współpracy Obywatelskiej, Wrocław Wrocław przeciwko dyskryminacji migrantów	- 846,02 EUR
Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka, Warszawa Szkoła Równego Traktowania (SRT) 2021	-4 889,04 EUR
Stowarzyszenie Arabela, Czekanów Niekolorowa jesień życia	-1 046,69 EUR
Henryk Fundacja, Bołęcin No body	- 102,51 EUR
Fundacja Itaka. Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych, Warszawa Centrum Wsparcia i Mediacji	- 772,03 EUR
Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa Prawa osób LGBT w Polsce	-2 325,43 EUR
Fundacja Centrum Praw Kobiet, Warszawa Obserwatorium ds. Kobietobójstwa	-2 596,63 EUR
Obszar 3: Wzmocnienie grup narażonych na wykluczenie:	
Fundacja Różnosprawni, Kędzierzyn Koźle #prawoMOCNI	1 018,98 EUR
Fundacja Art Junction, Poznań Sąsiedztwo – moje miejsce na mapie	1 724 EUR

Fundacja Pomocy Społecznej – Nasz Dom Węgorzewo, Węgorzewo Niepełnosprawni intelektualnie w lokalnej społeczności	279,79 EUR
Stowarzyszenie Queerowy Maj, Kraków Opieka ginekologiczna dla osób LGBTQIA	1 500 EUR
Fundacja Inna Przestrzeń, Warszawa Laboratorium Aktywizacji	843,74 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Osobom Dorosłym z Zespołem Aspergera oraz Zaburzeniami Pokrewnymi „AS”, Bielsko-Biała Informacja Spektrum słucham	1 305 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Tygiel”, Płock Bardziej świadomi – bardziej samodzielni	1 280,15 EUR
Olsztyńskie Stowarzyszenie Głuchych, Olsztyn Dostępność szansą na minimalizację wykluczenia społecznego Głuchych	935,07 EUR
Fundacja Ocalenie, Warszawa Polska naszym wspólnym domem	7 217,82 EUR
Polskie Stowarzyszenie Syndrom Tourette'a, Warszawa Akademia Tourette'a – program aktywizacji osób z zespołem Tourette'a i ich bliskich	6 582,22 EUR
Stowarzyszenie Na Tak, Poznań Dobry początek. Samopomoc i samorzecznictwo opiekunów osób z niepełnosprawnością	2 449,93 EUR
Fundacja Okno na Wschód, Białystok Moc kobiet	6 941 EUR
Fundacja „ALEKlasa”, Warszawa Wzmocnienie roli samorzecznictwa w środowisku spektrum autyzmu	5 201,53 EUR
Fundacja Pro Aperte, Kutno Budowa i rozwój samorzecznictwa w Regionie Kutnowskim	6 336,77 EUR
New Europe Foundation, Zawiercie Śląski Ośrodek Wsparcia Cudzoziemców	5 808,96 EUR
Fundacja Pomost, Zabrze Program rozwoju działalności rzeczniczej i readaptacyjnej więźniów	6 330,52 EUR
Fundacja Eudajmonia, Polkowice Akademia Niezależnego Życia – trenuj codzienność, zyskaj samodzielność	43 481 EUR
Fundacja Gajusz, Łódź OKNO: Wsparcie dzieci po leczeniu ONKOlogicznym	6 249,98 EUR
Polski Związek Głuchych Oddział Małopolski, Kraków Głusi MałopolskaTV24	5 906,46 EUR
Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Izabelin Polska dla początkujących i zaawansowanych	1 211,30 EUR
Fundacja Artonomia, Warszawa Młodzi różnorodni – Nic o nas bez nas	3 066,16 EUR
Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP, Leszno WARNiK – Wielkopolska Akademia Rzecznictwa NGO i Kooperacji	5 538,02 EUR
Związek Centralny Dzieła Kolpinga w Polsce, Kraków SOS dla seniora	7 271,22 EUR

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Nidzicy, Nidzica Rozwój i wsparcie ruchu self-advokatów w Nidzicy	1 146,07 EUR
Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej Widok, Białystok Jestem, bo jesteś – program wsparcia mentoringowego dla dzieci	1 500 EUR
Polski Związek Niewidomych Okręg Wielkopolski, Poznań Wsparcie na starcie	658,03 EUR
Stowarzyszenie „CURTEZ”, Zielona Góra Moja przyszłość w moich rękach	1 492 EUR
Fundacja Polza, Białystok Od Migranta do Obywatela	601,66 EUR
Śremskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Trójka”, Śrem EKO-Edukator	1 026,31 EUR
Fundacja Iskierka, Warszawa ONKOPORADNIK wsparcie psychologiczne rodziców dzieci chorych onkologicznie	1 316,90 EUR
Fundacja „W Człowieku Widzieć Brata”, Łódź Mamy siebie! Budowanie międzysenioralnej sieci wsparcia	817,02 EUR
Stowarzyszenie Klub Abstynenta Razem Od Nowa, Więcbork Wspólnie to możliwe!	1 278 EUR
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Bez Barier”, Zakliczyn Trzy stopnie obywatelskiego przysposobienia	1 299 EUR
Fundacja Droga Kobiet, Warszawa Działamy razem – sieć antyprzemocowych ekspertek – uchodźczyń	14 400 EUR
Stowarzyszenie Dobry Kierunek, Zabrze Seniorzy: wolontariat, samopomoc, upodmiotowienie	950 EUR
Społeczny Komitet ds. AIDS, Warszawa BUDDY Polska	9 983 EUR
Kampania Przeciw Homofobii, Warszawa Spotkajmy się! Od interakcji i emancypacji po równość	11 249 EUR
Związek Młodzieży Wiejskiej, Warszawa Razem możemy więcej	1 324,25 EUR
Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem Spektrum A, Bielsko-Biała Dobre Miejsce	19 370 EUR
Fundacja Emic, Toruń Organizowanie społeczności migrantów i migrantek w woj. kujawsko-pomorskim	33 750 EUR
Stowarzyszenie Tęczowe Opole, Opole Aktywizm to jest TO	43 750 EUR
Fundacja Ktoś, Łódź O nas z nami	7 481,83 EUR
Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOSA, Olsztyn Regionalna Strefa Pomocy	33 750 EUR
Chrześcijańska Fundacja Rozwoju Osobistego Rondo, Zielona Góra Kroki do domu. Udomowienie usług dla osób w kryzysie bezdomności	36 975 EUR

Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Warszawa Porozmawiajmy o ubóstwie i wykluczeniu społecznym	8 325,51 EUR
Stowarzyszenie Przyjaciół Zameczka, Lubliniec Nowy Duch Wolontariatu – Wolontariat Niestandardowy	6 247 EUR
Fundacja Konflikt, Warszawa łączenie przez współdzielenie	30 000 EUR
Fundacja Atalaya, Warszawa Sieć Debiutów	7 495,96 EUR
Fundacja Mapa Pasji, Kraków E-włączenie seniorów	33 750 EUR
Fundacja po DRUGIE, Warszawa Dodaj mnie	28 040 EUR
Fundacja Polska Gościnność, Warszawa Silni mimo wszystko	37 500 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Chorym na Cukrzycę, Kraków Chcieć znaczy móc!	32 711 EUR
PEStka, Kielce Homo Homini	37 500 EUR
Zwroty dotacji	
Stowarzyszenie na Rzecz Osób LGBT „Tolerado”, Gdańsk Lokalni liderzy i liderki motorem zmiany społecznej	-14 421,74 EUR
Stowarzyszenie „Przy Dziupli”, Wodzisław Śląski Nie jesteś sam!	-1 852,33 EUR
Stowarzyszenie Manufaktura Inicjatyw Różnorodnych – MIR, Ochodze Moc w przemoc	- 138,48 EUR
Stowarzyszenie Przestrzeń Inicjatyw Społeczno Kulturalnych PISK, Sudół Czwarty wymiar mentoringu	-1 513,77 EUR
Fundacja Spectrum of Skills, Skarżysko-Kamienna NeuroAtypowi – od diagnozy do terapii	- 110,85 EUR
Federacja Organizacji Streetworkerskich na rzecz Dzieci i Młodzieży – FOS, Warszawa S.O.S – wsparcie organizacji streetworkerskich	- 272,93 EUR
Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi”, Kraków Asystent Zdrowienia	-2 891,51 EUR
Stowarzyszenie Dom Pod Orzechami, Przemków JESTEM, DZIAŁAM, DECYDUJĘ – edukacja obywatelska dla self-adwokatów	- 648,75 EUR
Bractwo Matki Bożej Miłosierdzia, Skarżysko-Kamienna Przyjdź poMoc – wsparcie osób bezdomnych w powiecie skarżyskim	- 586,32 EUR
Stowarzyszenie „Pro Psyche” na Rzecz Zdrowia Psychicznego, Olkusz Wiatr w żagle!	- 256,59 EUR

Obszar 4: Wsparcie rozwoju sektora obywatelskiego:

Dotacje na projekty sektorowe (raty dotacji przekazanych w 2023 roku)

Grupa Zagranica, Warszawa Rzecznictwo praw i interesów polskich NGO zaangażowanych we współpracę rozwojową	42 000 EUR
Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych, Kraków SUS – Sektor Usług Społecznych	12 897,14 EUR
Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides, Katowice Działasz – Szanujesz – Nie mobbingujesz!	60 000 EUR
Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych. Gdańsk Naprawdę nie masz wpływu? Ku stabilnemu zatrudnieniu w organizacjach pozarządowych	25 000 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń Obrona jawności postępowań sądowych w dobie pandemii i po niej	60 000 EUR
Fundacja Pole Dialogu, Warszawa Włącz szkołę!	14 211,66 EUR
Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, Bystra Lasy są wspólne – ruchy i organizacje mają prawo współdecydować	33 000 EUR
Fundacja Równość.org.pl, Kraków Długi marsz do równości. Monitoring i zabezpieczenie wolności zgromadzeń	33 000 EUR
Fundacja Koalicja dla Młodych, Białobrzegi Promuj i komunikuj!	52 000 EUR
Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa Koalicja dla Zdrowia	14 542,49 EUR
Stowarzyszenie Lambda Warszawa, Warszawa Koalicja Miast Maszerujących po równość osób LGBTQIA	35 000 EUR
Fundacja Szkoła Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Warszawa Wschód liderów	14 392,57 EUR
Kalejdoskop Kultur, Wrocław Koalicja Organizacji Mniejszościowych i Migranckich (KOMM)	14 454,81 EUR
Fundacja „Merkury”, Wałbrzych Pozarządowy Ostry Dyżur	38 000 EUR
Fundacja św. Jadwigi, Jarosłów DraBiNa:Drama, Biografia, Narracja.Innowacyjna metoda aktywizacji osób starszych	13 207,78 EUR
Fundacja Okno na Wschód, Białystok Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego KGW w województwie podlaskim	14 799,09 EUR
Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa OSP – potencjał młodych	3 581,55 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa Silniejszy głos organizacji społecznych w działaniach rzeczniczych	30 000 EUR
Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, Poznań Współpraca oddolnych inicjatyw promigracyjnych z podmiotami formalnymi w Polsce	30 000 EUR

Fundacja Culture Shock, Warszawa Let It Work: działajmy zdrowo	50 000 EUR
Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP, Leszno CAMP – Centrum Aktywnych Mieszkańców w Poznaniu	48 000 EUR
Stowarzyszenie „Diversja”, Wrocław Lokalnie dla różnorodności – Sieć Żywych Bibliotek jako model rozwoju sektora	12 218,40 EUR
Stowarzyszenie Aquila, Wrocław Powołanie Rady Konsumentkich Organizacji Pozarządowych i rzecznictwo dla sektora	53 000 EUR
Instytut Dyskursu i Dialogu, Toruń Szkoła Odpowiedzialności Cyfrowej NGO	32 000 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa Pola aktywności – wsparcie organizacji pomocowych ratujących żywność	14 857,91 EUR
Stowarzyszenie Krakowski Alarm Smogowy, Kraków Akademia Alarmów Smogowych – wsparcie i rozwój Lokalnych Alarmów Smogowych	32 000 EUR
Fundacja Civis Polonus, Warszawa Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych	11 414,10 EUR
Stowarzyszenie Teraz MY, Stare Jabłonki MOCna Sieć	17 000 EUR
Federacja Mazowia, Warszawa Mazowiecka koalicja na rzecz dialogu NGO-JST	46 000 EUR
Stowarzyszenie Bałtycki Instytut Spraw Europejskich i Regionalnych BISER, Gdynia Engage!	7 161,80 EUR
Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych, Lublin Lubelscy Liderzy Dostępności na START	10 610,97 EUR

Dotacje instytucjonalne (raty dotacji przekazanych w 2023 roku)

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Warszawa	30 000 EUR
Fundacja-Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin	40 000 EUR
Sieć Obywatelska Watchdog Polska, Warszawa	40 000 EUR
Fundacja Court Watch Polska, Toruń	40 000 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa	40 000 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa	40 000 EUR
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa	40 000 EUR
Fundacja Ośrodek Kontroli Obywatelskiej OKO, Warszawa	40 000 EUR
Fundacja Rodzić po Ludzku, Warszawa	40 000 EUR
Federacja Polskich Banków Żywności, Warszawa	40 000 EUR
Stowarzyszenie Miłość Nie Wyklucza, Warszawa	40 000 EUR
Fundacja Panoptykon, Warszawa	40 000 EUR

Fundacja Frank Bold, Kraków	38 000 EUR
Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Warszawa	40 000 EUR
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”, Warszawa	40 000 EUR
Forum Darczyńców w Polsce, Warszawa	39 983 EUR
Fundacja Ocalenie, Warszawa	40 000 EUR
Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Warszawa	40 000 EUR
Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa	40 000 EUR
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa	40 000 EUR
Akcja Demokracja, Warszawa	40 000 EUR
Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa	80 100 EUR

Dotacje w konkursie Media dla demokracji (raty dotacji przekazanych w 2023 roku)

Fundacja Reporterów, Warszawa Hub Dziennikarstwa Śledczego	54 872 EUR
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Wzmacnianie ochrony wolności mediów – monitoring i edukacja	74 922 EUR
Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego, Warszawa Równe media dla demokracji w Polsce	78 912 EUR
Stowarzyszenie Mediów Lokalnych, Jarocin Lokalsi dla Demokracji	134 321,40 EUR
Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Audytor wyborczy sieci mediów lokalnych	60 000 EUR
Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RzeczJasna, Ostróda Forum lokalnych mediów non-profit	79 991 EUR
Fundacja Tygodnika Powszechnego, Kraków rE-medium – rozwiązanie CMS dla małych i średnich wydawnictw prasowych	134 953 EUR
Stowarzyszenie im. Stanisława Brzozowskiego, Warszawa Dział Krajowy Lokalny	134 541 EUR

Dotacje Fundacji Batorego

Program, finansowany ze środków własnych (dochodów z funduszu wieczystego, darowizn i dotacji od darczyńców prywatnych i indywidualnych, wpłat 1% podatku dochodowego), wspierał inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego mające na celu wzmacnianie i obronę instytucji i procesów demokratycznych, ochronę praworządności, upowszechnianie praw człowieka i swobód obywatelskich, a także działania podejmowane przez organizacje społeczne w reakcji na pojawiające się zagrożenia, potrzeby i wyzwania, takie jak kryzys uchodźczy na pograniczu polsko-białoruskim czy wojna w Ukrainie. W 2023 roku dotacje przyznawane były w ramach trzech ścieżek dotacyjnych: Dotacje na wsparcie demokracji, Fundusz Solidarności z Ukrainą i Dotacje na pomoc pomagającym.

Łącznie w ramach programu przyznaliśmy **76 dotacji** na łączną kwotę **6 015 929,14 zł**.

Dotacje na wsparcie demokracji

Wspieraliśmy organizacje społeczeństwa obywatelskiego zaangażowane w monitorowanie i ochronę praworządności i praw człowieka, organizowanie kampanii profrekwencyjnych i obywatelskich misji obserwacji wyborów parlamentarnych 15 października, a także opracowywanie i upowszechnianie rekomendacji i postulatów społeczeństwa obywatelskiego mających na celu wzmocnienie demokracji w takich obszarach jak: ochrona praworządności i niezależności sądownictwa, uczciwość i rzetelność procesu wyborczego, wolność i odpowiedzialność mediów, autonomia samorządu lokalnego, ochrona praw kobiet, ochrona środowiska, tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi silnego społeczeństwa obywatelskiego, reforma systemu edukacji.

21 dotacji w łącznej wysokości **2 378 531,14 zł** otrzymało **18 organizacji**.

Fundusz Solidarności z Ukrainą

Fundusz Solidarności z Ukrainą wspierał organizacje społeczne, które udzielają pomocy osobom uciekającym przed wojną w Ukrainie. W ramach dwóch konkursów dotacyjnych oferowaliśmy dotacje na prowadzenie przez organizacje społeczne ośrodków zbiorowego zakwaterowania dla uchodźców oraz na prowadzenie działań na rzecz adaptacji i integracji uchodźców w środowisku lokalnym. Dotacje na działania integracyjne finansowane były z darowizn: Fundacji Społeczeństwa Otwartego, Związku Banków Polskich i European Banking Federation (w ramach inicjatywy European Banks for Ukraine), Fundacji Evens. Dotacje na prowadzenie ośrodków zbiorowego zakwaterowania zostały sfinansowane przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM) ze środków przekazanych przez niemieckie Ministerstwo Spraw Zagranicznych oraz Biuro Ludności, Uchodźców i Migracji USA.

Dotacje w łącznej wysokości **3 229 798 zł** otrzymało **45 organizacji**.

Dotacje na pomoc pomagającym

W ramach funduszu, utworzonego w 2021 w odpowiedzi na kryzys humanitarny na granicy polsko-białoruskiej, kontynuowaliśmy wsparcie dla organizacji społecznych niosących pomoc osobom wypychanym z Polski przez straż graniczną z pogwałceniem praw i godności człowieka i zagrożeniem utraty zdrowia i życia. Dotacje w wysokości do 50 tys. zł mogły być przeznaczone na działania mające na celu organizowanie bezpośredniej pomocy humanitarnej, medycznej i prawnej potrzebującym, na monitorowanie i dokumentowanie naruszeń praw człowieka, prawa polskiego i międzynarodowego, na działania rzecznicze na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym oraz na wsparcie psychologiczne i psychoterapeutyczne dla osób zaangażowanych w niesienie pomocy.

7 dotacji na łączną kwotę **325 tys. zł** otrzymało **6 organizacji**.

Fundusz Civitates

Uczestniczyliśmy w pracach **Funduszu Civitates na rzecz Solidarności i Demokracji w Europie** (civitates-eu.org), ustanowionego w 2018 roku przez grupę fundacji z Europy i Stanów Zjednoczonych zaniepokojonych podważaniem zasad demokratycznego państwa prawa i ograniczaniem możliwości funkcjonowania organizacji obywatelskich w niektórych krajach UE. Z puli środków, na którą składają się wszyscy udziałowcy Funduszu, w szóstym roku jego działania wspierane były inicjatywy organizacji obywatelskich w trzech priorytetowych obszarach: silne i odporne społeczeństwo obywatelskie; bezpieczna cyfrowa przestrzeń publiczna; niezależne dziennikarstwo w służbie publicznej.

W 2023 roku dzięki dwuletnim dotacjom na łączną kwotę **1 150 000 euro** przyznanym w 2022 roku **14 koalicji organizacji obywatelskich** z 10 krajów UE (Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Francja, Węgry, Włochy, Polska, Rumunia, Słowacja i Słowenia) podejmowało inicjatywy na rzecz poszerzenia przestrzeni działania społeczeństwa obywatelskiego w swoich krajach. **8 organizacji** z Belgii, Niemiec, Holandii i Polski, kontynuowało wsparte w 2019 roku trzyletnimi dotacjami w łącznej wysokości **1 150 000 euro** projekty służące zwiększaniu bezpieczeństwa i ochrony prywatności użytkowników mediów elektronicznych, przeciwdziałaniu dezinformacji i manipulacji, zapewnienia przejrzystości i rozliczalności dostawcy usług internetowych. Dzięki trzyletnim dotacjom o łącznej kwocie **2 467 000 euro**, przyznanym w 2021 roku, **11 organizacji** prowadzących media obywatelskie na Węgrzech, w Polsce, we Włoszech, w Holandii, Portugalii, Hiszpanii, Rumunii i Słowenii mogło rozwijać swoje działania w 2023 roku.

Na dotacje przyznawane w Funduszu Civitates organizacjom społecznym z krajów UE oraz na wsparcie merytoryczne i sieciujące grantobiorców Funduszu przekazaliśmy w 2023 roku 25 000 USD. Więcej o działalności Funduszu i przyznanym dotacjach: <https://civitates-eu.org/annual-report/>.

Działania własne

W 2023 roku zorganizowaliśmy **dwa międzynarodowe spotkania** dla organizacji społecznych z krajów Europy Środkowej i Wschodniej. Pierwsze spotkanie zorganizowane w dniach 6–8 lutego we współpracy z Fundacją Społeczeństwa Otwartego i Międzynarodową Fundacją Odrodzenie z Kijowa poświęcone było budowaniu bezpieczeństwa fizycznego, cyfrowego, psychicznego i organizacyjnego działaczy społecznych i działaczy praw człowieka w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. W spotkaniu wzięło udział ponad 80 uczestników z regionu Europy Środkowo-Wschodniej, a także z Azji i Ameryki Łacińskiej. Głównym celem spotkania było zmapowanie dobrych praktyk dotyczących relokacji działaczy zagrożonych represjami z powodu swojej działalności w reżimach autorytarnych, budowania odporności i dobrostanu osób działających pod presją oraz przygotowaniu organizacji na kryzys i ataki.

Drugie spotkanie regionalne, zorganizowane 15–17 lutego we współpracy z programem Aktywni Obywatele, dla organizacji z krajów Europy Środkowej będących grantobiorcami obu programów, poświęcone było wymianie doświadczeń związanych z działaniami na rzecz monitorowania uczciwości i integralności procesu wyborczego, mobilizacji obywateli do udziału w wyborach i tworzenia programu społeczeństwa obywatelskiego na wybory. W spotkaniu udział wzięło 50 przedstawicieli organizacji z Polski, Rumunii, Bułgarii, Słowenii, Słowacji, Węgier i Czech.

Grantobiorcom programu zaoferowaliśmy wsparcie w postaci **audytu bezpieczeństwa cyfrowego** prowadzonego przez specjalistów z Fundacji Czwarty Sektor. Z oferty tej skorzystało **13 organizacji**. Dwie organizacje otrzymały w 2023 roku dotacje na wdrożenie rekomendacji z audytu.

Dotacje	6 015 929,14 zł
Składki członkowskie (Philea, European Civic Forum), wkład do Funduszu Civitates	133 809,24 zł
Spotkania sieciujące	311 094,72 zł
Działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa cyfrowego grantobiorców	59 040,00 zł
Wizyty monitoringowe, system wnioskowy, działania rzecznicze, udział w konferencjach, tłumaczenia	47 046,72 zł
Koszty realizacji	315 535,43 zł
Razem koszty programu	6 882 455,25 zł

Dotacje

Dotacje na wsparcie demokracji

Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka, Warszawa Przygotowanie założeń społecznego projektu reformy mediów publicznych.	30 000 zł
Fundacja More in Common Polska, Warszawa Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia demokracji, obywatelskiej kultury dialogu i budowy społeczeństw odpornych na zagrożenia wynikające z polaryzacji politycznej i podziałów społecznych: realizacja pogłębionych badań poszukujących przyczyn konfliktów i podziałów; dostarczanie wiedzy organizacjom społecznym na temat postaw i opinii różnorodnych grup społecznych wobec kluczowych wyzwań teraźniejszości; formułowanie praktycznych rekomendacji odnośnie działań na rzecz zachowania i budowy spójności społecznej. Dotacja instytucjonalna na lata 2023–2025 (w 2023 roku wypłacono I ratę w wysokości 100 000 zł).	300 000 zł
Fundacja Inicjatywa Wschód, Kurzętnik Wsparcie instytucjonalne umożliwiające pokrycie przez Fundację kosztów uczestnictwa działaczy i działaczek z Polski i Ukrainy w Szczycie Klimatycznym ONZ COP28 10.	39 500 zł
Fundacja Kongres Obywatelskich Ruchów Demokratycznych, Warszawa Koszty naprawy samochodu wykorzystywanego w projekcie Tour de Konstytucja.	35 000 zł
Fundacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, Warszawa Prowadzenie kampanii zachęcającej do udziału w wyborach parlamentarnych oraz monitoring programów komitetów wyborczych pod kątem realizacji postulatów dotyczących praw reprodukcyjnych.	250 000 zł
Fundacja Panoptykon, Warszawa Przygotowanie założeń do obywatelskiego projektu ustawy wprowadzającej kontrolę nad służbami specjalnymi i działania rzecznicze w obszarze kontroli służb.	65 000 zł
Fundacja Projekt: Polska, Warszawa Organizacja społecznych obchodów rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 roku.	7 000 zł
Fundacja Przestrzeń dla Edukacji, Warszawa Działania na rzecz poprawy systemu edukacji prowadzone w ramach koalicji SOS dla Edukacji i inicjatywy Wolna Szkoła.	200 000 zł
Fundacja Szkoła Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Warszawa Działania na rzecz zwiększania obecności kobiet w życiu publicznym, w tym stworzenie programu edukacyjno-mentoringowego i sieci wsparcia dla absolwentek programów Szkoły Liderów planujących start w wyborach parlamentarnych.	100 000 zł
Fundacja Szkoła Liderów im. Zbigniewa Pełczyńskiego, Warszawa Działania na rzecz zwiększania obecności kobiet w życiu publicznym, w tym stworzenie programu edukacyjno-mentoringowego i sieci wsparcia dla kobiet planujących start w wyborach samorządowych (w 2023 roku wypłacono I ratę w wysokości 250 000 zł).	490 000 zł
Fundacja Wolne Sądy, Warszawa Poprawa bezpieczeństwa cyfrowego organizacji w oparciu o rekomendacje z audytu.	39 800 zł
Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Warszawa Przygotowanie i prowadzenie kampanii informacyjnej na temat prawa do głosowania i odmowie udziału w referendum zarządzonym wraz z wyborami parlamentarnymi 2023 roku.	50 000 zł
Komitet Obrony Demokracji, Warszawa Audyt bezpieczeństwa cyfrowego organizacji i wdrożenie rekomendacji.	67 200 zł

<p>Stowarzyszenie Gazet Lokalnych, Warszawa Organizacja Gali Nagrody Local Press 2022 i dofinansowanie nagrody w kategorii dziennikarstwo śledcze i interwencyjne.</p>	21 000 zł
<p>Stowarzyszenie Inkubator Umowy Społecznej, Warszawa Organizacja cyklu 12 debat wokół książki „Umówmy się na Polskę” prezentującej ideę nowej umowy społecznej.</p>	50 000 zł
<p>Stowarzyszenie „Kobiety w Centrum”, Warszawa Organizacja cyklu szkoleń „Kobiety w Centrum CAMP” podnoszących kompetencje lokalnych liderek planujących start w wyborach parlamentarnych.</p>	94 031,14 zł
<p>Stowarzyszenie „Kobiety w Centrum”, Warszawa Organizacja szkoleń podnoszących kompetencje lokalnych liderek planujących start w wyborach samorządowych.</p>	100 000 zł
<p>Stowarzyszenie Prokuratorów Lex Super Omnia, Warszawa Upowszechnienie projektu ustawy o Prokuraturze, warsztaty medialne dla członków Stowarzyszenia uczestniczących w spotkaniach obywatelskich, przygotowanie i promocja dorocznego raportu o stanie prokuratury oraz tłumaczeń materiałów, stanowisk i opinii prezentowanych przez Stowarzyszenie, udział przedstawicieli Stowarzyszenia w Festiwalu Pol'and' Rock Festival 2023.</p>	100 000 zł
<p>Stowarzyszenie Tkalnia, Łódź Działania na rzecz zwiększania obecności kobiet w życiu publicznym, w tym szczególnie angażowania się kobiet w politykę samorządową przed wyborami 2024 roku: wsparcie merytoryczne osób planujących start w wyborach parlamentarnych i samorządowych, stworzenie platformy szkoleniowej poświęconej praktycznej stronie kandydowania, kampania w mediach społecznościowych promująca polityczne zaangażowanie kobiet na szczeblu samorządowym.</p>	240 000 zł
<p>Stowarzyszenie 61, Warszawa Obywatelski HiT – tworzenie i upowszechnianie materiałów do nauki historii najnowszej i edukacji obywatelskiej dla nauczycieli i uczniów szkół ponadpodstawowych www.obywatelskihit.pl.</p>	80 000 zł
<p>Stowarzyszenie 61, Warszawa Prowadzenie kanału medialnego Orientuj się na TikToku, z informacjami o tematyce społecznej i politycznej, skierowanego do młodych osób w wieku 16–22.</p>	20 000 zł

Fundusz Solidarności z Ukrainą

Dotacje na działania integracyjne w środowiskach lokalnych

<p>Caritas Archidiecezji Lubelskiej, Lublin Organizacja wycieczek edukacyjno-rekreacyjnych po Lublinie (m.in. deptak, Muzeum Narodowe, Ogród Botaniczny) dla grupy senierek i seniorów ukraińskich oraz integracyjne wieczorki taneczne z wodzirejem i poczęstunkiem dla seniorów z Polski i Ukrainy.</p>	59 980 zł
<p>Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych TRATWA, Wrocław Przeprowadzenie spotkań dla polsko-ukraińskiej grupy senierek: warsztatów artystycznych, spotkań zaplanowanych przez uczestniczki (np. spotkań kulinarnych, wspólnych wyjść do miejsc kultury) oraz finałowego spotkania „Wspólny Stół” dla uczestniczek i ich rodzin.</p>	51 240 zł
<p>Chełmskie Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kapitału Społecznego, Chełm Przeprowadzenie serii spotkań dla ukraińsko-polskiej grupy osób w różnym wieku: akcji wspólnego sadzenia drzew, wyjść do kina, wycieczki edukacyjnej, warsztatów rękodzielniczych, kulinarnych, tanecznych, artystycznych, a dla dzieci – regularnych zajęć ruchowych.</p>	47 540 zł

<p>Federacja Ruch Organizacji na rzecz Społecznej Aktywności ROSA, Przasnysz Organizacja cyklicznych spotkań dla dzieci i dorosłych ze społeczności ukraińskiej i polskiej: warsztatów integrujących, teatralnych, zajęć z robotyki i budowania z Lego, zajęć jogi, wyjazdu do Centrum Nauki Kopernik oraz warsztatów (kulinarnych, z zakresu edukacji międzykulturowej oraz przeciwdziałających uprzedzeniom i dyskryminacji) dla mieszkańców Przasnysza prowadzonych przez osoby z doświadczeniem uchodźstwa.</p>	<p>59 995 zł</p>
<p>Fundacja Art Cluster, Luboń Organizacja w Poznaniu cyklu warsztatów „Dwa narody, dwie kultury” dla dzieci i dorosłych poświęconych tradycyjnej ukraińskiej i polskiej sztuce ludowej: m.in. dekoracyjne malarstwo ukraińskie, malarstwo zalipiańskie, pieśni ludowe polskie i ukraińskie, tradycyjna kuchnia obu narodów.</p>	<p>10 190 zł</p>
<p>Fundacja ART JTM, Wrocław Stworzenie na Przedmieściu Oławskim punktu partycypacji wielokulturowej (cotygodniowe dyżury – informacja i pomoc w rozwiązywaniu problemów uchodźców) i wielokulturowego miejsca dla dzieci i młodzieży (gry planszowe, filmy, odrabianie lekcji, dostęp do komputerów itp.), organizacja cotygodniowych zajęć artystyczno-kreatywnych dla społeczności polsko-ukraińskiej, realizacja projektów młodych ludzi różnej narodowości.</p>	<p>37 000 zł</p>
<p>Fundacja Integracji i Rozwoju Cudzoziemców w Polsce, Gorzów Wielkopolski Organizacja spotkań i imprez w ramach Lubuskiego Centrum Kobiet na Emigracji: warsztatów mediacyjnych dotyczących różnic kulturowych, warsztatów integrujących, polsko-ukraińskiego Dnia Dziecka, spotkań w formie kawiarenki społecznej, spotkań z doradcą zawodowym nt. polskiego systemu edukacji oraz prowadzenia działalności gospodarczej.</p>	<p>60 000 zł</p>
<p>Fundacja Kosmos, Toruń Przeprowadzenie cyklu warsztatów malarskich, biżuteryjnych oraz kulinarnych dla grupy kobiet z Ukrainy i Polski w centrum integracji „Łącznik” na toruńskiej starówce.</p>	<p>46 200 zł</p>
<p>Fundacja KRAINA, Warszawa Stworzenie miejsca sąsiedzkiego „Kraina kultury” na warszawskim Mokotowie. Organizacja serii warsztatów i spotkań integrujących społeczność lokalną z osobami nowoprzybyłymi: warsztatów rękodzielniczych, wokalnych, spotkań świątecznych oraz kolacji wielokulturowych.</p>	<p>56 440 zł</p>
<p>Fundacja Leszno dla Ukrainy, Leszno Organizacja serii wycieczek integracyjnych po Lesznie i okolicach oraz comiesięcznych spotkań dyskusyjnego klubu filmowego i klubu gier planszowych. Prowadzenie infopunktu dla osób uchodźczych, zorganizowanie w szkołach spotkań dla młodzieży ze świadkiem wojny z Ukrainy, uruchomienie w mediach społecznościowych kampanii zwalczającej fake newsy dotyczące osób z Ukrainy (20 000 zł – European Banks for Ukraine).</p>	<p>59 756 zł</p>
<p>Fundacja Lokalsi, Cieszyn Prowadzenie punktu pomocowo-informacyjnego dla uchodźców w Słupsku: organizacja zabaw integracyjnych dla polskich i ukraińskich dzieci, spotkań dla kobiet (m.in. robienia na drutach, tworzenia wianków i kwiatów z papieru, prowadzenie porad prawnych i pogadanek o podstawach polskiego systemu prawa, kursu samoobrony i jogi dla kobiet.</p>	<p>59 780 zł</p>
<p>Fundacja Ładne Historie, Świdnica Prowadzenie Międzykulturowego Uniwersytetu Trzeciego Wieku: integracyjnych spotkań tematycznych dla grupy seniorów i seniorek z Polski i Ukrainy w formie międzykulturowej kawiarenki, działań aktywizujących na rynku pracy oraz wycieczek po Świdnicę zapoznających nowoprzybyłych z topografią miasta i społecznością lokalną.</p>	<p>59 940 zł</p>
<p>Fundacja Mamma Mia, Gdańsk Organizacja zajęć w formie spotkań tematycznych dla kobiet z Ukrainy i z Polski (matek dzieci w pieczy zastępczej): warsztaty psychologiczne, rękodzielnicze, spotkanie z prawniczką, kosmetyczką, ginekolożką, etc. oraz równolegle organizacja zajęć dla dzieci, balu karnawałowego oraz pikniku na pożegnanie lata.</p>	<p>34 490 zł</p>

<p>Fundacja Rozwoju Niebieska Strefa, Zielona Góra Prowadzenie działań integrujących dla kobiet wychowujących małe dzieci: zabaw integracyjnych, zajęć sensorycznych dla maluchów, spotkań ze specjalistami dotyczących macierzyństwa, zajęć arteterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z Polski i Ukrainy oraz zajęć antydyskryminacyjnych w szkołach nastawionych na przeciwdziałanie przemocy wobec ukraińskiej młodzieży.</p>	58 245 zł
<p>Fundacja Teraz Ulica, Bielsko-Biała Organizacja cyklicznych spotkań dla dzieci i dorosłych z Polski i Ukrainy: warsztatów zielarskich, rękodzielniczych i artystycznych, zajęć jogi, gier planszowych, spotkań z filmowymi i ciekawymi ludźmi, koncertów, wycieczek w góry, terenowej gry miejskiej, bazaru rękodzieła, wspólnego oglądania siatkówki oraz sąsiedzkiego gotowania w formie kuchni społecznej.</p>	36 950 zł
<p>Fundacja Wsparcia, Rozwoju i Nauki NABU, Jasło Prowadzenie integracyjnych warsztatów kreatywnych „zrób to sam” dla dzieci i rodziców, zajęć sportowych dla kobiet z Polski i z Ukrainy (pilates, plenerowe zajęcia z elementami samoobrony) oraz motywacyjnych spotkań przy kawie z udziałem psychologa pochodzenia ukraińskiego (dzielenie się trudnościami życiowymi i wychowawczymi oraz wspólne poszukiwanie rozwiązań; 23 208 zł – Evens Foundation).</p>	60 000 zł
<p>Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella”, Wrocław Prowadzenie działań włączających aktywistów/ki z Ukrainy we wrocławskie środowisko organizacji społecznych: wizyt studyjnych w lokalnych instytucjach i organizacjach, warsztatów edukacyjnych, integracyjnych spotkań polsko-ukraińskich.</p>	59 660 zł
<p>Kółko Rolnicze – Koło Gospodyń Wiejskich w Tuchomiu, Tuchom Organizacja zajęć konstruktorskich łódek typu „Perkoz” dla grupy dzieci i nastolatków z Ukrainy i Polski, nauka żeglarstwa pod nadzorem instruktorów, organizacja regat po Jeziorze Tuchomskim podczas festynu rodzinnego oraz integracyjnych warsztatów kulinarnych, muzycznych, kosmetycznych i rękodzielniczych dla kobiet z Polski i Ukrainy.</p>	38 500 zł
<p>Samarytańska Federacja Organizacji Pozarządowych, Zakliczyn Prowadzenie działań integrujących osoby z Ukrainy z mieszkańcami gminy Zakliczyn: warsztatów arteterapii, muzykoterapii, kulinariów, spotkań o tematyce społeczno-historycznej oraz comiesięcznych wizyt w miejscach kultury i regionalnych wycieczek krajoznawczych, a także wyjść do kina i na koncerty.</p>	60 000 zł
<p>Spółdzielnia Socjalna Kazimierzanka, Kazimierz Dolny Organizacja serii dwujęzycznych tematycznych spacerów edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych (zwyczaże lokalne, Dzień Matki, rzeka Wisła, ukraińskie Święto Konstytucji, kazimierskie wąwozy, dożynki, ukraiński Dzień Niepodległości, poszukiwanie jesieni, sprzątanie miasta) oraz prowadzenie wakacyjnej świetlicy w Kazimierzu.</p>	58 600 zł
<p>Stowarzyszenie „Oswajanie Miasta”, Szczecin Przeprowadzenie integracyjnych spacerów polsko-ukraińskich i spotkań warsztatowych prowadzonych przez osoby z Ukrainy, wyłonienie w drodze konkursu i zrealizowanie w społeczności lokalnej inicjatyw polsko-ukraińskich grup nieformalnych oraz stworzenie wielkoformatowej mozaiki w przestrzeni publicznej Szczecina łączącej osoby z Polski i Ukrainy.</p>	60 000 zł
<p>Stowarzyszenie Agama, Piła Organizacja serii działań integracyjnych „Spotkajmy się”: pikniku rodzinnego, imprezy halloweenowej, spotkania kolędowego, cyklicznych zajęć dla dzieci i młodzieży w trzech grupach wiekowych (ruchowe, aktywizujące, artystyczne, krajoznawcze), zajęć dla kobiet ze społeczności polskiej i ukraińskiej wokół wspólnych zainteresowań (renowacji mebli, malowania na szkle, zajęć wokalnych i teatralnych oraz sportowych typu joga czy pilates) (20 000 zł – European Banks for Ukraine).</p>	59 392 zł

<p>Stowarzyszenie dla Dzieci i Młodzieży „Szansa”, Głogów 60 000 zł</p> <p>Otwarcie młodzieżowej kawiarenki integracyjnej prowadzonej przez młode Ukrainki, organizacja serii wydarzeń prezentujących młodych twórców z Ukrainy (koncerty, wystawy, pokazy filmowe, prezentacje poetyckie), spotkań promujących wolontariat, festiwalu młodzieżowego z udziałem innych grup narodowych i etnicznych mieszkających w Głogowie (20 955 zł – European Banks for Ukraine).</p>	
<p>Stowarzyszenie Lambda – Warszawa, Warszawa 59 750 zł</p> <p>Prowadzenie regularnych cotygodniowych spotkań integracyjnych dla ukraińskiej grupy LGBTQIA w formie spotkań koordynowanych przez osobę z Ukrainy oraz organizacja pięciodniowego biwaku aktywistyczno-integracyjnego dla grupy ukraińsko-polskiej.</p>	
<p>Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego – Klub Nowodworski, Nowy Dwór Gdański 56 230 zł</p> <p>Prowadzenie sąsiedzkiego klubu „Słonecznik”: organizacja warsztatów dla osób z Polski i Ukrainy, wspólnych wyjść do lokalnych miejsc kultury oraz organizacja spotkań z okazji Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Dnia Niepodległości Ukrainy oraz sierpniowych Spasów.</p>	
<p>Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Promocji Połczyzna-Zdroju oraz Szwajcarii Połczyńskiej – „Niezwykły Połczyn”, Połczyn-Zdrój 60 000 zł</p> <p>Stworzenie miejsca integracji przy aktywnym udziale społeczności lokalnej, także z doświadczeniem uchodźstwa. Organizacja dla ukraińsko-polskiej grupy nastolatków spotkań z psychologiem, warsztatów teatralnych, dziennikarsko-fotograficznych, gier planszowych; wspólne organizowanie imprez integracyjnych (pikniku, Działów, happeningu antydyskryminacyjnego, koncertów, spotkań finałowego), a także międzypokoleniowych warsztatów kulinarnych i rękodzielniczych.</p>	
<p>Stowarzyszenie OFFicyna, Szczecin 60 000 zł</p> <p>Organizacja pokazów filmów ważnych dla polskiej i ukraińskiej kinematografii dla dorosłych uczestników dyskusyjnych klubów filmowych w Szczecinie i dla osób z Ukrainy (w tym seniorów i senierek), spotkania filmoterapii i bajkoterapii dla dzieci z Ukrainy.</p>	
<p>Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży, Ruciane-Nida 60 000 zł</p> <p>Prowadzenie działań adaptacyjno-integracyjnych dla uchodźców i uchodźczyń oraz rodzin ich przyjmujących: zajęć integracyjno-sportowych, warsztatów pomocy psychologiczno-pedagogicznej, międzykulturowych, z kompetencji społecznych, wizażu i stylizacji oraz spotkań kulinarnych, a także otwartych spotkań animacyjnych z polsko-ukraińską kulturą.</p>	
<p>Towarzystwo Europejskiego Rozwoju i Edukacji Narodowej TEREN, Turowiec 59 920 zł</p> <p>Organizacja spotkań o polskich i ukraińskich tradycjach, cyklu zajęć z jogi, wystawy fotografii, wycieczek dla osób ze społeczności lokalnej i uchodźczej, a także całodniowych warsztatów wzmacniających kompetencje zawodowe kobiet ze społeczności uchodźczej.</p>	
<p>Wrocławska Fundacja Edukacji Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej FREYA, Wrocław 52 200 zł</p> <p>Przeprowadzenie, we wrocławskich i podwrocławskich szkołach, które przyjęły znaczną liczbę uczniów i uczennic z doświadczeniem uchodźstwa, serii warsztatów dotyczących kultury, tradycji i historii Polski i Ukrainy oraz warsztatów antydyskryminacyjnych pod hasłem „Kultura dialogu” mających na celu wsparcie integracji w środowisku szkolnym.</p>	
<p>Stowarzyszenie Związek Ukraińców w Suwałkach, Suwałki 102 000 zł</p> <p>Kompleksowe wsparcie uchodźców i uchodźczyń z Ukrainy w ramach Centrum Informacji i Pomocy Cudzoziemcom w Suwałkach: koordynacja pracy, konsultacje na miejscu i poprzez infolinię, wsparcie psychologiczne.</p>	
<p>Dotacje dla organizacji prowadzących ośrodki zbiorowego zakwaterowania</p>	
<p>Caritas Diecezji Świdnickiej, Świdnica 168 000 zł</p> <p>Prowadzenie ośrodków w Świdnicy, Zagórzcu Śląskim, w Pieszycach.</p>	
<p>Fundacja im. Św. Krzysztofa we Lwówku Śląskim, Lwówek Śląski 199 000 zł</p> <p>Prowadzenie ośrodka we Lwówku Śląskim.</p>	

Fundacja „Medyczna Solidarność”, Wrocław Prowadzenie ośrodka Sezam we Wrocławiu.	181 000 zł
Fundacja My Hope, Wola Buchowska Prowadzenie ośrodka w Gorzycach.	190 500 zł
Fundacja Open Heart, Zaleska Góra, Radymno Prowadzenie ośrodka w Przemyślu.	55 000 zł
Fundacja Pomagam Bo Lubię, Rzeszów Prowadzenie ośrodka w Rzeszowie.	100 000 zł
Fundacja „UNITATEM”, Jarosław Prowadzenie ośrodka w Widnej Górze.	96 000 zł
Fundacja Wolność i Pomoc, Żywiec Prowadzenie ośrodka w Żywcu.	50 000 zł
Hope Foundation, Lublin Prowadzenie ośrodka w Przemyślu.	60 000 zł
Jurajska Fundacja Pomocy, Modlnica Prowadzenie ośrodka w Modlnicy.	50 000 zł
Polska Akcja Humanitarna i Stowarzyszenie Mudita, Warszawa Prowadzenie ośrodka w Krakowie.	94 400 zł
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnoprawnością Intelektualną, Koło w Dzierżoniowie, Dzierżoniów Prowadzenie ośrodka w Dzierżoniowie.	41 100 zł
Zero Camps, Kraków Prowadzenie ośrodków w Krakowie.	97 000 zł
Związek Ukraińców w Polsce Oddział w Przemyślu, Przemyśl Prowadzenie ośrodka w Przemyślu.	143 800 zł

Dotacje na pomoc pomagającym

Fundacja Bezkrę, Gródek Organizowanie i świadczenie pomocy humanitarnej i pierwszej pomocy medycznej na Podlasiu: wynagrodzenie koordynatora, koszty administracyjne, utrzymania i naprawy samochodów.	50 000 zł
Fundacja Bezkrę, Gródek Wsparcie wychowawcze dla osób pomagających oraz przygotowanie multimedialnej wystawy o losach osób uchodźczych.	50 000 zł
Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa, Lublin Przygotowywanie stanowisk na temat detencji cudzoziemców i prowadzenia spraw uchodźczych w Polsce dla organów migracyjnych państw UE i/lub prawników reprezentujących cudzoziemców w postępowaniach azylowych.	44 000 zł
Klub Inteligencji Katolickiej, Warszawa Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej na Podlasiu, wynagrodzenie koordynatorów, pokrycie kosztów wyżywienia wolontariuszy, kosztów administracyjnych, opłat za prąd, gaz, wywóz śmieci, najem magazynu.	50 000 zł
Stowarzyszenie Egala, Białystok Wsparcie psychologiczne dla migrantów i uchodźców oraz osób niosących pomoc humanitarną, spotkanie organizacji i grup nieformalnych zaangażowanych w niesienie pomocy humanitarnej na granicy.	44 000 zł

<p>Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Warszawa Działania Zespołu PomocSoc: stałe wsparcie dla grup i aktywistów pomagającym osobom przebywającym w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców (m.in. koszty przesyłek paczek, przejazdy, koszty zakupu pomocy materialnej dla osób w SOC), szkolenia i podcasty uzupełniające skierowane do osób niosących pomoc.</p>	40 000 zł
<p>Stowarzyszenie Mova – język bez barier, Warszawa Organizowanie i świadczenie usług tłumaczeniowych (język arabski, sorani i perski) dla uchodźców i migrantów na granicy polsko-białoruskiej, w placówkach medycznych i w ośrodkach dla cudzoziemców: koszty tłumaczeń i koordynacji.</p>	47 000 zł
Inne dotacje	
<p>Fundacja Ośrodka Karta, Warszawa II etap prac nad kroniką podlaskiej wsi Pomigacze autorstwa Michała Więckiego: opracowanie przypisów, przygotowanie wstępu i posłowie, redakcja tekstów, projekty graficzne, skład, korekta, przygotowanie zdjęć do druku, promocja, koszty administracyjne i kolportaż (dotacja ze środków Funduszu Małgorzaty Szejnert).</p>	25 800 zł
<p>Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich, Warszawa Wsparcie doradczo-szkoleniowe z zakresu zarządzania i pozyskiwania środków dla Fundacji Ośrodka Karta.</p>	13 800 zł
<p>Muzeum Literatury, Warszawa Uporządkowanie i skatalogowanie archiwum kwartalnika „Zeszyty Literackie” (III rata dotacji).</p>	43 000 zł

Dla Białorusi

Celem programu była pomoc w utrzymaniu funkcjonowania struktur białoruskiego społeczeństwa obywatelskiego oraz niezależnych mediów, przeciwdziałanie izolacji i wykorzenieniu białoruskich organizacji społecznych z lokalnej społeczności. Ze wsparcia korzystały białoruskie organizacje społeczne prowadzące działania na rzecz: pobudzania aktywności obywatelskiej, szczególnie ludzi młodych, przeciwdziałania dyskryminacji i nierównościami, poszerzania dostępu do niezależnej informacji.

Większość projektów wspieranych w 2023 roku dotyczyła: opracowania planów działań, strategii fundraisingowych i komunikacyjnych, zasad ochrony danych osobowych oraz polityk kadrowych; organizacji konsultacji prawnych i psychologicznych tak dla zespołów jak i odbiorców działań organizacji społecznych; wdrożenia narzędzi usprawniających zarządzanie organizacją; reorganizacji pracy w odpowiedzi na zmieniające się warunki prowadzenia działań społecznych na rzecz społeczeństwa otwartego w Białorusi.

Oferowaliśmy też wsparcie „pomostowe” pozwalające zachować organizacjom społecznym ciągłość działań w przypadku czasowego braku środków z innych źródeł czy wymuszonej relokacji zespołu. Wspieraliśmy działania sieciujące przedstawicieli organizacji oraz służące podniesieniu kompetencji białoruskich działaczy i działaczek w planowaniu i realizacji działań społecznych i poszukiwaniu zróżnicowanych źródeł finansowania. Wsparliśmy inicjatywy mające na celu kształtowanie postaw prospołecznych wśród młodzieży oraz rozwój niezależnej działalności edukacyjno-kulturalnej.

Wspieraliśmy też inicjatywy służące zapobieganiu izolacji białoruskich organizacji społecznych, wypaleniu zawodowemu i odchodzeniu od działalności prospołecznej.

Ze względu na sytuację w Białorusi nie publikujemy listy przyznanych dotacji.

Dotacje	1 368 796,46 zł
Koszty realizacji	158 234,41 zł
Razem koszty programu	1 527 030,87 zł

Masz Głos, Masz Wybór

Celem programu jest zwiększenie zainteresowania obywateli sprawami ich lokalnych społeczności i zachęcenie do uczestnictwa w życiu publicznym, w tym do świadomego i odpowiedzialnego udziału w wyborach powszechnych. Organizujemy ogólnopolskie akcje i kampanie społeczne. Prowadzimy działania na rzecz zwiększenia frekwencji wyborczej i poprawy jakości wyborów. Pomagamy organizacjom społecznym i grupom lokalnym w podejmowaniu działań służących integracji wspólnot wokół rozwiązywania lokalnych problemów, budowie dialogu i współpracy z władzami samorządowymi oraz zwiększania udziału mieszkańców i mieszkanki w decyzjach dotyczących rozwoju ich społeczności.

Akcja Masz Głos

Od 2006 roku prowadzimy ogólnopolską akcję, której celem jest budowanie dialogu i współpracy między społecznością lokalną a władzami samorządowymi, wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za losy gminy wśród mieszkańców i mieszkanki i zwiększanie ich udziału w życiu publicznym. Co roku zapraszamy do akcji organizacje społeczne i grupy nieformalne z całej Polski, oferując im pomoc w pobudzaniu aktywności obywatelskiej, integrowaniu lokalnych wspólnot wokół rozwiązywania problemów gminy i spraw ważnych dla miejscowej społeczności. Uczestnikom oferujemy wsparcie merytoryczne (m.in. cykl spotkań szkoleniowych, doradztwo i porady ekspertów, materiały instruktażowe i promocyjne, forum wymiany informacji oraz doświadczeń na stronie internetowej). Uczestnicy, którzy najskuteczniej włączą do współpracy władze samorządowe i mieszkańców, wyróżniani są nagrodą Super Samorząd.

W lutym, podczas uroczystości podsumowującej działania prowadzone przez uczestników akcji w 2022 roku, 5 organizacjom wyróżniającym się współpracą z władzami samorządowymi przyznaliśmy **nagrody Super Samorząd** (w wysokości 3 tys. zł), a 6 organizacjom i grupom nieformalnym, które mimo przeciwności i przeszkód, dążyły do wprowadzenia zmian w swoim otoczeniu, wręczyliśmy **nagrody Super Głos** (w wysokości 3 tys. zł). Przyznaliśmy też **nagrodę specjalną Super Samorząd**, którą otrzymała społeczność Międzyrzecza Podlaskiego za pomoc osobom szukającym schronienia w Polsce po wybuchu wojny w Ukrainie.

W 2023 roku do akcji przystąpiło **181 grup i organizacji ze 157 miejscowości**. Przez cały rok uczestnicy akcji prowadzili działania służące poprawie jakości życia mieszkańców i zwiększeniu ich udziału w decydowaniu o sprawach lokalnej społeczności, takich jak: poprawa kontaktu radnych z mieszkańcami, wprowadzenie mechanizmu inicjatywy lokalnej, wspólne zagospodarowywanie przestrzeni publicznej i ulepszanie programu instytucji publicznych, wprowadzenie i rozwijanie budżetu obywatelskiego, wpływanie na zmianę prawa lokalnego. Na organizację zaplanowanych przez uczestników działań przekazaliśmy **71 mikrograntów** (do 600 zł) na łączną kwotę **41 999,95 zł**.

Uczestnikom akcji pomagaliśmy w realizacji prowadzonych przez nich działań organizując dla nich webinaria tematyczne, konsultacje prawne, doradzając w kwestiach dotyczących kompetencji samorządu, pomagając w nawiązywaniu kontaktów z mediami oraz w promocji działań. Podczas **11 webinariów** rozmawialiśmy m.in. o programach współpracy z organizacjami, budżecie gminy, ochronie lasów, inicjatywie lokalnej, angażowaniu otoczenia do działania, organizacji miejsca spotkań dla mieszkańców. Zorganizowaliśmy też **5 ogólnopolskich spotkań** problemowych dla grup zainteresowanych angażowaniem młodzieży do działań społecznych, zakładaniem i prowadzeniem ogrodów społecznych, organizowaniem międzygminnej wizyty studyjnej oraz angażowania mieszkańców. Podczas **ogólnopolskiego spotkania uczestników** akcji zorganizowaliśmy 11 warsztatów i spotkań na tematy związane z działaniami prowadzonymi w akcji, 5 paneli dyskusyjnych, 9 warsztatów prowadzonych przez doświadczonych uczestników Masz Głos.

W realizacji działań wsparcia merytorycznego uczestnikom z poszczególnych regionów udzielali partnerzy akcji: Pracownia Zrównoważonego Rozwoju z Torunia (organizacje z województw kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i wielkopolskiego), Fundacja Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab z Białegostoku (organizacje z województw mazowieckiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego), Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides z Katowic (organizacje z województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego), Fundacja Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży TEATRIKON z Lublina (organizacje z województw lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego) oraz Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE ze Słupska (organizacje z województw lubuskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego). Organizacje partnerskie utrzymywały stałą współpracę ze 181 uczestnikami. Zorganizowały 32 spotkania wojewódzkie, 30 spotkań online oraz 60 wizyt lokalnych.

Uczestnicy akcji przeprowadzili łącznie 924 różnych działań (m.in. konsultacji, spotkań, spacerów badawczych, debat, diagnoz lokalnych). W działania uczestników zaangażowanych było 17 230 osób. Modelowe działania uczestników zaprezentowaliśmy w **Atlasie dobrych praktyk** zawierającym opis 25 historii działań lokalnych (do pobrania na stronie www.maszglos.pl).

Pracownia Samorządowa

Kontynuowaliśmy, rozpoczęte w połowie 2019 roku, działania na rzecz wsparcia samorządowców wywodzących się spośród byłych uczestników akcji Masz Głos, organizacji społecznych i ruchów obywatelskich otwartych na współpracę z mieszkańcami i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań dla lokalnych problemów. W działaniach Pracowni w 2023 roku uczestniczyło **70 osób** reprezentujących lokalne władze uchwałodawcze i wykonawcze, głównie z małych i średnich samorządów.

Dla uczestników przygotowaliśmy **10 webinarów, 5 spotkań online, 1 zjazd stacjonarny** prowadzonych przez ekspertów i praktyków samorządowych, w tym uczestników Pracowni Samorządowej. Tematyka poruszana podczas szkoleń i webinarów obejmowała m.in. zagadnienia dotyczące udziału mieszkańców w procesach zagospodarowania przestrzennego, budżetu i finansów gminy, tworzenia i podejmowania uchwał, przygotowywania raportu o stanie gminy, tworzenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Prowadziliśmy również bieżące doradztwo, a także wymianę wiedzy i doświadczeń nt. przepisów prawa, procedur, uprawnień oraz dobrych praktyk władz samorządowych. Zorganizowaliśmy także **11 wizyt ekspertów** w gminach uczestników Pracowni, w których udział wzięło ok. **140 osób**. Podczas wizyt omawiano kwestie funkcjonowania rad osiedli, sołectw, funduszu sołectkiego, praw i obowiązków radnych. Brali w nich udział radni, urzędnicy, przedstawiciele organizacji społecznych, aktywni mieszkańcy. Na zakończenie zorganizowaliśmy **ogólnopolski zjazd** podsumowujący prowadzone w projekcie działania.

W ramach upowszechniania rozwiązań wypracowanych przez uczestników Pracowni Samorządowej przygotowaliśmy drugą część poradnika **Zaprojektuj rozwiązanie. Inspiracje dla władz lokalnych**.

We współpracy z uczestnikami obu projektów zostało zorganizowanych **6 wizyt studyjnych**: we Wrocławiu, Cieszynie, Krośnie, Iławie, Rzeszowie i Świnoujściu, w których udział wzięło 112 osób (ok. 20 z każdej miejscowości). Podczas spotkań uczestnicy akcji Masz Głos i Pracowni Samorządowej mieli okazję poznać modelowe przykłady współpracy między władzami samorządowymi a organizacjami społecznymi. Odwiedzili m.in. 4 urzędy miasta, 14 instytucji publicznych, 16 organizacji społecznych, 5 ciał doradczych, odbyli 6 spacerów lokalnych.

Kampania profrekwencyjna *To Twój Wybór. Idź na wybory!*

W ramach działań mobilizujących do świadomego udziału w wyborach parlamentarnych 15 października Fundacja wraz z nieformalną koalicją Głos Kobiet skupiającą 15 organizacji i grup nieformalnych działających na rzecz wzmacniania demokracji i promocji praw kobiet, zorganizowała kampanię profrekwencyjną ***To Twój Wybór. Idź na wybory.*** W inicjatywie udział wzięły: Fundacja Feminoteka, Fundacja Rodzic po ludzku, Fundacja Era Nowych Kobiet, Fundacja Wschód, Komitet Obrony Demokracji, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych, Stowarzyszenie Tkalnia, Koniński Kongres Kobiet a także Rady Kobiet z Dzierżoniowa, Opola, Podkarpacia, Piaseczna, Wałbrzycha i Wrocławia, Polonia Głosuje.

Celem kampanii było dotarcie do młodych kobiet zniechęconych do polityki i uświadomienie im ich siły i sprawczości, poprzez pokazanie jak głos oddany w wyborach przekłada się na życie ich i ich bliskich. Przekaz kampanii został oparty o badanie postaw i ocen rzeczywistości społeczno-politycznej przez młode kobiety oraz identyfikację powodów deklarowanej przez ponad połowę z nich absencji wyborczej. Kampania prowadzona była przy wsparciu finansowym Fundacji Polskiej Rady Biznesu i darczyńców prywatnych oraz wsparciu *pro bono* firm reklamowych, mediowych i public relations.

W przygotowanie koncepcji i realizację zaangażowane były zespoły: Instytutu Badawczego Make a Difference (badania), agencji VMLY&R (koncepcja i realizacja kampanii), MindShare i GroupM (planowanie i zakup mediów), SKP Ślusarek Kubiak Pieczyk (konsultacje prawne), OneMulti (public relations), Lifetube (influencer marketing), Vein (studio postprodukcyjne), Ztudio (studio dźwiękowe). W ramach kreacji powstały: spot TV 30' oraz trzy spoty 15' (produkcja Shootme, reżyseria Kasia Grabek), spot radiowy 30' i trzy spoty 15'. Przygotowane zostały materiały na citylighty, siatki wielkoformatowe, oklejenia autobusów, a także plakaty, wlepki, torebki i T-shirty oraz formaty digitalowe statyczne i video. Badana trackingowe na potrzeby kampanii prowadziła firma DataPraxis.

Przekazy kampanii upowszechniane były w telewizji, radiu, w kinach, w internecie, na platformach społecznościowych i na nośnikach zewnętrznych, a także w działaniach bezpośrednich prowadzonych w terenie przez organizacje z Inicjatywy Głos Kobiet. Działaczki i wolontariuszki Inicjatywy przekonywały kobiety do głosowania podczas akcji ulicznych, spotkań i wydarzeń publicznych, rozklejając plakaty i wlepki, rozdając materiały kampanii: torebki, koszulki i różowe długopisy, które stały się symbolem uczestnictwa kobiet w wyborach. Na stronie kampanii **www.twojwybor.pl** można było pobrać materiały do wydrukowania oraz stworzyć własne hasła zachęcające kobiety do wyborów, do upowszechniania w mediach społecznościowych.

Działania PR, prowadzone *pro bono* w ramach kampanii przez agencję OneMulti przyniosły 527 artykułów, wywiadów i informacji w mediach i osiągnęły ponad 18-milionowy zasięg. O kampanii pisały i mówiły największe ogólnopolskie redakcje, m.in. „Gazeta Wyborcza”, „Wysokie Obcasy”, „Rzeczpospolita”, „Newsweek”, „Polityka”, Onet, Wirtualna Polska, „Vogue”, Noizz, Spider’s Web, RMF FM, Radio Zet, Radio 357, TVN, a także wiele mediów regionalnych i lokalnych.

Kampania w mediach społecznościowych dotarła do **4,8 mln użytkowników** osiągając 34 mln wyświetleń na platformie Meta (Facebook i Instagram) i 12,9 mln wyświetleń filmów na YouTube. Kampania

w internecie, telewizji i radiu dotarła do 88% kobiet w wieku 18–34 lat, czyli 3,15 mln wyborczyń z tej grupy wiekowej.

Równoległe z kampanią *To Twój Wybór*, Radio RFM FM we współpracy z Fundacją wyprodukowało profrekwencyjny **spot radiowy** skierowany do kobiet „Budzę się do życia”, emitowany w okresie 7 października – 13 października z udziałem m.in. Urszuli Dudziak, który dotarł do 7 049 000 słuchaczek w wieku powyżej 18 lat, w tym 2 679 000 w wieku 18–39 lat.

Wybory do parlamentu 2023 roku zanotowały rekordową, najwyższą w historii demokratycznej Polski frekwencję 74,38%, w tym rekordową frekwencję w grupie młodych kobiet. Frekwencja w grupie kobiet w wieku 18–29 lat wyniosła 71,5% (o 24,7 pp więcej niż 4 lata wcześniej), a w grupie kobiet 30–39 lat aż 77,3% (13 pp więcej).

Zlecone przez Fundację badanie wpływu kampanii profrekwencyjnych prowadzonych przez organizacje społeczne (w sumie około 30 kampanii), w tym kampanii *To Twój Wybór*, zrealizowane przez agencje badawcze Research Collective, GfK, IQS i PBS oraz Organizację Firm Badania Opinii i Rynku (OFBOR) pokazały, że kampanie te zostały zauważone przez 67% Polaków i aż 81% tych, którzy wzięli udział w wyborach (w grupie osób, które twierdzą, że takich reklam nie widziały, deklarację udziału w wyborach złożyło 63% badanych). Prawie dwie trzecie respondentów (74%) stwierdziło, że kampanie te miały wpływ na podjęcie decyzji o wzięciu udziału w wyborach. Na podstawie deklaracji respondentów stwierdzić można, że gdyby nie mobilizacja wyborców, związana m.in. z prowadzonymi przez organizacje społeczne kampaniami profrekwencyjnymi, frekwencja wyborcza byłaby o ok. 7 punktów procentowych niższa, czego potencjalnym skutkiem mógł być inny wynik wyborów.

Akcja Masz Głos (w tym mikrogranty dla uczestników akcji oraz nagrody Super Samorząd i Super Głos)	1 066 044,69 zł
Pracownia Samorządowa	249 898,08 zł
Kampania profrekwencyjna (badania, realizacja, zakup mediów i powierzchni reklamowej)	3 193 007,18 zł
Koszty realizacji	472 646,90 zł
Razem koszty programu	4 981 596,85 zł

Mikrogranty

Wyplacone przez Pracownię Zrównoważonego Rozwoju:

Czas Chełmna, Chełmno
Fundacja Tilia, Pabianice
Grupa inicjatywna Ogród Społeczny w Wąbrzeźnie, Wąbrzeźno
Koło Gospodyń Wiejskich Pruszcz, Pruszcz
Koło Gospodyń Wiejskich w Siedlcu, Siedlec
Koło Gospodyń Wiejskich w Starym Redzeniu, Stary Redzeń
Koło Gospodyń Wiejskich w Trzoku, Trzek
Koło Gospodyń Wiejskich Wymysłowo, Wymysłowo
Samorząd Uczniowski Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Rożnowie, Rożnowo
Stowarzyszenie Aktywizacji Młodych, Dąbrówka Leśna
Stowarzyszenie Eko-Wolbórz, Wolbórz
Stowarzyszenie na Rzecz Aktywizacji Społeczności Lokalnej Siedlisko, Lubochnia

Stowarzyszenie Pomocna Dłoń w Śremie, Śrem
Stowarzyszenie Pracownia Pomysłów, Pabianice
Stowarzyszenie Szmaragdowy Paw, Odolion
Stowarzyszenie Z sercem do ludzi, Wylatowo

Wyłacone przez Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej Bona Fides:

Fundacja Enklawa, Zabrze
Fundacja rodzinna SIEMANKO, Cieszyn
grupa nieformalna "Kreatywne umysły", Krapkowice
Nie dokarmiaj smoga, Pszczyna
Sołectwo Pobiedna, Pobiedna
Stowarzyszenie Czarna Perła, Sobótka
Stowarzyszenie Ekokąty, Kąty Wrocławskie
Stowarzyszenie Klucz do rozwoju, Kluczbork
Stowarzyszenie na rzecz dzieci i młodzieży KORCZAK, Katowice
Stowarzyszenie razem dla Świętochłowic, Świętochłowice
Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego „Kobietom-Mammograf”, Kluczbork
Wałbrzyska Rada Kobiet, Wałbrzych

Wyłacone przez Fundację Twórczości, Edukacji i Animacji Młodzieży Teatrikon:

Aktywne Płuszwowice, Płuszwowice
Azylowe Stado, Baranów
Fundacja GraTy, Krosno
Fundacja Ludzie z Natury, Skarżysko-Kamienna
Fundacja Start Tango, Kraków
Młodzieżowa Rada Gminy Jabłonna, Jabłonna
Nowa Generacja, Kielce
Obudźmy Miasto, Krosno
Stowarzyszenie Partner dla Przedsiębiorczości, Gorlice
Stowarzyszenie Razem dla Zalesia, Zalesie Golczowskie
Stowarzyszenie Rozwoju Podtatrza, Poronin
Zadbana Mszana, Mszana Dolna

Wyłacone przez Stowarzyszenie Rozwoju Inspiracje:

Centrum Integracji Społecznej w Kępicach, Kępice
Dzieje się w Rożentalu, Rożental
Fundacja 304 PL, Kartuzy
Fundacja Folwark i Osada Górnica, Górnica
Fundacja Integracji i Rozwoju Cudzoziemców w Polsce, Gorzów Wielkopolski
Grupa nieformalna Z Pomysłem, Gryfice
Koło Gospodyń Wiejskich, Jezierzany, Jezierzany
Koło Gospodyń Wiejskich, Lutol, Lutol
Mieszkańcy Kamienicy przy ul. 5 Marca 9 w Połczynie-Zdroju, Połczyn-Zdrój
Samorządzie przy kawie, Gołogóra
Sołectwo Chrapowo, Chrapowo
Sołectwo Dzikówko, Dzikówko
Sołectwo Radomyśl, Radomyśl
Stowarzyszenie Przystań, Pyrzyce
Zdrowy Świat, Kartuzy

Wyłacone przez Fundację Laboratorium Badań i Działań Społecznych SocLab:

ESPAR 50+, Warszawa
Fundacja Kocham Maków, Maków Mazowiecki
Fundacja Lelka, Bartoszyce
Kijki Kobyłki, Kobyłka
Koło Gospodyń Wiejskich Boleścianki, Bolesty
Koło Gospodyń Wiejskich Mikłaszewianki, Mikłaszewo
Koło Gospodyń Wiejskich Polaneczki, Sokółka
Koło Gospodyń Wiejskich w Pajtunach, Pajtuny
Kółko Rolnicze Nad Rozogą, Łęg Starościński
Luwia, Białystok
Polski Związek Niewidomych (PZN) Wysokie Mazowieckie, Wysokie Mazowieckie

Samorząd Uczniowski Szkoły Podstawowej nr 4 w Ząbkach, Ząbki
Sąsiedzi z osiedla Piaski, Warszawa
Sołtys Lelis, Lelis
Stowarzyszenie Zicherka, Kazimierzowo
Supernova, Białystok

Laureaci nagrody Super Samorząd 2022

Fabryka Inicjatyw Obywatelskich „Łączy nas Iława” i władze Miasta Iława (woj. warmińsko-mazurskie)
Fundacja Transgresja i Zarząd Transportu Metropolitalnego (woj. śląskie)
Młodzieżowa Rada Gminy Jabłonny i władze Gminy Jabłonna (woj. lubelskie)
Stowarzyszenie Pszczyna Miasto Zielone i Zarząd Powiatu Pszczyńskiego (woj. śląskie)
Stowarzyszenie Aktywizacji Młodych, Samorząd Uczniowski ZSP w Rożnowie i władze Gminy Oborniki (woj. wielkopolskie)

Laureaci nagrody Super Głos 2022

Inicjatywa Gorzów dla Drzew (woj. lubuskie)
Sołectwo Ustronie Morskie – Komisja Dialogu Społecznego ds. Kształtowania Zieleni i Ochrony Przyrody (woj. zachodniopomorskie)
Stowarzyszenie Mieszkańców dla Trzebnicy (woj. dolnośląskie)
Stowarzyszenie FiberArt (woj. wielkopolskie)
Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych „Supernova” (woj. podlaskie)
Stowarzyszenie Zacięcie (woj. małopolskie)

Forum Idei

Działamy na rzecz obrony praworządności i poprawy jakości funkcjonowania instytucji, które mają decydujący wpływ na stopień angażowania się obywateli w życie publiczne. Monitorujemy proces tworzenia, wdrażania i przestrzegania prawa. Wskazujemy, jak podnosić jakość i standardy jego stanowienia poprzez zwiększanie transparentności procesu i włączanie obywateli w proces konsultacji.

Monitorujemy sposób organizacji i przeprowadzania wyborów, funkcjonowanie samorządów terytorialnych oraz partii i ruchów politycznych. Zabiegamy o poprawę reprezentatywności systemu wyborczego, wprowadzenie ułatwień dla wyborców i zwiększenie przejrzystości i sprawności funkcjonowania administracji wyborczej. Przygotowujemy propozycje zmian służących usprawnieniu funkcjonowania władz lokalnych, wzmocnieniu i poszerzeniu kompetencji samorządu i jego demokratyzacji.

Prowadzimy analizę polityk społecznych, jakości i dostępności usług publicznych oraz społecznej samoorganizacji. Badamy wpływ procesów demograficznych na spójność społeczną i reprezentatywność systemu demokratycznego, proponując rozwiązania zmierzające do wyrównywania szans i budowania pluralistycznej wspólnoty obywatelskiej.

Analizujemy polską politykę zagraniczną i działania Polski w Unii Europejskiej i przedstawiamy propozycje polityk związanych z obroną Unii jako wspólnoty wartości i wzmacnianiem bezpieczeństwa Polski. Wspieramy dialog obywatelski i ekspercki z naszymi wschodnimi sąsiadami, definiując wyzwania i proponując działania wzmacniające wzajemne relacje.

W 2023 roku działania podejmowane w programie koncentrowały się na: obronie praworządności i przeciwdziałaniu niszczeniu instytucji demokratycznego państwa prawa, monitorowaniu przejrzystości i integralności procesu wyborczego i zwiększaniu uczestnictwa obywateli w wyborach parlamentarnych, wzmacnianiu roli i kompetencji władz samorządowych, promocji proeuropejskiej polityki polskiej oraz partnerskich relacji z naszymi wschodnimi sąsiadami.

Najważniejszym kontekstem naszych działań były wybory parlamentarne wyznaczone na 15 października. Zajmowaliśmy się nimi od strony badawczej, monitorując zgodność wszystkich etapów procesu wyborczego z prawem. Dostarczaliśmy wiedzy i argumentów do mobilizacji obywateli i obywaterek do oddania głosu w wyborach. Przyglądaliśmy się także procesowi wyborczemu, monitorując efekty zmian w Kodeksie wyborczym, działania Państwowej Komisji Wyborczej, przebieg kampanii wyborczej w mediach społecznościowych. Przed wyborami parlamentarnymi 15 października przedstawiliśmy wraz z innymi organizacjami społecznymi, obywatelskie propozycje zmian dotyczących wzmocnienia demokracji i przywrócenia praworządności w Polsce.

Zajmowaliśmy się analizą znaczenia agresji Rosji na Ukrainę dla porządku światowego i jej konsekwencjami dla Polski i Europy oraz wyzwaniami stojącymi przed polską polityką europejską w czasach zmian zachodzących na naszym kontynencie i wymiarze globalnym. Prowadziliśmy też badania dotyczące następstw społecznych i politycznych Zielonego Ładu.

Praworządność

W 2023 roku kontynuowaliśmy działania zmierzające do powstrzymania kryzysu praworządności i ograniczania niezależności wymiaru sprawiedliwości. Monitorowaliśmy zgodność uchwalanych przez władze aktów prawnych z Konstytucją RP, normami międzynarodowymi oraz demokratycznymi standardami państwa. Analizowaliśmy konsekwencje zmian ustroju sądów, w tym szczególnie Sądu Najwyższego, Krajowej Rady Sądownictwa i Trybunału Konstytucyjnego dla porządku prawnego w Polsce i dla pozycji naszego kraju w Unii Europejskiej oraz wypracowywaliśmy propozycje zmian w wymiarze sprawiedliwości, które mogą doprowadzić do jego prawidłowego funkcjonowania.

Działania w tym obszarze prowadziliśmy we współpracy z **Zespołem Ekspertów Prawnych** Fundacji, zrzeszającym teoretyków i praktyków prawa w składzie: dr hab. Ryszard Balicki (Katedra Prawa Konstytucyjnego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski), dr hab. Piotr Bogdanowicz (Katedra Prawa Europejskiego, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), Łukasz Bojarski (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS, były członek Krajowej Rady Sądownictwa), Jacek Czaja (Towarzystwo Prawnicze w Lublinie, były wiceminister sprawiedliwości), dr hab. Monika Florczak-Wątor (Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Agnieszka Frąckowiak-Adamska (adiunkt w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), Jarosław Gwizdak (prawnik, działacz społeczny, Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS), dr hab. Wojciech Jasiński (adiunkt w Inkubatorze Doskonałości Naukowej – Digital Justice na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego), dr Piotr Kładoczny (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Magda Krzyżanowska-Mierzewska (radca prawny, członkini Jurisconsult Service), prof. dr hab. Marcin Matczak (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski, Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp.k., członek Rady Fundacji Batorego), dr hab. Sławomir Patyra (Katedra Prawa Konstytucyjnego, UMCS w Lublinie, radca prawny), dr hab. Tomasz Pietrzykowski (Katedra Teorii i Filozofii Prawa, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Śląski), dr hab. Anna Rakowska-Trela (adwokatka, Katedra Prawa Konstytucyjnego Uniwersytetu Łódzkiego), dr hab. Anna Śledzińska-Simon (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Katedra Prawa Konstytucyjnego, Uniwersytet Wrocławski), dr hab. Maciej Taborowski (adwokat, Polska Akademia Nauk), dr Tomasz Zalański (radca prawny, Stowarzyszenie im. prof. Zbigniewa Hołdy, Kancelaria Domański Zakrzewski Palinka sp.k.), prof. Fryderyk Zoll (Katedra Prawa Cywilnego, Uniwersytet Jagielloński).

Duża część naszych działań poświęcona była promocji społecznych projektów ustaw o Trybunale Konstytucyjnym i przepisach wprowadzających, przygotowanych w 2022 roku przez Zespół Ekspertów Prawnych. W kwietniu zorganizowaliśmy ogólnopolską konferencję z udziałem ekspertów prawnych ze środowisk akademickich, społeczeństwa obywatelskiego i think tanków, a także praktyków związanych m.in. z samorządem i związkami zawodowymi poświęconą omówieniu szczegółowych rozwiązań. W grudniu, we współpracy z Helsińską Fundacją Praw Człowieka i Democracy Reporting International zorganizowaliśmy konferencję międzynarodową poświęconą różnym modelom przywracania praworządności, podczas której oprócz debaty na temat zmian w Trybunale Konstytucyjnym, dyskutowano o zmianach w Krajowej Radzie Sądownictwa oraz potrzebie uregulowania statusu tzw. neosędziów. Projekty ustaw o Trybunale Konstytucyjnym były również przedmiotem cyklu seminariów naukowych organizowanych przez członków Zespołu Ekspertów Prawnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, prezentowane były także w czerwcu na Kongresie Prawników w Gdańsku.

Zespół Ekspertów Prawnych przygotował cztery stanowiska m.in. dotyczące ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne Rzeczypospolitej Polskiej, wpływu połączenia wyborów parlamentarnych z referendum na przejrzystość wydatków na kampanię, projektu nowelizacji ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym.

Wspólnie z innymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym Helsińską Fundacją Praw Człowieka, Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych i Siecią Watchdog Polska, przygotowaliśmy ocenę stanu praworządności w Polsce w roku 2022 do unijnego Raportu o Praworządności.

W ramach cyklicznego monitoringu standardów legislacyjnych prowadzonego przez działające przy Fundacji Obywatelskie Forum Legislacji przygotowaliśmy kolejny 15. raport oceniający proces stanowienia prawa podczas IX kadencji parlamentu.

We wrześniu opublikowaliśmy raport **Ocena odporności państwa na nadużycia władzy**, w którym przedstawiliśmy wpływ ośmiu lat rządów Prawa i Sprawiedliwości na obniżające się standardy funkcjonowania głównych instytucji publicznych w Polsce. W raporcie przedstawiliśmy ocenę możliwości kluczowych instytucji państwa oraz społeczeństwa obywatelskiego w zakresie wzmocnienia odporności państwa na korupcję i przeciwdziałania nadużyciom władzy.

Konferencje i seminaria eksperckie:

Droga ku państwu prawa. Społeczny projekt naprawy Trybunału Konstytucyjnego (27 kwietnia) – konferencja poświęcona funkcjonowaniu Trybunału na przestrzeni ostatnich ośmiu lat oraz rozwiązaniom proponowanym przez autorów społecznego projektu ustawy o Trybunale Konstytucyjnym. Uczestnicy: Katarzyna Batko-Tołuć (Watchdog Polska), Maciej Berek (Pracodawcy RP), Adam Bodnar (Uniwersytet SWPS), Borys Budka (przewodniczący Klubu Parlamentarnego Koalicji Obywatelskiej), Agnieszka Frąckowiak-Adamska (Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego, Uniwersytet Wrocławski), Aneta Gęsiarz-Krasucka (Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego), Ewa Kulik-Bielińska (Fundacja Batorego), Ewa Łętowska (Polska Akademia Nauk), Andrzej Mączyński (Uniwersytet Jagielloński), Piotr Ostrowski (przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych), Bartosz Pilitowski (Fundacja Court Watch Polska), Małgorzata Szuleka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Anna Śledzińska-Simon (Uniwersytet Wrocławski, Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Maciej Taborowski (Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego, PAN), Piotr Tuleja (Uniwersytet Jagielloński), Kazimierz Ujazdowski (senator RP, Uniwersytet Łódzki), Grzegorz Wiaderek (Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS), Tomasz Zalasiński (Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego).

Rule of Law in Poland: New Perspectives (11–12 grudnia) – międzynarodowa konferencja na temat przywracania praworządności w Polsce współorganizowana z Democracy Reporting International i Helsińską Fundacją Praw Człowieka z udziałem ok. 50 ekspertów i ekspertek z Polski i zagranicy. Wprowadzenia do sesji dyskusyjnych wygłosili: Armin von Bogdandy (Max Planck Institute for Comparative Public Law and International Law), Helena Chmielewska-Szłajfer (Akademia Leona Koźmińskiego), Hałyna Czyżyk, Monika Florczak-Wątor (Uniwersytet Jagielloński, Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Barbara Grabowska-Moroz (Central European University), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Jakub Jarczewski (Democracy Reporting International), Ewa Kulik-Bielińska (Fundacja Batorego), Krystian Markiewicz (Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”), Marcin Matczak (Uniwersytet Warszawski, Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Elta Milori (doradczyni prezesa Sądu Najwyższego Albanii), Maciej Nowicki (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Hanna Suchocka (Komisja Wenecka), Małgorzata Szuleka (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Marcin Szwed (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Maciej Taborowski (PAN, Zespół Ekspertów Prawnych Fundacji Batorego), Renata Uitz (Central European University), Maciej Wolny (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Mirosław Wyrzykowski (sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku).

Publikacje, raporty, analizy, opinie prawne:

The draft law on the Polish Constitutional Tribunal: Genesis and key proposals, Tomasz Zalasinski – angielskie omówienie najważniejszych rozwiązań proponowanych w społecznym projekcie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym przygotowanych przez Zespół Ekspertów Prawnych.

2023 Rule of Law Report – targeted stakeholder consultation – wkład do raportu w ramach konsultacji publicznych przygotowany przez siedem organizacji społecznych, w tym Fundację Batorego, przedstawiający kluczowe wydarzenia w obszarze wymiaru sprawiedliwości, polityki antykorupcyjnej, wolności mediów i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce w roku 2022.

Ustawa o Sądzie Najwyższym po poprawkach Senatu: Polska bliżej środków z Krajowego Planu Odbudowy?, Maciej Taborowski – opinia prawna o poprawkach Senatu do projektu ustawy o Sądzie Najwyższym z 31 stycznia 2023 roku, która miała pomóc w odblokowaniu środków z KPO (wersja polska i angielska).

Polski Bezład Legislacyjny. Raport Obywatelskiego Forum Legislacji z prac IX kadencji Sejmu, Maciej Berek, Piotr Frączak, Krzysztof Izdebski, Grażyna Kopińska, Piotr Wołejko – raport Obywatelskiego Forum Legislacji zawierający najważniejsze dane statystyczne dotyczące rządowego i parlamentarnego procesu legislacyjnego w IX kadencji Sejmu i Senatu oraz analizę największych problemów w stanowieniu prawa w tym okresie.

Jak naprawić Sejm, Grażyna Kopińska – analiza przedstawiająca konkretne propozycje rozwiązania problemów, na jakie napotyka proces tworzenia prawa w Sejmie.

Proces legislacyjny – jak uzdrowić chore dziecko demokracji, Krzysztof Izdebski – komentarz o propozycjach naprawy procesu legislacyjnego sformułowanych przez Obywatelskie Forum Legislacji.

Ocena odporności państwa na nadużycia władzy. Edycja 2023, Krzysztof Izdebski, Grzegorz Makowski, Anna Materska-Sosnowska, Paweł Marczewski – raport oceniający, na ile kluczowe instytucje polskiego państwa (rząd i służba cywilna, sejm i senat, sądownictwo, prokuratura) oraz obywatele i organizacje społeczne potrafią zapobiegać i przeciwdziałać nadużyciom i korupcji, a także na ile one same są odporne na te przypadłości.

Dyrektywa Unii Europejskiej – ważny krok w kierunku jednolitej polityki, Grzegorz Makowski – komentarz na temat nowej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania korupcji i jej znaczenia dla Polski.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji cenzorem: kara nałożona na TOK FM, Dominika Bychawska-Siniarska – analiza prawna kary nałożonej w kwietniu 2023 roku przez KRRiT na radio TOK FM.

Czy Minister Edukacji i Nauki może zagłodzić Polską Akademię Nauk w zemście za nieprawomyślne badania naukowe?, Dawid Sześciło – analiza obowiązujących mechanizmów finansowania nauki i środków prawnych zabezpieczających placówki naukowe przed arbitralnymi rozstrzygnięciami ministra.

Wybory

Przed wyborami parlamentarnymi 15 października uczestniczyliśmy, wraz z innymi organizacjami społecznymi, w przygotowaniu obywatelskich propozycji zmian dotyczących wzmocnienia instytucji i procesów demokratycznych, przywrócenia praworządności, naprawy i modernizacji najważniejszych sfer życia w Polsce. Propozycje te dotyczące m.in. przywrócenia niezależności wymiaru sprawiedliwości, reformy systemu edukacji, realizacji konstytucyjnej zasady samorządności terytorialnej, prawa klimatycznego, polityki migracyjnej i integracyjnej, ochrony praw kobiet i ochrony praw mniejszości, sanacji i modernizacji mediów publicznych, wzmocnienia podmiotowości osób młodych, autonomii

społeczeństwa obywatelskiego, zaprezentowane zostały po raz pierwszy 3 czerwca w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku podczas Święta Wolności i Solidarności oraz we wrześniu na Igrzyskach Wolności w Łodzi i spotkaniu organizacji społecznych z przedstawicielami komitetów wyborczych podczas konferencji *Mamy pomysły na Polskę* organizowanej z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowej, Stowarzyszeniem 61 podczas kampanii wyborczej w Warszawie.

We współpracy z agencjami badawczymi przeprowadziliśmy serię badań ilościowych i jakościowych dotyczących postaw, obaw, nadziei i oczekiwań Polek i Polaków przed wyborami parlamentarnymi. W badaniach najwięcej uwagi poświęciliśmy wyborcom niezdecydowanym, w tym szczególnie kobietom i osobom młodym, których uczestnictwo w głosowaniu – jak pokazała pierwsza tura badań przeprowadzonych u progu kampanii wyborczej – miało decydujący wpływ na losy polskiej demokracji. Wnioski z badań przedstawiliśmy w czterech raportach, które były szeroko omawiane w mediach krajowych i regionalnych: ***Polacy gotowi na zmianę. Wynik wyborów rozstrzygną niezdecydowani, Naprawdę ważne tematy. Jak przekonać nieprzekonanych wyborców?, Siła głosu kobiet. Jak będą wybierać Polki?, Niezdecydowani w dniu wyborów.*** Badania te wykorzystane zostały także w kampaniach profekwencyjnych prowadzonych przez organizacje społeczne, w tym w kampanii ***To Twój Wybór***, prowadzonej przez Fundację wraz z kilkunastoma organizacjami społecznymi skupionymi w inicjatywie Głos Kobiet (więcej o kampanii w rozdziale o programie Masz Głos, Masz Wybór).

Prowadziliśmy także obserwację przebiegu kampanii wyborczej i kampanii referendalnej w mediach społecznościowych. Analizowaliśmy reklamy polityczno-społeczne na platformach Alphabet i Meta. Rezultaty monitoringu przedstawialiśmy w cyklicznych raportach publikowanych podczas trwania kampanii wyborczej, w których opisywaliśmy zasięgi i koszty kampanii, jej adresatów (grupy społeczne i okręgi wyborcze) oraz narracje komitetów wyborczych. W raporcie podsumowującym, opublikowanym po zakończeniu kampanii, sformułowaliśmy rekomendacje odnośnie prowadzenia kampanii wyborczej w internecie, których wdrożenie przyczyniłoby się do zwiększenia przejrzystości reklamy politycznej w mediach społecznościowych.

Zespół Ekspertów Wyborczych Fundacji monitorował uczciwość i zgodność z prawem procesu wyborczego, analizował efekty zmian w Kodeksie wyborczym wprowadzonych pod koniec 2022 roku, przedstawiał ekspertyzy i opinie prawne na temat decyzji rządu o połączeniu wyborów parlamentarnych z referendum oraz funkcjonowania, ustanowionego w sierpniu 2023 roku, Centralnego Rejestru Wyborców. W ramach monitoringu procesu wyborczego opublikowaliśmy 10 analiz i opinii prawnych oraz 4 stanowiska i listy otwarte. Ekspertki Zespołu przygotowali także analizy dotyczące organizacji wyborów oraz instrukcje i informacje dla wyborców, m.in. o tym jak wziąć udział w głosowaniu, jak skorzystać z przysługujących niektórym grupom wyborców praw i udogodnień, a także jak zaangażować się w proces kontroli uczciwości wyborów zostając mężem zaufania lub obserwatorem społecznym. Na stronie internetowej i w mediach społecznościowych opublikowaliśmy kalendarium wyborów, a także 10 tekstów objaśniających różne aspekty procesu wyborczego. Nawiązaliśmy też współpracę z mediami dotyczącą upowszechniania informacji o prawie wyborczym i objaśniania procesu wyborczego.

W pracach **Zespołu Ekspertów Wyborczych uczestniczyli:** dr hab. Mikołaj Cześnik (Uniwersytet SWPS, członek Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Jarosław Flis (Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Mirosława Grabowska (Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), dr hab. Jacek Haman (Zakład Statystyki, Demografii i Socjologii Matematycznej, Uniwersytet Warszawski), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Bartłomiej Michalak (Instytut Nauk o Polityce, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), dr hab. Bartłomiej Nowotarski (Katedra Filozofii i Historii Gospodarczej, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu), prof. Jacek Raciborski

(Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski), prof. Andrzej Rychard (Instytut Filozofii i Socjologii, PAN, przewodniczący Rady Fundacji Batorego), dr hab. Krzysztof Urbaniak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Jarosław Zbieranek (Centrum Studiów Wyborczych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu).

Konferencje, seminaria eksperckie, debaty:

Pół roku przed wyborami (29 marca) – seminarium eksperckie poświęcone sytuacji społeczno-politycznej przed wyborami parlamentarnymi. Uczestnicy: Marek Beylin („Gazeta Wyborcza”), Mikołaj Cześniak (Zarząd Fundacji Batorego, Uniwersytet SWPS), Antoni Dudek (Instytut Historii UKSW w Warszawie), Agnieszka Graff (Instytut Ameryk i Europy UW), Szymon Gutkowski (Zarząd Fundacji Batorego), Rafał Kalukin (tygodnik „Polityka”), Krzysztof Katkowski (Krytyka Polityczna), Michał Kotnarowski (IFiS PAN), Ireneusz Krzeźmiński (Instytut Socjologii UW), Mikołaj Lewicki (Instytut Socjologii UW), Jakub Majmurek (Krytyka Polityczna), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Anna Materska-Sosnowska (Zarząd Fundacji Batorego, Wydział Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UW), Paweł Musiałek (Klub Jagielloński), Łukasz Pawłowski (socjolog, Fundacja Batorego), Jacek Raciborski (Instytut Socjologii UW), Janusz Reykowski (Instytut Psychologii PAN), Tomasz Sawczuk (Kultura Liberalna), Stefan Sękowski (Nowa Konfederacja, UMCS), Dominika Sitnicka (OKO.press), Antoni Sułek (Komitet Socjologii PAN), Michał Sutowski (Krytyka Polityczna). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Media publiczne a wybory (21 kwietnia) – debata online o wpływie polityków na media publiczne. Udział wzięli: Krzysztof Bobiński (Towarzystwo Dziennikarskie), Dominika Bychawska-Siniarska (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Jacek Haman (Uniwersytet Warszawski), Stanisław Jędrzejewski (Akademia Leona Koźmińskiego), Andrzej Krajewski (Towarzystwo Dziennikarskie), Filip Pazderski (Instytut Spraw Publicznych), Róża Rzeplińska (Stowarzyszenie 61), Konrad Siemaszko (Helsińska Fundacja Praw Człowieka). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Propozycje dla Polski. Rozmowa obywatelska o przyszłości (3 czerwca) – dyskusja o propozycjach organizacji społecznych dla Polski, zorganizowana w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku w przededniu rocznicy 1. wolnych wyborów. Uczestnicy: Jan Dworak (były przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Instytut Bronisława Komorowskiego), Adam Gendźwiłł (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Łukasz Korzeniowski (Stowarzyszenie Umarłych Statutów), Agnieszka Kosowicz (Fundacja Polskie Forum Migracyjne), Wojciech Kukuła (Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi), Alicja Pacewicz (Sieć Organizacji Społecznych dla Edukacji), Antonina Lewandowska (FEDERA), Olga Napiontek (Fundacja Civis Polonus), Joanna Piotrowska (Feminoteka), Bartłomiej Przymusiński (Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia), Piotr Rypson (Zespół do spraw reformy muzeów, afiliowany przy Komitecie Narodowym ICOM Polska). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego) i Karolina Dreszer-Smalec (prezeska Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych).

Propozycje obywatelskie dla Polski (16 września) – debata na temat propozycji organizacji społecznych dla Polski, zorganizowana w ramach Igrzysk Wolności w Łodzi. Uczestnicy: Łukasz Korzeniowski (Stowarzyszenie Umarłych Statutów), Annamaria Linczowska (Kampania Przeciw Homofobii), Anna Duniewicz (Inicjatywa Nasz Rzecznik, OFOP), Jan Dworak (były przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Instytut Bronisława Komorowskiego), Karolina Dreszer-Smalec (OFOP). Prowadzenie: Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego).

Polska po wyborach (17 października) – debata o wynikach wyborów parlamentarnych. Uczestnicy: Mikołaj Cześniak (Zarząd Fundacji Batorego, Uniwersytet SWPS), Mirosława Grabowska (Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, członkini Zespołu Ekspertów Wyborczych), Anna Materska-

-Sosnowska (Zarząd Fundacji Batorego, Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego), Andrzej Rychard (przewodniczący Rady Fundacji Batorego, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Mamy pomysł na Polskę! (29 września) – dyskusja z udziałem przedstawicieli komitetów wyborczych startujących w wyborach parlamentarnych o propozycjach zmian prawnych przygotowanych przez środowisko organizacji społecznych na wybory, zorganizowana przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych OFOP, Fundację Batorego, Stowarzyszenie 61 oraz Inicjatywę Nasz Rzecznik.

Analizy, opinie, ekspertyzy prawne i komentarze:

Opinia o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw, Adam Gendźwiłł, Jacek Haman, Krzysztof Urbaniak – opinia o złożonym przez Prawo i Sprawiedliwość 22 grudnia 2022 roku projekcie ustawy wprowadzającym zmiany w kodeksie wyborczym.

Opinia prawna w sprawie możliwości przeprowadzenia referendum ogólnopolskiego wspólnie z wyborami do Sejmu RP i Senatu RP w 2023 roku, Krzysztof Urbaniak – analiza prawna projektu ustawy umożliwiającego przeprowadzenie referendum ogólnopolskiego wspólnie z wyborami parlamentarnymi.

Opinia prawna w sprawie realizacji zasady tajności w głosowaniu w referendum przeprowadzanym w tym samym dniu, w którym odbywają się wybory do Sejmu i Senatu, Krzysztof Urbaniak – analiza wykazująca, że przyjęta przez Państwową Komisję Wyborczą wykładnia przepisów ustawowych dotycząca spisów wyborców narusza normy prawa konstytucyjnego.

Polskie wybory parlamentarne i referendum w 2023 roku. Jak zepsuć „święto demokracji”, Fernando Casal Bértoa, Magdalena Musiał-Karg – analiza negatywnych konsekwencji organizacji wyborów parlamentarnych i referendum ogólnokrajowego tego samego dnia wraz z rekomendacjami regulacji, które pozwoliłyby uniknąć podobnych problemów w przyszłości.

Protesty wyborcze w kontekście zasad formalizmu, rzetelności oraz proporcjonalności, Ewa Łętowska – komentarz na temat nadmiernego formalizmu Kodeksu wyborczego w zakresie regulacji protestu wyborczego.

Zagrożenia dnia głosowania i złożony przez PiS projekt zmian w kodeksie wyborczym, Jacek Haman – komentarz na temat zagrożeń dla prawidłowości przebiegu procesu wyborczego w dniu wyborów.

Obowiązki mediów publicznych w okresie przedwyborczym, Dominika Bychawska-Siniarska – analiza obowiązków mediów publicznych wynikających z Konstytucji RP, standardów międzynarodowych, ustawy medialnej oraz prawa wyborczego.

Wyzwania związane z organizacją dnia głosowania w wyborach parlamentarnych, Bartłomiej Michalak – prezentacja największych wyzwań towarzyszących przygotowaniu dnia wyborów.

Nowa sieć obwodowych komisji wyborczych na wsi – efekty nowelizacji Kodeksu wyborczego w praktyce, Jarosław Flis – analiza pokazująca dlaczego powstało o połowę mniej obwodowych komisji wyborczych na wsiach niż szacowali inicjatorzy zmian w Kodeksie Wyborczym.

Zewnętrzna ingerencja w wybory. Komentarz, Łukasz Pawłowski – komentarz zwracający uwagę na zagrożenia związane z ryzykiem zewnętrznej ingerencji w proces wyborczy w Polsce w 2023 roku.

Co nam mówią listy demokratycznej opozycji?, Łukasz Pawłowski – analiza list kandydatów demokratycznej opozycji wystawionych w wyborach parlamentarnych.

Co nam mówią listy Zjednoczonej Prawicy?, Łukasz Pawłowski – analiza list kandydatów Zjednoczonej Prawicy wystawionych w wyborach parlamentarnych.

Raporty:

Obraz kampanii w mediach społecznościowych, Dominik Batorski, Krzysztof Izdebski, Magdalena Rudź, Aleksander Winciołek, Robert Woźniak – seria pięciu raportów przedstawiających wykorzystanie mediów społecznościowych w kampanii wyborczej i kampanii referendalnej wraz z rekomendacjami rozwiązań zapewniających przejrzystość kampanii reklamowych w mediach społecznościowych.

Polacy gotowi na zmianę. Wynik wyborów rozstrzygną niezdecydowani, Edwin Bendyk, Mikołaj Cześniak, Szymon Gutkowski – raport opracowany w oparciu o wyniki trzech badań ilościowych i jakościowych pokazujących nastroje oraz poglądy Polek i Polaków na kilka miesięcy przed wyborami parlamentarnymi.

Naprawdę ważne tematy. Jak przekonać nieprzekonanych wyborców?, Edwin Bendyk, Szymon Gutkowski – raport przedstawiający wyniki badań ilościowych i jakościowych nad postawami i poglądami wyborców niezdecydowanych.

Niezdecydowani w dniu wyborów, Edwin Bendyk – raport omawiający dane z badań ilościowych i jakościowych wyborców niezdecydowanych, uzupełnione o wyniki sondażu przeprowadzonego między 2 a 9 października.

Siła głosu kobiet. Jak będą wybierać Polki?, Edwin Bendyk, Szymon Gutkowski, Anna Materska-Sosnowska – raport na temat poglądów i postaw wyborczych kobiet przygotowany w oparciu o badania ilościowe i jakościowe przeprowadzone w sierpniu i wrześniu 2023 roku.

Materiały informacyjne dla wyborców:

Jak skutecznie zagłosować w wyborach?, Jacek Haman

Jak zagłosować poza miejscem zamieszkania?, Anna Rakowska

Głosowanie za granicą, Anna Rakowska

Ułatwienia wyborcze dla osób z niepełnosprawnościami, Anna Rakowska

Ułatwienia wyborcze dla osób powyżej 60. roku życia, Anna Rakowska

Mężowie zaufania i obserwatorzy społeczni, Jacek Haman

Jak głosy przekładają się na mandaty?, Adam Gendźwiłł

Obwodowa Komisja Wyborcza – co trzeba o niej wiedzieć?, Jacek Haman

Nieprawidłowości w lokalu wyborczym, Anna Rakowska

Jak złożyć protest wyborczy?, Anna Rakowska

Demokracja lokalna i samorząd

W 2023 roku monitorowaliśmy pogarszającą się sytuację samorządów w relacji z rządem. Opracowaliśmy metodologię Indeksu Samorządności, narzędzia mierzącego poziom autonomii samorządów w 3 obszarach: ustrojowym, politycznym i zadaniowo-finansowym. W 2023 roku wydaliśmy dwie edycje Indeksu – z danymi z lat 2014–2021 oraz w oparciu o dane z roku 2022.

W czerwcu, przed rozpoczęciem kampanii wyborczej do parlamentu, w porozumieniu z innymi interesariuszami, opracowaliśmy propozycje zmian służących przywróceniu konstytucyjnych zasad

w relacjach rząd-samorząd oraz wzmocnieniu lokalnej samorządności. Propozycje te stały się częścią pakietu rozwiązań zaproponowanych przez organizacje społeczeństwa obywatelskiego przed wyborami i zostały zaprezentowane podczas kilku wydarzeń publicznych i konferencji, m.in. w czerwcu w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku, na konferencji samorządowej Local Trends w Poznaniu i podczas Igrzysk Wolności w Łodzi. Prezentowaliśmy je także na posiedzeniach komisji parlamentarnych w Sejmie.

W pracach tych współpracowaliśmy z powołaną przy Fundacji grupą Ekspertów Samorządowych, w skład której weszli przedstawiciele i przedstawicielki środowisk akademickich, samorządowych, ruchów miejskich i organizacji pozarządowych.

W pracach dotyczących samorządu wspierał nas **Zespół Ekspertów Samorządowych** w składzie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego), Marta Bejnar-Bejnarowicz (radna Rady Miasta Gorzowa, działaczka Kongresu Ruchów Miejskich), dr hab. Adam Gendźwiłł (Zakład Rozwoju i Polityki Regionalnej, Uniwersytet Warszawski), prof. Hubert Izdebski (Uniwersytet SWPS, członek – korespondent Polskiej Akademii Nauk, radca prawny, adwokat w Spółce Prawniczej I&Z s.c. w Warszawie), dr hab. Paweł Kubicki (Katedra Kultury i Społeczeństwa Europy, Instytut Europeistyki, Uniwersytet Jagielloński), dr Anna Materska-Sosnowska (Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, członkini Zarządu Fundacji Batorego), dr hab. Rafał Matyja (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie), Jan Olbrycht (europoseł), Szymon Osowski (Sieć Watchdog Polska), prof. Iwona Sagan (Katedra Geografii Społeczno-Ekonomicznej, Uniwersytet Gdański), prof. Paweł Swianiewicz (Instytut Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), dr hab. Dawid Sześciło (Zakład Nauki o Administracji, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Warszawski), dr Katarzyna Wojnar (Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych, Uniwersytet Warszawski), prof. Artur Wołek (Akademia Ignatianum w Krakowie), Marek Wójcik (Związek Miast Polskich).

Seminaria i debaty poświęcone problematyce samorządowej:

Powrót centralizacji. Indeks relacji rząd – samorząd (3 kwietnia) – debata publiczna na III Samorządowym Kongresie Finansowym Local Trends w Sopocie poświęcona prezentacji *Indeksu samorządności 2023* oraz stanu relacji rząd-samorząd. Udział wzięli: Jakub Banaszak (prezydent Chełma), Jacek Jaśkowiak (prezydent Poznania), Joanna Wons-Kleta (wójtka Pawonkowa), Krzysztof Żuk (prezydent Lublina). Na pytania samorządowców i publiczności odpowiadali autorzy Indeksu: Marta Lackowska (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego), Radomir Matczak (ekspert niezależny), Paweł Swianiewicz (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Dawid Sześciło (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Katarzyna Wojnar (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Jak przywrócić samodzielność i sprawczość samorządu (16 czerwca) – debata online o propozycjach zmian zmierzających do przywrócenia samodzielności i sprawczości samorządom, przygotowanych przez Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego. Udział wzięli: Dariusz Cieślak (wójt Gminy Sędziejowice), Agnieszka Kłopotek (radna Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uczestniczka Pracowni Samorządowej Fundacji Batorego), Iwona Karolewska (radna Rady Miejskiej w Świeciu, koordynatorka Pracowni Samorządowej Fundacji Batorego), Łukasz Konarski (prezydent Zawiercia), Adrian Łuckiewicz (burmistrz Wasilkowa). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Ile wolności samorządu. Indeks Samorządności (17 września) – debata publiczna na Igrzyskach Wolności w Łodzi poświęcona dyskusji o wynikach *Indeksu Samorządności 2023*. Udział wzięli: Adam Gendźwiłł (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Łukasz Konarski (prezydent Zawiercia), Marta Lackowska (Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego),

Adam Pustelnik (wiceprezydent miasta Łódź), Jacek Wiśniewski (prezydent Mielca), Joanna Wons-Kleta (wójtka gminy Pawonków). Prowadzenie: Anna Materska-Sosnowska (członkini Zarządu Fundacja Batorego).

Jak przywrócić samodzielność i sprawczość Polskim samorządom (18 października) – debata publiczna na Europejskim Forum Samorządowym Local Trends w Poznaniu poświęcona propozycjom zmian zwiększających siłę i autonomię samorządów. Udział wzięli: Dariusz Cieślak (wójt gminy Sędziejowice), Adam Gendźwiłł (Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego), Dorota Konieczna-Enozel (burmistrz gminy i miasta Pieszyce), Anna Mieczkowska (prezydentka Kołobrzegu). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Analizy, ekspertyzy i komentarze dotyczące problematyki samorządowej:

Indeks Samorządności, Marta Lackowska, Radomir Matczak, Paweł Swianiewicz, Dawid Sześciło, Katarzyna Wojnar – pierwsza edycja Indeksu, przedstawiająca kondycję polskich samorządów w oparciu o dane za 2014–2021.

Indeks Samorządności. Druga edycja 2023, Marta Lackowska, Radomir Matczak, Paweł Swianiewicz, Dawid Sześciło, Katarzyna Wojnar – druga edycja Indeksu, przedstawiająca kondycję polskich samorządów w oparciu o dane za rok 2022.

Odnowa samorządności: jak przywrócić samodzielność i sprawczość polskim samorządom? – 10 obywatelskich propozycji dotyczących poprawy relacji centrum-władze samorządowe.

Nadzór wojewodów nad samorządami: jakich zmian potrzebujemy. Komentarze, Aneta Gęsiarz-Krasucka, Sławomir Patyra, Tomasz Pietrzykowski, Stanisław Zakroczyński – zbiór komentarzy do propozycji zmian w zakresie nadzoru wojewodów nad samorządami sformułowanych przez Zespół Ekspertów Samorządowych Fundacji Batorego.

Sytuacja finansowa samorządów po III kwartale 2022 roku – stabilizacja czy o krok od katastrofy?, Julita Łukomska, Paweł Swianiewicz – raport przedstawiający sytuację finansową polskich samorządów w drugiej połowie 2022 roku.

Sytuacja finansowa samorządów na koniec 2022 roku – niebezpieczne tendencje, Julita Łukomska, Paweł Swianiewicz – analiza sytuacji finansowej polskich samorządów w 2022 roku.

System wyrównawczy sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w Polsce – kierunek pożądanых zmian, Julita Łukomska, Paweł Swianiewicz – propozycja reformy mechanizmu wyrównującego sytuację finansową polskich samorządów.

Nowelizacja ustawy o referendum lokalnym – czy służy wzmocnieniu demokracji lokalnej?, Hubert Izdebski – analiza zmian ustawy o referendum lokalnym wprowadzonych nowelizacją z 9 marca 2023 roku.

Polsko-ukraińska dyplomacja samorządowa w obliczu wojny, Igor Ksenicz – analiza współpracy polskich i ukraińskich samorządów w warunkach wojny i planów współdziałania w powojennej odbudowie Ukrainy.

Demografia, polityka i spójność społeczna

W 2023 roku kontynuowaliśmy prace nad wpływem procesów demograficznych na polską demokrację. Zorganizowaliśmy cykl seminariów z zaangażowanymi politycznie i społecznie młodymi ludźmi na temat obniżenia wieku wyborczego (czerwiec), rad młodzieżowych (wrzesień) i samorządności szkolnej (listopad). Łącząc refleksję nad wpływem zmian demograficznych na polską demokrację z analizą

jakości polityk publicznych przygotowaliśmy, we współpracy z Unią Metropolii Polskich, raport ***Czy wie-
my, ilu nas jest?*** pokazujący problemy, jakie stwarzają luki i błędy w statystykach publicznych dotyczą-
cych liczby ludności.

W ramach cyklu seminariów z ekspertami i przedstawicielkami organizacji społecznych zajęliśmy się
tematyką migracji, koncentrując się na problemach, jakie stwarza brak systemowej polityki migracyj-
nej Polski w sytuacji utrzymującego się kryzysu humanitarnego na granicy polsko-białoruskiej oraz
masowej migracji z broniącej się przed rosyjską inwazją Ukrainy. Analizowaliśmy zagrożenia związane
z upolitycznieniem migracji w czasie kampanii przed wyborami parlamentarnymi i połączonym z nimi
referendum oraz dyskutowaliśmy o propozycjach systemowych rozwiązań tego problemu, które po-
winny być wypracowane w dialogu organizacji, rządu i samorządów. Przed referendem, które odbyło
się w dniu wyborów parlamentarnych, przygotowaliśmy dwa raporty eksperckie na tematy dotyczące
kwestii demograficznych, systemu emerytalnego oraz Europejskiego Paktu Azylowo-Migracyjnego,
aby wnieść do dyskusji publicznej rzetelną, ekspercką wiedzę i przeciwstawić ją politycznym manipu-
lacjom zawartym w pytaniach referendalnych.

W ramach kontynuacji prac nad usługami społecznymi jako czynnikiem integracji społecznej i narzę-
dziem poprawy zaufania do państwa wydaliśmy raport ***Równe szanse od początku*** na temat dostęp-
ności i jakości usług opiekuńczo-edukacyjnych dla dzieci do lat 3. Uczestniczyliśmy również w pracach
eksperckich dotyczących rekomendacji zmian w systemie szkolnictwa wypracowanych na Szczycie dla
Edukacji, zorganizowanym w styczniu przez sieć organizacji społecznych SOS dla Edukacji.

Seminaria i debaty:

Jak zwiększyć polityczną partycypację młodych? – cykl czterech zamkniętych seminariów z przedsta-
wicielami i przedstawicielkami młodego pokolenia poświęconych różnym formom politycznej party-
cypacji: ***Młodzi i instytucje demokracji uczestniczącej*** (10 marca), ***Obniżenie wieku czynnego prawa
wyborczego*** (16 czerwca), ***Rady Młodzieżowe przy jednostkach samorządu terytorialnego*** (22 wrze-
śnia), ***Samorządność szkolna*** (24 listopada). Uczestnicy: Laura Baranowska (Samorząd Uczniowski XLIX
Liceum Ogólnokształcącego im. J.W. Goethego), Piotr Borczyński (SGH, b. przewodniczący Młodzieżowej
Rady m. st. Warszawy), Sonia Burdyna (warszawskie koło młodych Inicjatywy Pracowniczej), Malwina
Chmara (aktywistka), Kacper Chyła (Fundacja Civis Polonus), Dust Dustow (Młodzieżowa Rada Dzielnicy
Wilanów), Maciej Fitrzyk (Pokolenie 2050), Jacek Haman (Zespół Ekspertów Wyborczych Fundacji
Batorego), Alicja Jakimko (Młodzi .Nowocześni), Wiktoria Jędruskowiak (Inicjatywa Wschód, Fridays
for Future), Zuzanna Karcz (aktywistka edukacyjna, Dom Spokojnej Młodości), Krzysztof Katkowski
(Krytyka Polityczna), Kacper Kazimierczak (Fundacja Varia Posnania), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności
Klimatycznej), Zofia Krajewska (Ruch Solidarności Klimatycznej), Hanna Kluzek (Dom Spokojnej
Młodości), Kacper Kowalski (Młodzi Razem Podkarpacie), Dominik Kuc (GrowSpace Poland), Jakub
Kwiatkowski (Młodzieżowy Sejmik Województwa Łódzkiego, Stowarzyszenie Drzewo Rozwoju), Laura
Kwoczała (Partia Zieloni), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności Klimatycznej), Oskar Lewczuk (Młodzieżowy
Sejmik Województwa Pomorskiego), Anna Maziarska (Stowarzyszenie Kongres Kobiet), Teresa
Medlakowska (Młodzi Razem), Agata Michalewicz (Młoda Lewica), Agnieszka Milbrandt (dyrektorka
Społecznej SP nr 30 w Warszawie, przedstawicielka STO w Komisji dialogu społecznego ds. edukacji),
Bartłomiej Morawski (Młodzi .Nowocześni), Przemysław Mroczkowski (Wydział Prawa i Administracji
UW), Kacper Nowicki (Fundacja Varia Posnania), Maja Okrasa (Samorząd Uczniowski XVIII Liceum
Ogólnokształcące im. Jana Zamoyskiego), Maya Ozbayoglu (Fridays For Future), Karolina Pawlak
(Polska Rada Organizacji Młodzieżowych), Agata Piotrkowska (pełnomocniczka prezydenta miasta
Jastrzębie-Zdrój ds. polityki młodzieżowej), Jakub Retyk (Zespół Parlamentarny ds. Młodzieży, WPiA
UW), Alicja Sienkiewicz (Marsz Równości w Lublinie, Galeria Labirynt), Daniel Sjargi (Stowarzyszenie
Umarłych Statutów), Emila Skibińska (Nowa Lewica), Marianna Sokołowska-Ciszewska (Młodzieżowa

Rada Dzielnicy Mokotów, sekretarz Młodzieżowej Rady m. st. Warszawy), Hubert Taładaj (Parlament Młodych Rzeczypospolitej Polskiej), Kamil Trochimiak (Młodzieżowa Rada m.st. Warszawy), Michał Tyrawski (Młodzieżowa Rada Powiatu Człuchowskiego, Młoda Lewica), Małgorzata Witek (radna gminy Oborniki, Stowarzyszenie Aktywizacji Młodych), Mikołaj Wolanin (Fundacja na rzecz Praw Ucznia), Michał Wroński (Front Uczniowski), Kinga Woźniak (Młoda Lewica), Kacper Zakrzewski (Samorząd Uczniowski XLIX Liceum Ogólnokształcącego im. J.W. Goethego), Alicja Zaczek-Żmijewska (Fundacja Batorego). Prowadzenie: Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Młodzi i demokracja (16 września) – debata publiczna na Igrzyskach Wolności w Łodzi poświęcona stosunkowi młodego pokolenia do demokracji przedstawicielskiej. Udział wzięli: Maciej Fitrzyk (Parlament Młodych RP, Pokolenie 2050), Wiktoria Jędruszkowiak (Inicjatywa Wschód), Zuzanna Karcz (aktywistka edukacyjna), Jadwiga Klata (Ruch Solidarności Klimatycznej), Łukasz Korzeniowski (Stowarzyszenie Umarłych Statutów), Laura Kowczala (Zieloni), Jakub Kwiatkowski (Młodzieżowy Sejmik Województwa Łódzkiego, Stowarzyszenie Drzewo Rozwoju), Kacper Nowicki (Fundacja Varia Poznania), Michał Tyrawski (Młodzieżowa Rada Powiatu Człuchowskiego). Prowadzenie: Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Polska polityka migracyjna – cykl 3 seminariów z udziałem ekspertów i ekspertek oraz przedstawicieli i przedstawicieli organizacji społecznych działających na rzecz uchodźców i migrantów: **Społeczne propozycje polityk migracyjnych i integracyjnych dla Polski** (22 czerwca), **Lokalne polityki integracyjne** (7 grudnia), **Krajowa polityka migracyjna** (18 grudnia). Uczestnicy: Katarzyna Chimiak (Instytut Spraw Publicznych), Anna Chmielewska (Fundacja Ocalenie), Benjamin Cope (Fundacja Nasz Wybór), Kalina Czarnóg (Fundacja Ocalenie), Irena Dawid-Olczyk (La Strada), Anna Dąbrowska (Stowarzyszenie Homo Faber), Maciej Duszczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego), Tomasz Esden-Tempski (Stowarzyszenie Inicjatyw Możliwych RzeczJasna), Aleksandra Fertlińska (Amnesty International Polska), Joanna Garnier (La Strada), Julian Hofman (Instytut na rzecz Państwa Prawa), Marta Jaroszewicz (Ośrodek Badań nad Migracjami), Julia Karczewska (Centrum Badań Migracyjnych), Witold Klaus (Konsorcjum Migracyjne), Agnieszka Kosowicz (Polskie Forum Migracyjne), Ewa Kozdraj (Stowarzyszenie Dla Ziemi), Magdalena Nazimek-Rakoczy (Stowarzyszenie Nomada), Michał Nowosielski (Ośrodek Badań nad Migracjami, Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku), Marta Pachocka (Ośrodek Badań nad Migracjami, SGH w Warszawie), Karolina Podgórska (Ośrodek Badań nad Migracjami), Marcin Sośniak (Helsińska Fundacja Praw Człowieka), Rita Ster (Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć), Karolina Sydow (Fundacja Centrum Badań Migracyjnych), Joanna Talewicz (Fundacja W Stronę Dialogu), Mateusz Wojcieszak (Fundacja Pole Dialogu), Przemysław Wyciechowski (Fundacja Emic), Aleksandra Zapolska (Fundacja Zustricz), Sylwia Żulewska (Fundacja Emic), Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego).

Czy wiemy, ile nas jest? (12 lipca) – publiczna dyskusja z udziałem samorządowców oraz przedstawicieli instytucji państwowych, ośrodków badawczych i organizacji społecznych na temat raportu Fundacji Batorego i Unii Metropolii Polskich, mapującego luki i błędy w statystykach publicznych dotyczących liczby ludności. Udział wzięli: Anita Abramowska-Kmon (Szkoła Główna Handlowa), Piotr Arak (Polski Instytut Ekonomiczny), Karolina Banaszek (Rzecznik Prasowy Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego), Dominik Batorski (Uniwersytet Warszawski), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Agnieszka Chłoń-Domińczak (Komitet Nauk Demograficznych PAN), Andrzej Czajkowski (Stowarzyszenie Metropolia Warszawa), Janusz Dygaszewicz (Główny Urząd Statystyczny), Elżbieta Gołata (Komitet Nauk Demograficznych PAN, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu), Agata Górny (Ośrodek Badań nad Migracjami UW), Agnieszka Grabarczyk (Urząd Miasta Wrocław), Jacek Haman (Uniwersytet Warszawski), Paweł Kaczmarczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami UW), Anna Kaczmarczyk (Polskie Towarzystwo Badaczy Rynku i Opinii), Bartosz Klimas („Wspólnota”), Irena E. Kotowska (Komitet Nauk

Demograficznych PAN), Paweł Kubicki (Szkoła Główna Handlowa), Izabela Małysz (naczelnik Wydziału Strategii Rozwoju Miasta w Urzędzie Miasta st. Warszawa), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Radomir Matczak (Związek Miast Polskich, Uniwersytet SWPS), Anna Materska-Sosnowska (Zarząd Fundacji Batorego, Uniwersytet Warszawski), Iwona Matuszczak-Szulc (Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej Urzędu Miasta Poznania), Łukasz Medeksza (Departament Strategii i Rozwoju Miasta w Urzędzie Miejskim Wrocławia), Olaf Osica (Biuro Strategii i Analiz w Urzędzie Miasta st. Warszawy), Kamil Przyborowski (Urząd Miasta st. Warszawy), Kamil Rakocy (KR consulting), Dominik Rozkrut (Główny Urząd Statystyczny), Karolina Rykała (Urząd Miasta st. Warszawy), Justyna Salamońska (Akademia Leona Koźmińskiego), Monika Stanny (Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa), Paweł Strzelecki (Szkoła Główna Handlowa), Dorota Szałtys (Departament Badań Demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego), Sylwester Szczepaniak (Unia Metropolii Polskich), Marek Turlejski (DataWise, współkoordynator badań do raportu), Magdalena Twardowska (Biuro Strategii i Analiz w Urzędzie m.st. Warszawy), Dominik Wach (Ośrodek Badań nad Migracjami UW), Maria Wasiak (Urząd Miasta st. Warszawy), Piotr Wierchosławski (Wydział Strategii, Planowania i Monitorowania Inwestycji w Urzędzie Miasta Kraków), Marcin Wojdat (Unia Metropolii Polskich). Prowadzenie: Mikołaj Cześniak (członek Zarządu Fundacji Batorego).

Czy wiemy, ile nas jest? Zmiany sieci osadniczej na wsi i w mieście (18 października) – debata publiczna w ramach Europejskiego Forum Samorządowego Local Trends w Poznaniu na temat znaczenia ustaleń raportu z badań Fundacji Batorego i Unii Metropolii Polskich dla polityk lokalnych. Udział wzięli: Grzegorz Cichy (Stowarzyszenie Unii Miasteczek Polskich), Sebastian Czwojda (radca prawny), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego). Prowadzenie: Marek Turlejski (współkoordynator badań).

Raporty, analizy, komentarze:

Czy wiemy, ile nas jest? O potrzebie reformy sposobu pomiaru liczebności i struktury populacji, Anita Abramowska-Kmon, Dominik Batorski, Mikołaj Cześniak, Paweł Marczewski, Kamil Rakocy, Justyna Salamońska, Marek Turlejski, Marcin Wojdat – raport Fundacji Batorego i Unii Metropolii Polskich im. Pawła Adamowicza zawierający wyniki badań i analizę metodologii, na podstawie której liczona jest liczba ludności Polski wraz z propozycjami udoskonalenia krajowej statystyki publicznej.

Referendalna gra wiekiem emerytalnym – jak odpowiedzieć na wyzwania starzenia się ludności w Polsce, Anita Abramowska-Kmon – analiza pokazująca potrzebę podwyższenia wieku emerytalnego oraz skutki zaniechania reform w tym obszarze.

Relokacje – referendum w Polsce w 2023 roku a polityka azylowa Unii Europejskiej, Marta Pachocka – analiza dwóch pytań postawionych w referendum ogólnokrajowym 15 października 2023 roku odnoszących się do zarządzania migracjami i polityki migracyjnej państwa.

Po protestach – co proponuje rząd osobom z niepełnosprawnościami i ich opiekunom, Rafał Bakalarczyk – komentarz na temat ministerialnej propozycji nowego świadczenia oraz nowych regulacji dotyczących wsparcia finansowego dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów.

Równe szanse od początku. Usługi edukacyjno-opiekuńcze dla najmłodszych, Zofia Grudzińska, Iga Kazimierczyk, Anna Kowalewska, Paweł Marczewski, Dorota Szelewa – raport pokazujący znaczenie usług edukacyjno-opiekuńczych adresowanych do najmłodszych wraz z rekomendacjami dotyczącymi przezwyciężenia barier w ich dostępności i poprawy ich jakości.

Europa i polityka zagraniczna

W związku z agresją Rosji na Ukrainę nasze działania w 2023 roku w znacznym stopniu skoncentrowały się na analizie znaczenia i konsekwencji wojny dla Europy oraz dla polskiej polityki zagranicznej. Zajmowaliśmy się także zmianami zachodzącymi w funkcjonowaniu i polityce Unii Europejskiej oraz wyzwaniem, jakie stanowią one dla Polski, w tym rozmawialiśmy na temat wyzwań związanych z polską polityką europejską.

Polska w Europie

We współpracy z ECFR kontynuowaliśmy dyskusję nad transformacją Unii Europejskiej: zmianami mechanizmów politycznych i instytucjonalnych Wspólnoty, funkcjonowaniem rynku wewnętrznego, ewolucją strategii Unii na arenie globalnej oraz następstwami tych procesów dla członkostwa Polski, w tym potrzebą dostosowania celów i metod polskiej polityki europejskiej, by członkostwo w UE pozostało istotnym bodźcem rozwojowym. Zajęliśmy się przede wszystkim kluczowymi kwestiami dla polityki europejskiej: rozszerzenia i reformy instytucjonalnej UE, unijnej polityki bezpieczeństwa i obronności, polityki migracyjnej, polityki energetyczno-klimatycznej, polityki przemysłowej i polityki UE wobec Chin i globalnego Południa.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Zeitenwende. Jak wojna w Ukrainie zmienia Niemcy (14 lutego) – seminarium eksperckie poświęcone dyskusji nad tezami raportu *Zeitenwende. Jak wojna w Ukrainie zmienia Niemcy*. Uczestnicy: Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Michał Baranowski (German Marshall Fund), Antoni Bielewicz (European Climate Foundation), Piotr Buras (dyrektor Warszawskiego Biura ECFR), Marcin Kędzierski (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Bogdan Klich (Senator RP, były minister obrony), Małgorzata Kopka (Instytut Spraw Publicznych), Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR), Anna Kwiatkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Bartłomiej E. Nowak (Uczelnia Vistula), Jerzy Marek Nowakowski (Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie), Andrzej Olechowski (były minister spraw zagranicznych), Tomasz Orłowski (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, były ambasador RP we Francji), Sebastian Płóciennik (Ośrodek Studiów Wschodnich), Janusz Reiter (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Krzysztof Ruchniewicz (CSNE Uniwersytetu Wrocławskiego), Ryszard Schnepf (były ambasador RP w USA), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Tomasz Smura (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Adam Szałpka (Nowoczesna), Jan Szyszko (Strategie 2050), Adam Traczyk (More in Common Polska) Rafał Wiśniewski (były ambasador RP na Węgrzech), Paweł Wojciechowski (Polska 2050), Marcin Zaborowski (GLOBSEC). Prowadzenie: Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego).

Forum Strategiczne: Polska w Europie – cykl 9 międzynarodowych seminariów eksperckich organizowanych we współpracy z Warszawskim Biurem ECFR w celu opracowania rekomendacji dla polskiej polityki europejskiej: **Spór handlowy USA-UE a Polska** (2 marca), **Jak bronić bezpieczeństwa Europy: Polska i UE wobec kryzysu porządku europejskiego** (5 kwietnia), **Polityka rozszerzenia UE: czy Polska może być liderem?** (8 maja), **Polityka migracyjna i azylowa UE: jak chronić granice i wartości europejskie** (23 maja), **Polityka Unii wobec Rosji: scenariusze przyszłości** (20 czerwca), **Polityka UE wobec Chin: czy Polska ma na nią pomysł?** (28 września), **Plany reformy Unii Europejskiej i stanowisko Polski w tej sprawie** (30 października), **Unijna polityka energetyczno-klimatyczna: główne wyzwania dla UE i dla Polski** (24 listopada), **Globalne Południe: jak zmienia się porządek światowy i co to oznacza dla UE i Polski** (4 grudnia). Uczestnicy: Klaus Bachmann (Uniwersytet SWPS), Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Michał Baranowski (German Marshall Fund), Antoni Bielewicz (European Climate Foundation), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Małgorzata Bonikowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Jakub Boratyński (Komisja Europejska), Agnieszka Bryc (Uniwersytet

Mikołaja Kopernika w Toruniu), Magdalena Cedro (Polityka Insight), Katarzyna Chimiak (Instytut Spraw Publicznych), Agnieszka Cianciara (Instytut Studiów Politycznych PAN), Włodzimierz Cimoszewicz (europoseł, Europejska Partia Ludowa), Sylwia Czubkowska (Fundacja Instytut Zamenhofa, TOK FM), Susi Dennison (ECFR), Andrzej Domański (Instytut Obywatelski), Marie Dumoulin (ECFR), Maciej Duszczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego), Tobias Gehrke (ECFR), Katarzyna Golik (Instytut Studiów Politycznych PAN), Justyna Gotkowska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Camille Grand (ECFR), Danuta Hübner (europosłanka, Europejska Partia Ludowa), Tadeusz Iwański (Ośrodek Studiów Wschodnich), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Marcin Jacoby (Uniwersytet SWPS), Magdalena Jakubowska (Visegrad Insight, Fundacja Res Publica), Marta Jaroszewicz (Ośrodek Badań nad Migracjami UW), Adam Jasser (Visegrad Insight), Leszek Jażdżewski (Liberté!), Tomasz Kamiński (Wydział Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytet Łódzki), Maciej Kalwasiński (Ośrodek Studiów Wschodnich), Szymon Kardaś (ECFR Warszawa), Bogdan Klich (senator RP), Gerald Knaus (European Stability Initiative), Maciej Konieczny (poseł na Sejm RP, Razem), Adrian Kondaszewski (naczelnik Wydziału Polityki Energetycznej, Departament Ekonomiczny Unii Europejskiej, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów), Wojciech Konończuk (Ośrodek Studiów Wschodnich), Małgorzata Kopka-Piątek (Instytut Spraw Publicznych), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Zofia Kostrzewa (Warszawskie Biuro ECFR), Aleksandra Kozioł (PISM), Patryk Kugiel (PISM), Kai-Olaf Lang (Fundacja Nauka i Polityka), Wojciech Kukuła (ClientEarth Prawnicy dla Ziemi), Wojciech Lewandowski (Wydział Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UW), Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Michał Matlak (Central European University), Wojciech Morawiecki (Warszawskie Biuro ECFR), Joanna Nawrotkiewicz (Uniwersytet Łódzki), Thu Nguyen (Jacques Delors Centre), Barbara Nowacka (posłanka na Sejm RP, Inicjatywa Polska), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Jerzy Marek Nowakowski (Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie), Tomasz Obremski (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Janka Oertel (ECFR), Andrzej Olechowski (były minister spraw zagranicznych), Grzegorz Onichimowski (Instytut Obywatelski), Jakub Orkisz (Akademia Sztuki Wojennej), Tomasz Orłowski (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, były ambasador RP we Francji), Agnieszka Ostrowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Marta Pachocka (Ośrodek Badań nad Migracjami), Ryszard Pawlik (doradca europosła Jerzego Buzka), Łukasz Pawłowski (Podkast Amerykański), Bohdan Pękacki (Fundacja Batorego), Jarosław Pietras (były dyrektor generalny w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej), Katarzyna Pisarska (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Jerzy Plewa (Team Europe), Marta Płachowiak (Ministerstwo Spraw Zagranicznych), Sebastian Płóciennik (Ośrodek Studiów Wschodnich, Akademia Biznesu i Finansów Vistula), Konrad Popławski (Ośrodek Studiów Wschodnich), Maciej Popowski (Dyrekcja Generalna ds. Europejskich Operacji Ochrony Ludności i Pomocy Humanitarnej), Marek Prawda (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, były dyrektor Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce), Robert Pszczel (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego), Wojciech Przybylski (Visegrad Insight, Res Publica Nowa), Marcin Przychodniak (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Janusz Reiter (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Witold Rodkiewicz (Studium Europy Wschodniej UW), Filip Rudnik (Ośrodek Studiów Wschodnich), Radosław Sikorski (europoseł, Europejska Partia Ludowa), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Agnieszka Smoleńska (Instytut Nauk Prawnych PAN), Małgorzata Starczewska-Krzysztozek (Uniwersytet Warszawski), Monika Sus (Instytut Studiów Politycznych PAN), Justyna Szczudlik (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Adam Szłapka (Nowoczesna), Ryszard Sznepf (były wiceminister MSZ, były ambasador RP w USA), Jolanta Szymańska (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Jan Szyszko (Strategie 2050), Robert Tomaszewski (Polityka Insight), Marta Tomczak (Uniwersytet SWPS), Adam Traczyk (More in Common Polska), Jan Truszczynski (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Polski Instytut Dyplomacji), Paulina Uznańska (Ośrodek Studiów Wschodnich), Wojciech Warski (Business Centre Club), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny),

Zofia Wetmańska (Instytut Reform), Paweł Wiejski (Instytut Zielonej Gospodarki), Maria Wiśniewska (Polityka Insight), Paweł Wiśniewski (doradca w Parlamencie Europejskim, SGH), Rafał Wiśniewski (były Szef Służby Zagranicznej), Paweł Wojciechowski (Instytut Finansów Publicznych, Centrum Stosunków Międzynarodowych), Damian Wnukowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Marcin Zaborowski (GLOBSEC), Paweł Zalewski (poseł na Sejm RP, Polska 2050), Maciej Zaniewicz (Forum Energii), Marek Ziółkowski (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Analizy, raporty, komentarze:

Zeitenwende. Jak wojna w Ukrainie zmienia Niemcy, Piotr Buras – raport poświęcony konsekwencjom agresji Rosji przeciwko Ukrainie dla polityki Niemiec.

Koniec Polski czy powrót Europy?, Łukasz Pawłowski – analiza propozycji reform instytucjonalnych Unii Europejskiej postulowanych przez Parlament Europejski.

Polityka migracyjna i azylowa Unii Europejskiej, Łukasz Pawłowski – analiza proponowanego przez Radę UE projektu porozumienia w sprawie relokacji uchodźców jako elementu szerszej polityki migracyjnej i azylowej UE.

Środek ciężkości czy ciężar średniości – polityka bezpieczeństwa pod rządami Zjednoczonej Prawicy, Łukasz Pawłowski – komentarz na temat polskiej strategii wobec przeniesienie „środka ciężkości” w polityce obronnej i zagranicznej z Zachodu na Wschód Europy.

Od globalizmu do protekcyjnizmu. O zmianie relacji Zachodu z Chinami, Łukasz Pawłowski – analiza polityki UE i USA wobec Chin.

Ukraina

Kontynuowaliśmy, rozpoczęty w 2022 roku, cykl rozmów online **Ukraina mówi**, poświęconych potrzebom i wyzwaniom związanym z wojną w Ukrainie, aspiracjom i wyzwaniom Ukrainy dotyczącym ładu powojennego oraz propozycjom politycznej i gospodarczej odbudowy kraju. W ramach cyklu, organizowanego wspólnie z tygodnikiem „Polityka”, w którym głos oddaliśmy przede wszystkim ukraińskim ekspertom i ekspertkom oraz działaczom i działaczkom z organizacji społecznych, rozmawialiśmy o tym, jak wojna zmienia ukraińskie społeczeństwo i jego tożsamość i wpływa na ukraińską kulturę.

Prowadziliśmy **polsko-ukraińskie spotkania** poświęcone sytuacji w Ukrainie podczas wojny, warunkom niezbędnym do zaprowadzenia pokoju, integracji Ukrainy ze strukturami Unii Europejskiej oraz relacjom polsko-ukraińskim. Zorganizowaliśmy m.in. wspólnie z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie z Kijowa kolejne dwie edycje **Forum Polska-Ukraina** we Lwowie: 7–8 lipca oraz 15–16 grudnia. Spotkania te służyły rozwojowi dialogu między społeczeństwami obywatelskimi obu krajów, koncentrując się na roli społeczeństwa obywatelskiego w czasie wojny, wspólnych wyzwaniach w zakresie bezpieczeństwa, perspektywach negocjacji w sprawie przystąpienia Ukrainy do UE oraz problemach związanych z powojenną odbudową Ukrainy.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Ukraina mówi, kontynuacja cyklu debat organizowanych od 2022 wspólnie z tygodnikiem „Polityka”: **#7 W stronę trwałego pokoju** (22 lutego). Uczestnicy: Olha Ajwazowska (Sieć Obywatelska OPORA), Oksana Forostyna (dziennikarka, pisarka, stypendystka Instytutu Nauk o Człowieku w Wiedniu), Natalia Humeniuk (Laboratorium Dziennikarstwa Interesu Publicznego), Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Pawło Klimkin (były Minister Spraw Zagranicznych Ukrainy). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego); **#8 Na gruzach imperium** (27 kwietnia), debata w ramach Forum Przyszłości Kultury w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Uczestnicy: Yuriy

Biley (artysta wizualny i kurator), Nikita Kadan (malarz, artysta wizualny), Switłana Oleszko (reżyserka teatralna), Włada Ralko (artystka, laureatka nagrody Women in Arts). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Scenariusze trwałego pokoju na wschodzie (19 stycznia) – seminarium eksperckie poświęcone warunkom osiągnięcia trwałego pokoju po zakończeniu wojny rosyjsko-ukraińskiej. Uczestnicy: Łukasz Adamski (Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego), Klaus Bachmann (Uniwersytet SWPS), Adam Balcer (Studium Europy Wschodniej UW), Bogumiła Berdychowska (Laboratorium „Więzi”), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Wojciech Konończuk (Ośrodek Studiów Wschodnich), Łukasz Kulesa (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Marek Menkiszak (Ośrodek Studiów Wschodnich), Adam Michnik („Gazeta Wyborcza”), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Olaf Osica (Biuro Strategii i Analiz Urzędu m. st. Warszawy), Filip Rudnik (ekspert ds. energetyki), Krzysztof Stanowski (Centrum Współpracy Międzynarodowej w Lublinie), Daniel Szeligowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Andrzej Szeptycki (Uniwersytet Warszawski), Adam Traczyk (More in Common Polska), Jan Truszczyński (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Polski Instytut Dyplomacji). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Nigdy więcej 2.0. Manifest trwałego pokoju (27–28 stycznia) – polsko-ukraińskie seminarium eksperckie we Lwowie wokół przygotowywanego przez ukraińskich ekspertów, ludzi kultury i działaczy organizacji społecznych *Manifestu trwałego pokoju. Nigdy więcej 2.0*. Uczestnicy: Olha Ajwazowska (OPORA, Międzynarodowe Centrum Zwycięstwa Ukrainy), Andrij Andruszkiw (Centrum Wspólnych Działań), Konstantin Batocki (Azov Development Agency), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Orest Drul (redaktor naczelny internetowego projektu „Zachodnia Grupa Analityczna”, redaktor naczelny gazety internetowej „Zbruch”), Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Mychajło Honczar (Centrum Studiów Globalnych „Strategia XXI”, redaktor naczelny magazynu „Black Sea Security”), Wołodymyr Horbac (Instytut Transformacji Północnej Eurazji), Natalia Humeniuk (Hromadska Telewizja), Ihor Koliuszko (Centrum Reform Politycznych i Prawnych), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, dyrektor programowy Warsaw Security Forum), Pawło Klimkin (były minister spraw zagranicznych Ukrainy, ekspert Instytutu dla Przyszłości), Oleksij Kowżun (ekspert ds. mediów, konsultant polityczny), Maria Kuczerenko (poetka, członkini Narodowego Związku Pisarzy Ukrainy), Jarosław Kuisz (Kultura Liberalna), Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM), Bohdan Pankiewicz (polityk, publicysta, dyplomata), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Biznesów i Finansów Vistula), Światosław Pawluk (Stowarzyszenie Energooszczędne Miasta Ukrainy), Walery Pekar (przedsiębiorca, współzałożyciel Platformy Obywatelskiej Nowa Kranja), Roman Romanow (biznesmen, polityk, były szef DK „Ukroboronprom”), Filip Rudnik (Ośrodek Studiów Wschodnich), Sławomir Sierakowski (Krytyka Polityczna), Krzysztof Stanowski (Centrum Współpracy Międzynarodowej miasta Lublin), Dmytro Szulga (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Taras Stetcki (były deputowany Werchownej Rady Ukrainy), Oleksandr Suszko (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Mykoła Wyhowski (Ruch Społeczny CHESNO).

Przyszłość kultury po wojnie (29 maja) – dyskusja polskich i ukraińskich intelektualistów i ekspertów o przyszłości kultury po wojnie, zorganizowana wspólnie z Krytyką Polityczną. Uczestnicy: Magdalena M. Baran (Liberté!), Yuriy Biley (artysta wizualny i kurator), Martyna Bogaczyk (Fundacja Edukacja dla Demokracji), Paweł Brożyński (kurator, historyk sztuki), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Izabella Chruślińska (pisarka, tłumaczka), Benjamin Cope (Fundacja Nasz Wybór), Marta Czyż (kuratorka, krytyczka), Krzysztof Czyżewski (Ośrodek Pogranicze – sztuk, kultur, narodów w Sejnach), Aleksandra Hnatiuk (Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego),

Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Myroslawa Keryk (Fundacja Nasz Wybór), Wojciech Konończuk (Ośrodek Studiów Wschodnich), Agnieszka Lichnerowicz (Radio TOK FM), Anna Łazar (kurator, publicystka), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Andrzej Mencwel (profesor nauk humanistycznych), Teresa Oleszczuk (graficzka), Switłana Ołeszko (reżyserka teatralna), Paweł Pieniążek (dziennikarz i reporter), Adam Pomorski (socjolog, historyk idei), Katarzyna Przyborska (Krytyka Polityczna), Marek Radziwon (prezes polskiego PEN Clubu), Włada Ralko (artystka, laureatka nagrody Women in Arts), Dariusz Stola (Instytut Studiów Politycznych PAN), Tomasz Stryjek (Instytut Studiów Politycznych PAN), Bogna Świątkowska (Fundacja Bęc Zmiana), Waldemar Tatarczuk (Galeria Labirynt w Lublinie), Ludwika Włodek (Studium Europy Wschodniej UW), Paweł Wodziński (reżyser teatralny). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

XIV Forum Polska-Ukraina (7–8 lipca) – dwudniowa konferencja we Lwowie zorganizowana wspólnie z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie w celu rozwijania dialogu między społeczeństwami obywatelskimi Polski i Ukrainy oraz wzmacniania relacji dwustronnych. Uczestnicy: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Nazar Bobycki (ekspert ds. polityki handlowej UE, „KREAB” Consulting), Martyna Bogaczyk (Fundacja Edukacja dla Demokracji), Michał Boni (Uniwersytet SWPS), Agnieszka Bryc (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Izabella Chruślińska (dwumiesięcznik Przegląd Polityczny), Oksana Daszczakiwska (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Andrij Deszczyca (były ambasador Ukrainy w Polsce), Taras Dobko (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Maciej Duszczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego), Serhij Gerasymczuk (Rada Polityki Zagranicznej „PRIZM”), Jewhen Hlibowycy (Pro.mova think tank), Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Krzysztof Izdebski (Fundacja Batorego), Oksana Jury nec (ANTS Sieć Ochrony Interesów Narodowych, była posłanka Rady Najwyższej Ukrainy), Myroslawa Keryk (Fundacja Nasz Wybór), Pawło Klimkin (były minister spraw zagranicznych Ukrainy, ekspert Instytutu dla Przyszłości), Mykoła Kniażycki (poseł Rady Najwyższej Ukrainy, współprzewodniczący Parlamentarnej Grupy ds. Relacji z Rzeczpospolitą Polską), Joanna Konieczna-Sałamatin (Wydział Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego), Oksana Kołjada (koalicja organizacji działających na rzecz weteranów), Marcin Korolec (Instytut Zielonej Gospodarki), Agnieszka Kosowicz (Polskie Forum Migracyjne), Piotr Kosiewski (Fundacja Batorego), Iryna Kosse (Instytut Badań Ekonomicznych i Doradztwa Politycznego), Jarosław Kuisz (Kultura Liberalna), Olga Kwaszuk (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM), Myroslaw Marynowycz (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Roman Nakoneczny (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Ivan Naumenko (Fundacja „Wróć Żywy”), Jurij Opoka (Centrum Analityczne Badań nad Komunikacją „Networks” we Lwowie), Jurij Panczenko („Europejska prawda”), Olena Pawlyuk (Biuro Integracji Europejskiej w Radzie Miejskiej Lwowa), Swiatosław Pawlyuk (Stowarzyszenie Energooszczędnych Miast Ukrainy), Inna Pidluska (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Melania Podolyak (Fundacja Charytatywna Serhija Prytuły), Bohdan Prach (były rektor Katolickiego Uniwersytetu we Lwowie), Serhij Prytuła (Fundacja Charytatywna Serhija Prytuły), Filip Rudnik (Ośrodek Studiów Wschodnich), Tomasz Stryjek (Instytut Studiów Politycznych PAN), Dmytro Szerengowsky (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Iryna Suszko („Europa bez granic”), Dmytro Szulga (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Oleksandr Suszko (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Kostiantyn Tatar kin (koalicja organizacji działających na rzecz weteranów), Roksolana Voronovska (Fundacja Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego w Polsce), Hlib Vyszlynsky (Centrum Strategii Gospodarczej), Marek Ziółkowski (były ambasador Polski w Ukrainie), Maciej Zaniewicz (Forum Energii).

Ukraina-Polska wzajemne relacje i integracja Ukrainy (16 września) – debata zorganizowana w ramach Igrzysk Wolności w Łodzi na temat stosunków polsko-ukraińskich w drugim roku trwania wojny rosyjsko-ukraińskiej. Uczestnicy: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Danuta Hübner (europosłanka, była komisarz UE ds. polityki regionalnej), Julia Kazdobina (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński

Pryzmat”), Pawło Klimkin (były minister spraw zagranicznych Ukrainy). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Źródła odporności Ukrainy. Lekcje dla Polski (17 września) – debata zorganizowana w ramach Igrzysk Wolności w Łodzi na temat źródeł odporności ukraińskiego społeczeństwa i państwa wobec rosyjskiej agresji. Uczestnicy: Jarosław Hrycak (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Oksana Jury nec (ekonomistka, Instytut Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu Narodowego Politechnika Lwowska), Jarosław Żaliło (ekonomista, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Studiów Strategicznych, dyrektor Instytutu Badań Społeczno-Ekonomicznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Ukraina. Wyrwać się z przeszłości (18 września) – spotkanie autorskie z prof. Jarosławem Hrycakiem (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Relacje Polska–Ukraina: Gdzie jesteśmy? (2 października) – seminarium eksperckie poświęcone trudnościom w relacjach polsko-ukraińskich związanych z konfliktami gospodarczymi. Uczestnicy: Łukasz Adamski (Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego), Maciej Duszczyk (Ośrodek Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego), Wojciech Konończuk (Ośrodek Studiów Wschodnich), Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM), Piotr Łukasiewicz (Polityka Insight), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Michał Matlak (Uniwersytet Łódzki), Bartłomiej Nowak (Akademia Finansów i Biznesu Vistula), Tomasz Orłowski (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego), Eugeniusz Smolar (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Daniel Szeligowski (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Jan Truszczyński (Akademia Finansów i Biznesu Vistula, Polski Instytut Dyplomacji), Maciej Zaniewicz (Forum Energii), Marek Ziółkowski (były ambasador RP w Ukrainie). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

XV Forum Polska–Ukraina (15–16 grudnia) – dwudniowa konferencja we Lwowie zorganizowana wspólnie z Międzynarodową Fundacją Odrodzenie w formacie służącym rozwojowi dialogu między społecznościami obywatelskimi Polski i Ukrainy oraz wzmacnianiu relacji dwustronnych. Uczestnicy: Anton Antonenko (Centrum Analityczne „DIXY GROUP”), Liubow Akułenko (Ukraińskie Centrum Polityki Europejskiej), Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Wasyl Babicz („Easy Business”, Centrum Odnowy Ekonomicznej), Wołodimir Balin (Stowarzyszenie Międzynarodowych Samochodowych Przewoźników Ukrainy), Nazar Bobycki (Brukselskie Biuro Ukraińskiego Klubu Biznesu Agrarnego UKAB), Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Serhij Herasimczuk (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński Pryzmat”), Oksana Daszczakiwska (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Taras Dobko (Ukraiński Uniwersytet Katolicki), Ołena Hałuszka (Międzynarodowe Centrum Zwycięstwa Ukrainy), Aliona Hetmanczuk (Centrum „Nowa Europa”), Jewhen Hlibowycy (Centrum Analityczne pro.mova), Jewhienija Hrihorjewa (Centrum Analityczne „Europa bez granic”), Switłana Jaworska (Ambasada Brytyjska w Ukrainie), Taras Kaczka (wiceminister Gospodarki, Przedstawiciel Handlowy Ukrainy), Stefan Kawalec (Capital Strategy), Pawło Klimkin (były minister spraw zagranicznych Ukrainy), Bartłomiej Kot (Fundacja im. Kazimierza Pułaskiego, Warsaw Security Forum), Mykoła Kuzio (ekspert projektu unijnego „Wsparcie realizacji Porozumienia ws. stowarzyszenia Ukrainy z UE, faza II”), Olha Kwaszuk (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Serhij Leszczenko (doradca szefa Kancelarii Prezydenta Ukrainy, członek Rady Nadzorczej Ukrzaliznycia), Hennadij Maksak (Rada Polityki Zagranicznej „Ukraiński Pryzmat”), Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM), Paweł Marczewski (Fundacja Batorego), Michał Matlak (Uniwersytet Środkowoeuropejski, Uniwersytet Łódzki), Weronika Moczan (Instytut Ekonomicznych Badań i Politycznych Konsultacji), Krzysztof Nieczypor (Ośrodek Studiów Wschodnich), Bartłomiej E. Nowak (Akademia Biznesów i Finansów Vistula), Jurij Panczenko („Europejska Prawda”), Jacek Piechota (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza), Bohuslaw Prah (Ukraiński Uniwersytet Katolicki), Taras Rad (Sieć obywatelska OPORTA we Lwowie), Ołena Romanowa (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Ołeksandr Suszko (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Jan Strzelecki (Polski

Instytut Ekonomiczny), Dmytro Szerenhowski (Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie), Dmytro Szulha (Międzynarodowa Fundacja Odrodzenie), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska) Dmytro Tużanski (Instytut Strategii Środkowoeuropejskiej), Marek Wąsiński (Polski Instytut Ekonomiczny), Hlib Wyszliński (Centrum Strategii Gospodarczej), Andrij Zahorodniuk (Centrum Strategii Obronnych), Jarosław Żaliło (Narodowy Instytut Studiów Strategicznych), Marek Ziółkowski (dyplomata, były ambasador Polski w Ukrainie).

Obawy oraz nadzieje Polski i Ukrainy w procesie integracji europejskiej (15 grudnia) – debata publiczna w pierwszym dniu Forum Polska-Ukraina o tematach i problemach, które mogą mieć wpływ na stosunki ukraińsko-polskie w 2024 roku w kontekście decyzji Rady Europejskiej z 14 grudnia o otwarciu negocjacji akcesyjnych z Ukrainą. Uczestnicy: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Aliona Hetmanczuk (Centrum „Nowa Europa”, Komitet Konsultacyjny Prezydentów Polski i Ukrainy), Pawło Klimkin (były minister spraw zagranicznych Ukrainy), Jacek Piechota (Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza), Jan Truszczyński (Europe Direct Polska, Konferencja Ambasadorów RP). Prowadzenie: Ołeksandr Suszko (dyrektor wykonawczy Międzynarodowej Fundacji Odrodzenie).

Analizy, raporty, komentarze:

Koniec zauroczenia. Stosunki polsko-ukraińskie w fazie dojrzałej, Jan Strzyżyński – analiza stanu stosunków polsko-ukraińskich w drugiej połowie 2023 roku.

Ukraina mówi: #7 W stronę trwałego pokoju, Olha Ajwazowska, Edwin Bendyk, Oksana Forostyna, Natalia Humeniuk – zapis siódmej dyskusji w cyklu *Ukraina mówi*, której tematem było pytanie o warunki ustanowienia trwałego pokoju po zakończeniu rosyjskiej agresji na Ukrainę.

Ukraina mówi: #8 Na gruzach imperium, Edwin Bendyk, Yuriy Biley, Nikita Kadan, Switłana Oleszko, Wlada Ralko – zapis ósmej dyskusji w cyklu *Ukraina mówi*, której tematem było pytanie o sposób, w jaki ukraińscy ludzie kultury i sztuki mówią i myślą o przyszłości po wojnie.

Wojna, pokój, przyszłość. Komentarz, Edwin Bendyk – komentarz w rok od rozpoczęcia pełnowymiarowej agresji Rosji na Ukrainę.

Polacy i Ukraińcy 1989–2023: dlaczego nadal uwikłani w przeszłość?, Joanna Konieczna-Sałamatin, Tomasz Stryjek – analiza zmian w wyobrażeniach Polaków i Ukraińców o sobie nawzajem w ciągu ostatnich 30 lat.

Ukraińcy – Polacy – historia: czas wrócić do pracy u podstaw, Tomasz Stryjek – komentarz w 80. rocznicę „krwawej niedzieli” na Wołyniu na temat procesu polsko-ukraińskiego pojednania historycznego.

Polska pamięć historyczna i polityka wobec Ukrainy i Ukraińców, Adam Balcer – esej o polskiej i ukraińskiej polityce historycznej.

Cena niepodległości, Edwin Bendyk – esej o walce Ukraińców o niepodległość wydany w 32. rocznicę uzyskania niepodległości przez Ukrainę.

Jak zmieniła się recepcja kultury ukraińskiej w Polsce. Spojrzenie subiektywne, Anna Łazar – esej o recepcji kultury ukraińskiej w Polsce i o tym, jak zmieniła się ona w rezultacie rosyjskiej agresji.

Transformacja energetyczna

W 2023 roku przeprowadziliśmy analizy dotyczące zmian, która czekają Polskę w najbliższych latach w związku z presją kryzysu klimatycznego, zmieniającym się gwałtownie otoczeniem polityczno-gospodarczym i wyzwaniem, jakie stawia przed krajem członkostwo w Unii Europejskiej. Wraz z grupą ekspertów i ekspertek z różnych dziedzin analizowaliśmy trendy, a także szanse i zagrożenia

związane z transformacją. Zastanawialiśmy się, które elementy systemu gospodarczo-społecznego należy wzmocnić, ponieważ mogą pozytywnie wpłynąć na transformację i które wymagają szczególnej uwagi społeczeństwa obywatelskiego. Efektem tych prac jest raport *Horyzonty Transformacji*, który pokazuje, jak może przebiegać transformacja społeczno-gospodarcza w najbliższych latach.

Debaty publiczne i seminaria eksperckie:

Czas Wielkich Kryzysów czy Wielkich Rozwiązań? Rola Unii Europejskiej w globalnej zmianie systemu (20 stycznia) – debata publiczna zorganizowana wspólnie z Fundacją Społeczeństwa Otwartego, SYSTEMIQ oraz Klubem Rzymskim na temat też raportu *Międzynarodowy Kompas Zmiany Systemowej: Globalne implikacje osiągnięcia europejskiego Zielonego Ładu*. Uczestnicy: Elżbieta Bieńkowska (była komisarz UE), Małgorzata Bonikowska (Centrum Stosunków Międzynarodowych), Sandrine Dixson-Declève (Klub Rzymski), Heather Grabbe (Open Society European Policy Institute), Dominika Lasota (Fridays For Future), Mateusz Piotrowski (Pacjent Europa), Janez Potočnik (były komisarz UE ds. rozszerzenia, ds. badań i rozwoju oraz ds. środowiska). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Kto nie chce wiatraków? Społeczne i polityczne bariery dla rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce (13 lutego) – dyskusja na temat przeszkód dla rozwoju energetyki wiatrowej w kontekście prac Sejmu nad liberalizacją ustawy wiatrakowej. Uczestnicy: Wiktoria Jędruskowiak (Inicjatywa Wschód), Dorota Konieczna-Enozela (Burmistrz Miasta i Gminy Pieszycy), Adam Traczyk (More in Common Polska), Michał Wojtyła (Klub Jagielloński). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Horyzont zielonej transformacji (marzec–grudzień) – cykl czterech warsztatów eksperckich poświęconych możliwym scenariuszom zielonej transformacji w Polsce. Uczestnicy: Edwin Bendyk (Fundacja Batorego), Iwona Bojadziejewa (Client Earth), Magdalena Budziszewska (Uniwersytet Warszawski), Joanna Erbel (CoopTech Hub), Mateusz Piotrowski (Pacjent Europa), Magdalena Siemaszko (Uniwersytet Warszawski), Agnieszka Stupkiewicz (Fundacja Frank Bold), Paulina Sobiesiak-Penezsko (Instytut Spraw Publicznych), Michał Sutowski (Krytyka Polityczna), Michał Syska (Ośrodek Myśli Społecznej im. F. Lassalle'a), Paweł Szypulski (Greenpeace), Adam Traczyk (More in Common Polska), Adrian Wójcik (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu), Facylitacja: Justyna Linke (Pracownia Miejska), Monika Koszewska (Simpliciti) oraz Bohdan Pękacki (Fundacja Batorego).

Publikacje:

System nawigacji katastrof, Urszula Schwarzenberg-Czerny – komentarz na temat sposobów wdrażania zielonej transformacji proponowanych w raporcie **Międzynarodowy Kompas Zmiany Systemowej**, zaprezentowanym w trakcie debaty publicznej 20 stycznia.

Horyzonty Transformacji – raport podsumowujący cykl warsztatów eksperckich poświęconych możliwym scenariuszom zielonej transformacji w Polsce.

Ekologia w hiszpańskich wyborach regionalnych i parlamentarnych w 2023 roku, Krzysztof Katkowski – analiza reakcji najważniejszych hiszpańskich ugrupowań politycznych na problemy wynikające z globalnego ocieplenia.

Debaty

Obok konferencji i debat inspirowanych tekstami powstałymi w ramach prac zespołów eksperckich organizowaliśmy także inne spotkania, wychodzące poza tematy podejmowane w naszej działalności eksperckiej, poświęcone kwestiom istotnym dla przyszłości naszego państwa i regionu. Ich celem było pogłębianie dyskusji toczących się w polskiej przestrzeni publicznej oraz wprowadzanie do debaty publicznej nowych wątków i tematów.

Wspólnie z Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych i innymi organizacjami społecznymi zorganizowaliśmy cykl spotkań poświęconych prezentacji propozycji organizacji społecznych na wybory. Zajmowaliśmy się także problemem populizmu i demokracji: jego przyczynami oraz sposobami odpowiedzi na zagrożenia związane z populistyczną polityką.

Nagroda im. Marcina Króla

W 2023 roku zorganizowaliśmy drugą edycję ustanowionej przez Fundację Nagrody im. Marcina Króla, zmarłego w 2020 roku filozofa polityki i historyka idei, wieloletniego członka Rady Fundacji, za najlepszą książkę z dziedziny historii idei i badań nad przyszłością, filozofii i myśli społecznej i politycznej, refleksji nad cywilizacją i kulturą. Przyznawana co roku nagroda w wysokości 50 tys. złotych wspierać ma rozwój debaty publicznej poprzez zachętę do pogłębionej refleksji nad zjawiskami i trendami współczesności oraz wyzwaniem przyszłości, tworzenia nowych idei i prób opisu rzeczywistości, poszukiwania odpowiedzi na kryzys demokracji i wartości demokratycznych; poszerzania przestrzeni intelektualnego dyskursu ponad podziałami.

Nagrodę przyznaje Kapituła w składzie Agata Bielik-Robson (University of Nottingham), Przemysław Czapliński (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), Dariusz Gawin (Instytut Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie), Iwona Jakubowska-Branicka (Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego), Zofia Król (Dwutygodnik), Elżbieta Matynia (New School for Social Research w Nowym Jorku), Zbigniew Nosowski (Więź), Andrzej Rychard (przewodniczący Kapituły, przewodniczący Rady Fundacji Batorego, dyrektor Instytutu Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie) oraz Henryk Woźniakowski (Fundacja Kultury Chrześcijańskiej Znak).

W 2023 Kapituła zdecydowała o przyznaniu Nagrody Konstantemu Gebertowi za książkę *Ostateczne rozwiązanie. Ludobójcy i ich dzieło* (Wydawnictwo Agora, Warszawa 2023). Wśród pięciu książek finalistek znalazły się książki: Joanny Erbel *Wychylone w przyszłość. Jak zmienić świat na lepsze* (Wysoki Zamek, Kraków 2022), Leszka Koczanowicza *Niedokończone polityki. Demokracja, populizm, autokracja* (Wydawnictwo Pasaże, Kraków 2022), Marcina Napiórkowskiego *Naprawić przyszłość. Dlaczego potrzebujemy lepszych opowieści, żeby uratować świat* (Wydawnictwo Literackie, Warszawa 2022) oraz Grzegorza Piątka *Gdynia obiecana. Miasto, modernizm, modernizacja 1920–1939* (Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2022).

Wokół Nagrody zorganizowaliśmy sześć publicznych dyskusji poświęconych kondycji debaty intelektualnej oraz książkom-finalistkom i książce-laureatce:

Książki znaczące. Bilans idei 2022 (11 stycznia) – dyskusja online z przedstawicielami redakcji i portali o książkach, które były w 2022 roku intelektualnym wydarzeniem w Polsce, skłaniały do refleksji lub rewizji poglądów. Uczestnicy: Magdalena M. Baran (Liberté!), Joanna B. Bednarek (Czas Kultury), Sebastian Duda (Więź), Ignacy Dudkiewicz (Magazyn Kontakt), Michał Jędrzejek (miesięcznik Znak), Tomasz Kaspróicz (Res Publica Nowa), Zofia Król (Dwutygodnik), Roman Kurkiewicz (Le Monde diplomatique – edycja polska), Konstanty Pilawa (Pressje), Katarzyna Przyborska (Krytyka Polityczna), Katarzyna Skrzydłowska-Kalukin (Kultura Liberalna), Bogna Świątkowska (Notes Na 6 Tygodni/Bęc Zmiana), Jan Tokarski (Przegląd Polityczny). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Wspólnota strachu, strachy wspólnoty (13 kwietnia) – pierwsza z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2023, zorganizowana we Wrocławiu wspólnie z Wrocławskim Instytutem Kultury. Uczestnicy: Leszek Koczanowicz (autor książki-finalistki *Niedokończone polityki. Demokracja, populizm, autokracja*, Wydawnictwo Pasaże), Marcin Napiórkowski (autor książki-finalistki *Naprawić przyszłość. Dlaczego potrzebujemy lepszych opowieści, żeby uratować świat*, Wydawnictwo Literackie), Agnieszka Wolny-Hamkało (poetka, krytyczka literacka). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Nowe wojny, stare wojny. Niezwykła zwyczajność ludobójstwa (16 kwietnia) – druga z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2023, zorganizowana wspólnie ze Świetlicą Krytyki Politycznej w Cieszynie. Uczestnicy: Konstanty Gebert (autor książki-finalistki *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło*, Wydawnictwo Agora), Miłada Jędrysik (dziennikarka i publicystka), Tadeusz Sławek (literaturoznawca, poeta, profesor nauk humanistycznych). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Zielona modernizacja – między utopią a urbanistyką (12 maja) – trzecia z cyklu debat z autorami książek nominowanych do finału Nagrody im. Marcina Króla 2023, zorganizowana w Krakowie wspólnie z Międzynarodowym Centrum Kultury. Uczestnicy: Joanna Erbel (autorka książki-finalistki *Wychylone w przyszłość. Jak zmienić świat na lepsze*, Wysoki Zamek), Łukasz Galusek (Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie), Rafał Matyja (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, laureat Nagrody im. Marcina Króla 2022), Grzegorz Piątek (autor książki-finalistki *Gdynia obiecana. Miasto, modernizm, modernizacja 1920–1939*, Wydawnictwo W.A.B.). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Kreować i generować. Idee w dobie sztucznej inteligencji (25 maja) – debata publiczna podczas wręczenia Nagrody im. Marcina Króla 2023. Uczestnicy: Konstanty Gebert (laureat Nagrody za książkę *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło*, Wydawnictwo Agora), Joanna Erbel (autorka książki-finalistki *Wychylone w przyszłość. Jak zmienić świat na lepsze*, Wysoki Zamek), Leszek Koczanowicz (autor książki-finalistki *Niedokończone polityki. Demokracja, populizm, autokracja*, Wydawnictwo Pasaże), Marcin Napiórkowski (autor książki-finalistki *Naprawić przyszłość. Dlaczego potrzebujemy lepszych opowieści, żeby uratować świat*, Wydawnictwo Literackie), Grzegorz Piątek (autor książki-finalistki *Gdynia obiecana. Miasto, modernizm, modernizacja 1920–1939*, Wydawnictwo W.A.B.). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Gdy rozum śpi... O myśleniu w czasach przełomu (29 sierpnia) – dyskusja z autorami nominowanymi do Nagrody im. Marcina Króla 2023 zorganizowana w ramach Campusu Polska Przyszłości w Olsztynie. Uczestnicy: Joanna Erbel (nominowana za książkę *Wychylone w przyszłość. Jak zmienić świat na lepsze*), Konstanty Gebert (laureat Nagrody im. Marcina Króla 2023 za książkę *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło*), Leszek Koczanowicz (nominowany za książkę *Niedokończone polityki. Demokracja, populizm, autokracja*). Prowadzenie: Edwin Bendyk (prezes Fundacji Batorego).

Publikacje:

22 października 2020: pamięć protestu, red. Piotr Kosiewski – zbiór tekstów poświęconych protestom kobiet po wyroku Trybunału Konstytucyjnego zaostrzającego prawo antyaborcyjne.

Populizm i demokracja: romans czy dysonans?, István Benczes, Haris Dajč, Isidora Jarić, Jiří Kocián, István Kollai, Jan Kubik, Richard Mole, Agnieszka Sadecka, Natasza Styczyńska, András Tétényi, Maja Vasiljević – publikacja podsumowująca dyskusję podczas konferencji *Populizm i demokracja: romans czy dysonans?* zorganizowanej 8–9 grudnia 2022 roku przez Collegium Civitas, Fundację Batorego i Uniwersytet Jagielloński.

Populizm: nie przyczyna, nie recepta, lecz objaw kryzysu, Michał Syska – komentarz na temat źródeł prawicowego populizmu.

Stan demokracji lokalnej a populizm. Komentarz, Katarzyna Sztop-Rutkowska – komentarz na temat związku sukcesów prawicowego populizmu z niską jakością demokracji lokalnej.

Analizy, raporty i inne opracowania przygotowywane w ramach programu były popularyzowane na blogu Fundacji (32 wpisów), w prowadzonych we współpracy z tygodnikiem „Polityka” cotygodniowym podcaście **Batory w Polityce** (44 rozmów), oraz w wydawanym co dwa tygodnie biuletynie **Argumenty** przeznaczonym dla parlamentarzystów, samorządowców, przedstawicieli rządu i administracji publicznej (27 wydań). Zawarte w nich idee prezentowane i omawiane były w mediach w Polsce i za granicą, m.in. w programach telewizyjnych i radiowych Radia Nowy Świat, RMF.fm, TOK.fm, TVN, Radio 357, portalach Kultury Liberalnej, NaTemat, ngo.pl, Oko.press, Onet.pl, prawo.pl, w prasie codziennej i tygodniowej, w tym w „Dzienniku. Gazecie Prawnej”, „Gazecie Finansowej”, „Gazecie Radomszczańskiej”, „Gazecie Wyborczej”, „Newsweeku”, „Polityce”, „Rzeczpospolitej”, „Super Expressie”, „Tygodniku Powszechnym”, „Tygodniku Zamojskim”, „Wprost”, ukraińskiej Europejskiej Prawdzie, a także na łamach pism m.in.: Pismo, Res Publika Nowa, Visegrad Insight, Vogue, Więź, Wspólnota.

Koszty programu

2 881 710,31 zł

Fundusze Powierzone

W ramach promocji zachowań filantropijnych i wspierania rozwoju filantropii w Polsce Fundacja administrowała powierzonymi jej funduszami firm i osób prywatnych.

W 2023 roku prowadziliśmy 10 funduszy powierzonych. Sześć z nich oferowało stypendia, w tym pięć stypendia wyrównujące szanse edukacyjne młodzieży (Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko, Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich, Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów, Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka, Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj), jeden – stypendia dla lokalnych liderów społecznych (Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich), dwa finansowały nagrody: za publikację upowszechniającą wiedzę o innych kulturach, religiach i cywilizacjach (Fundusz im. Beaty Pawlak), oraz dla działaczek i działaczy pomagających osobom z doświadczeniem uchodźstwa i migracji (Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin). Dwa pozostałe finansowały dotacje: na wsparcie rozwoju amatorskiego ruchu chóralnego w woj. mazowieckim (Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”) oraz na edukację historyczną (Fundusz Małgorzaty Szejnert).

W 2023 roku z Funduszy Powierzonych przyznaliśmy w sumie **29 stypendiów** na rok akademicki 2023/2024 na łączną kwotę **99 700 zł**, **3 stypendia** dla lokalnych działaczek społecznych w łącznej kwocie **14 700 zł** oraz **3 nagrody** na łączną kwotę **40 000 zł**. W Funduszu „Śpiewaj” przyznano **5 dotacji** na kwotę **19 400 zł**, a w Funduszu Małgorzaty Szejnert **1 dotację** na kwotę **25 800 zł**, opisaną w rozdziale Dotacje Fundacji Batorego.

Fundusz im. Beaty Pawlak

Fundusz został utworzony w 2003 roku z darowizny zapisanej w testamencie przez Beatę Pawlak, dziennikarkę i pisarkę, która zginęła w zamachu terrorystycznym na indonezyjskiej wyspie Bali 12 października 2002. Ze środków Funduszu, zgodnie z życzeniem ofiarodawczynie, została ustanowiona do-roczna nagroda jej imienia za publikacje przybliżające czytelnikom inne kultury, religie i cywilizacje.

W 2023 roku Kapituła przyznała nagrodę w kwocie **10 tys. zł**. Nagrodę otrzymała: **Anna Goc**, autorka książki *Głusza* (Wydawnictwo Dowody, Warszawa 2022). Wręczeniu nagrody towarzyszyła debata *Reportaż w czasach postprawdy i dezinformacji* z udziałem laureatki i autorek nominowanych książek: Sylwii Czubkowskiej, autorki książki *Chińczycy trzymają nas mocno. Pierwsze śledztwo o tym, jak Chiny kolonizują Europę, w tym Polskę* i Agnieszki Kościańskiej, współautorki książki *Odejść. Rzecz o polskim rasizmie*, którą prowadziła Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM). Nagroda została przyznana po raz 21. Uroczystość z udziałem zaproszonych gości odbyła się 16 listopada w siedzibie Fundacji i była transmitowana w kanałach społecznościowych Fundacji.

Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko

Fundusz został utworzony w 2008 roku przez przyjaciół i rodzinę tragicznie zmarłej prawniczki Iwony Winiarskiej-Feleszko. Środki Funduszu przeznaczone były na stypendia dla studentów studiów dziennych państwowych uczelni warszawskich pochodzących z niezamożnych środowisk, mniejszych miast i małych miejscowości.

W roku 2023 przyznane zostało jedno stypendium na II rok w wysokości 700 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w kwocie 6300 zł. W 2023 roku Fundusz zakończył swoją działalność.

Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich

Fundusz utworzony w 2021 roku z darowizny Joanny Renowickiej oferuje stypendia w wysokości 1500 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego na I i II rok stacjonarnych studiów magisterskich dla studentów matematyki Uniwersytetu Warszawskiego oraz dla studentów astronomii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W 2023 roku przyznano **1 stypendium** na łączną kwotę **15 000 zł**. W 2023 roku Fundusz zakończył swoją działalność.

Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin

Fundusz utworzony w 2021 roku przez rodzinę zmarłej w 2020 roku Olgi Kersten-Matwin, psycholożki i psychoterapeutki, specjalizującej się w pomocy psychoterapeutycznej dla osób z doświadczeniem traumy i stresu pourazowego oraz we wsparciu osób pomagających uchodźcom i migrantom z rejonów konfliktu. Ze środków Funduszu finansowana jest coroczna nagroda za działania na rzecz osób z doświadczeniem uchodźstwa i przymusowej migracji, szczególnie dzieci i młodzieży, przebywających w Polsce.

W 2023 roku decyzją Kapituły nagrody otrzymali: **Izabela Jaškowiak** z Romskiego Stowarzyszenia Oświatowego Harangos (15 000 zł) i **Sarkawt Khidir Mreza** (Darin Loka) – ze Stowarzyszenia Mova – język bez barier (15 000 zł).

Ogłoszenie werdyktu Kapituły i wręczenie nagród odbyło się 17 września 2023 roku w siedzibie Fundacji Batorego, w rocznicę urodzin patronki Funduszu. Wręczeniu nagród towarzyszyła debata *Migracje. Polska, Europa* poświęcona reakcjom władz i społeczeństwa obywatelskiego na kryzysy migracyjne i humanitarne w Polsce i Europie z udziałem: Izabeli Jaškowiak (Laureatki Nagrody im. Olgi Kersten-Matwin 2023), Jakuba Kiersnowskiego (prezesa Klubu Inteligencji Katolickiej w Warszawie), Darina Loka (Laureata Nagrody im. Olgi Kersten-Matwin 2023), Hanny Machińskiej (prawniczki, nauczycielki akademickiej, byłej zastępczyni Rzecznika Praw Obywatelskich, członkini Kapituły Nagrody i Rady Fundacji Batorego). W 2023 Fundusz zakończył swoją działalność.

Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich

Fundusz utworzony w 2022 roku przez Magdę Krzyżanowską-Mierzewską, córkę Olgi i Jerzego Krzyżanowskich, w celu wspierania aktywności kobiet angażujących się w działania na rzecz lokalnych wspólnot samorządowych. Ze środków Funduszu finansowane są stypendia, przeznaczone na działalność i rozwój osobisty lokalnych działaczek społecznych i samorządowych.

W 2023 roku stypendia w wysokości **4900 zł** na łączną kwotę **14 700 zł** otrzymały trzy osoby.

Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”

Fundusz utworzony został w 2011 roku przez rodzinę tragicznie zmarłego Staszka Jonczyka, pasjonata muzyki chóralnej. Ze środków funduszu wspierany jest rozwój amatorskiego ruchu chóralnego w województwie mazowieckim, szczególnie działania związane z doskonaleniem głosu i podnoszeniem umiejętności wokalnych członków zespołów.

W 2023 roku Kapituła przyznała **5 dotacji** na warsztaty wokalne amatorskich chórów w łącznej kwocie **19 400 zł**. W 2023 roku Fundusz zakończył swoją działalność.

Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów

Fundusz został utworzony w 2012 roku z darowizny Janiny i Tomasza Maczugów w celu wspierania młodych ludzi z niezamożnych środowisk, zamierzających kontynuować naukę na dziennych studiach licencjackich lub magisterskich w uczelniach państwowych. Środki Funduszu, zgodnie z wolą darczyńców, przeznaczone są na stypendia dla absolwentów trzech liceów z Wadowic i Nowego Sącza.

W 2023 roku przyznano **1 stypendium** na I rok studiów w wysokości 700 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego w kwocie **7000 zł**. W 2023 roku Fundusz zakończył swoją działalność.

Fundusz Małgorzaty Szejnert

Fundusz utworzony został w 2001 roku z darowizny w postaci 14 000 akcji firmy Agora SA o wartości **855 881,76 zł**, przekazanych przez Małgorzatę Szejnert. Fundusz ma charakter funduszu wieczystego, dochody z Funduszu przekazywane są na wsparcie działań i inicjatyw uzgodnionych z Fundatorką.

W 2023 roku Fundusz sfinansował **1 dotację** w wysokości **25 800 zł** opisaną w rozdziale Dotacje Fundacji Batorego.

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka

Fundusz został utworzony w 2011 roku przez rodzinę właścicieli cukierni i piekarni Putka. Fundusz jest zasilany darowiznami i wpłatami 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, przekazywanymi przez członków rodziny oraz przez osoby, którym bliski jest cel przyświecający fundatorom. Środki Funduszu przeznaczone są na stypendia dla młodych ludzi z rodzin o niskich dochodach, którzy bez pomocy stypendialnej nie zdecydowaliby się na podjęcie nauki w uczelniach wyższych. Ze środków Funduszu finansowane są stypendia „rekrutacyjne” (przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z ubieganiem się o przyjęcie na studia) oraz stypendia na pierwszy, drugi i trzeci rok studiów magisterskich lub licencjackich w polskich uczelniach państwowych.

W 2023 roku Kapituła Funduszu przyznała **9 stypendiów na II rok studiów** w wysokości 600 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **48 600 zł** i **7 stypendiów na III rok studiów** w wysokości 600 zł/mies. na 9 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **37 800 zł**. Razem przyznano **16 stypendiów** na kwotę **86 400 zł**.

Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj

Fundusz utworzony został w 2015 roku z darowizny Grupy Pracuj. Jest zasilany regularnymi darowiznami Fundatora. Środki Funduszu przeznaczone są na stypendia dla młodych ludzi z niezamożnych środowisk zakwalifikowanych na pierwszy rok studiów dziennych w renomowanych państwowych uczelniach wyższych w całej Polsce na wydziałach związanych z informatyką i nowymi technologiami, na takich kierunkach jak np. automatyka, informatyka, cyberbezpieczeństwo, inżynieria biomedyczna, inżynieria kosmiczna, inżynieria kwantowa i nanotechnologia.

W roku 2023 Kapituła Funduszu przyznała **10 stypendiów na I rok studiów** w wysokości 850 zł/mies. na 10 miesięcy roku akademickiego w łącznej kwocie **85 000 zł.**

Stypendia, dotacje, nagrody	375 400,00 zł
Koszty realizacji	85 611,11 zł
Razem koszty programu	461 011,11 zł

Stypendia

Fundusz im. Iwony Winiarskiej-Feleszko

Stypendia na II rok studiów

Jagoda Orłowska, studentka II roku filologii klasycznej i orientalistyki, Uniwersytet Warszawski – 7000 zł – wypłacono 2100 zł

Fundusz im. Joanny i Stanisława Renowickich

Weronika Łoboda, studentka astronomii, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 15 000 zł – wypłacono 4500 zł

Fundusz Janiny i Tomasza Maczugów

Natalia Dybczak, studentka informatyki i systemów inteligentnych, Akademia Górniczo-Hutnicza – 7000 zł – wypłacono 2800 zł

Fundusz „Rozwiń Skrzydła” im. J. i J. Putka

Stypendia na II rok studiów

Natalia Cader, studentka finansów i rachunkowości, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Sandra Futoma, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Rzeszowski – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Natalia Gołda, studentka prawa, Uniwersytet Gdański – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Małgorzata Górecka, studentka dietetyki, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Aleksandra Kumorek, studentka prawa, Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Nikodem Mirek, student inżynierii bezpieczeństwa, Politechnika Poznańska – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Natalia Pierzak, studentka pielęgniarstwa, Uniwersytet Medyczny w – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Wiktoria Szklarska, studentka energetyki, Politechnika – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Konrad Wnuk, student informatyki, Politechnika Śląska – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Stypendia na III rok studiów

Anna Chmielewska, studentka prawa, Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Katarzyna Czarnota, studentka pielęgniarstwa, Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Klaudia Marciniak, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu – 5400 – wypłacono 1800 zł

Magdalena Tylenda, studentka biotechnologii Uniwersytet Mikołaja Kopernika – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Monika Wieczorek, studentka kierunku lekarskiego, Uniwersytet Jana Kochanowskiego – 5400 – wypłacono 1800 zł

Emilia Wolny, studentka kierunku lekarskiego, Śląski Uniwersytet Medyczny – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Lidia Ziobro, studentka kierunku lekarskiego Uniwersytet Jagielloński – 5400 zł – wypłacono 1800 zł

Fundusz Stypendialny Grupy Pracuj

Michał Bzdęga, student teleinformatyki, Politechnika Poznańska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Elżbieta Gniadek, studentka inżynierii biomedycznej, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Stanisław Kaczmarek, student informatyki stosowanej, Politechnika Wrocławska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Tomasz Karpiński, student Computer Physics, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Zuzanna Majnusz, studentka inżynierii biomedycznej, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Paulina Strzyżewska, studentka informatyki, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Szymon Szostak, student biofizyki molekularnej i komórkowej, Uniwersytet Jagielloński – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Mikołaj Wyderka, student nanoinżynierii materiałów, Akademia Górniczo-Hutnicza – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Katarzyna Zielińska, studentka geoinformatyki, Politechnika Krakowska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł
Tymoteusz Zahuta, student informatyki, Politechnika Rzeszowska – 8500 zł – wypłacono 3400 zł

Fundusz im. Olgi i Jerzego Krzyżanowskich

Honorata Kur, współzałożycielka Kobiecego Ogrodu Mocy, dyrektorka Domu Pomocy Społecznej w Wałbrzychu – 4900 zł
Alicja Menet, współpracowniczka pro bono Fundacji GraTy w Krośnie, koordynatorka programu ObudźMY Miasto – 4900 zł
Marta Smejda, sołtyska Wolborza, współzałożycielka ogólnopolskiej grupy na Facebooku „Sołtyski” – 4900 zł

Dotacje

Fundusz im. Staszka Jonczyka „Śpiewaj”

Białański Ośrodek Kultury, Warszawa Warsztaty wokalne dla członków chóru Kohezia	4 000 zł
Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Chóralnej Totus Tuus, Ciechanów Warsztaty wokalne dla członków chóru „Totus Tuus”	3 500 zł
Żoliborski Dom Kultury Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy Warsztaty wokalne dla członków Żoliborskiego Chóru Sąsiedzkiego	3 900 zł
Fundacja Ave, Warszawa Warsztaty wokalne dla członków Chóru AVE	4 000 zł
Stowarzyszenie Voces Gaudii, Warszawa Warsztaty wokalne dla członków Chóru Voces Gaudii	4 000 zł

Nagrody

Fundusz im. Beaty Pawlak

Anna Goc za książkę *Głusza* (Wydawnictwo Dowody, Warszawa 2022) – 10 000 zł

Fundusz im. Olgi Kersten-Matwin

Izabela Jaśkowiak z Romskiego Stowarzyszenia Oświatowego Harangos – 15 000 zł
Sarkawt Khidir Mreza (Darin Loka) ze Stowarzyszenia Mova – język bez barier – 15 000 zł

Warszawskie Biuro ECFR

Warszawskie Biuro Europejskiej Rady Spraw Zagranicznych (European Council on Foreign Relations – ECFR) jest częścią pan-europejskiego think tanku działającego od 2007 w siedmiu stolicach Unii Europejskiej. Celem ECFR jest prowadzenie badań i animowanie rzeczowej debaty o sprawach międzynarodowych oraz promowanie spójnej, skutecznej, opartej na wartościach europejskiej polityki zagranicznej. ECFR wydaje corocznie kilkanaście publikacji na tematy związane z polityką zagraniczną Unii Europejskiej, przygotowuje raporty i analizy, organizuje konferencje i debaty publiczne, seminaria i dyskusje eksperckie.

W 2023 roku działalność ECFR koncentrowała się przede wszystkim na długofalowych konsekwencjach wojny w Ukrainie dla Unii Europejskiej, Polski oraz krajów trzecich. Zajmowaliśmy się definiowaniem bezpieczeństwa energetycznego i suwerenności energetycznej w kontekście transformacji klimatyczno-energetycznej, wyzwaniem i perspektywami w stosunkach polsko-niemieckich, szczególnie w sferze bezpieczeństwa oraz niemieckiej polityki *Zeitenwende*, analizowaliśmy napięcia w stosunkach UE-Chiny oraz przedstawialiśmy znaczenie wyborów parlamentarnych w Polsce i ich konsekwencji dla Europy.

Podobnie jak w poprzednich latach, Warszawskie Biuro ECFR wspierało działalność analityczną ECFR w aspektach dotyczących Polski i regionu Europy Środkowo-Wschodniej, upowszechniając analizy i rekomendacje przygotowane przez ekspertów ECFR, organizując spotkania, zarówno w formule publicznych debat otwartych dla szerszej publiczności, jak i zamkniętych spotkań eksperckich poświęconych polityce zagranicznej dla przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, instytucji państwowych, środowisk eksperckich, akademickich i biznesowych. W ramach upowszechniania badań i wiedzy eksperckiej zorganizowaliśmy szereg debat publicznych i seminariów zamkniętych dla dyplomatów i ekspertów, służących wymianie poglądów i prezentacji wyników pracy ECFR z udziałem analityków ECFR.

We współpracy z programem Forum Idei w ramach projektu Polska w Europie prowadziliśmy cykl seminariów eksperckich, **Forum Strategiczne: Polska w Unii Europejskiej** z udziałem ekspertów, doradców politycznych i dyplomatów. Wydaliśmy też dwie publikacje **Powrót do Europy. Rekomendacje dla polskiej polityki w UE** oraz **Zeitenwende. Jak wojna w Ukrainie zmienia Niemcy**.

Konferencje i seminaria publiczne

Wojna w Europie: rok później i co dalej (28 lutego) – debata z okazji rocznicy wojny w Ukrainie z udziałem Thomasa Baggera (ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce), Ivana Krasteva (Center for Liberal Strategies), Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz (Strategie2050). Prowadzenie: Bartosz Wieliński („Gazeta Wyborcza”).

Europejskie bezpieczeństwo energetyczne. Rok po rosyjskiej inwazji na Ukrainę (19 kwietnia) – konferencja zorganizowana we współpracy z Forum Energii na temat transformacji energetycznej rok

po inwazji Rosji na Ukrainę. Konferencja składała się z czterech paneli: **Czy polityka energetyczno-klimatyczna UE leży w interesie Polski?** z udziałem Pawła Musiałka (Klub Jagielloński) i Adama Traczyka (More in Common Polska). Prowadzenie: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR), Joanna Maćkowiak-Pandera (Forum Energii); **Reakcja na kryzys energetyczny i klimatyczny – jak stać się bardziej odpornym?** z udziałem Matsa Engströma (ECFR, Berlin), Georga Zachmanna (Bruegel), Diany-Pauli Gherasim (French Institute of International Relations), Moniki Morawieckiej (Regulatory Assistance Project). Prowadzenie: Jakub Wiech (Energetyka24.com); **Partnerstwo, współpraca i integracja: Kształtowanie stosunków energetycznych UE-Ukraina** z udziałem Oleksandra Antonenko (Energy Charter), Adama Cwetscha (Energy Community Secretariat), Romana Nitsovycha (DiXi Group), Kateryny Polyakovej (European-Ukrainian Energy Agency). Prowadzenie: Maciej Zaniewicz (Forum Energii); **Przyszłość bezpieczeństwa energetycznego w Europie: Jak uniknąć nowych asymetrycznych zależności?** z udziałem Szymona Kardasia (ECFR Warszawa), Susanne Nies (Helmholtz Center Berlin), Veliny Tchakarovej (FACE for A Conscious Experience), Frauke Thies (Agora Energiewende). Prowadzenie: Zuzanna Nowak (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych).

Warsaw European Conversation (31 maja) – konferencja zorganizowana we współpracy z Polityką Insight składająca się z sześciu paneli: **Europejska Zeitenwende: jak wojna zmienia Unię** z udziałem Thomasa Baggera (ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Polsce), Mujtaby Rahmana (Eurasia Group), Kristi Raik (International Centre for Defence and Security). Prowadzenie: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR); **Co oznaczają polskie wybory dla Europy** z udziałem Jörga Lau (Die Zeit), Camino Mortera-Martinez (Centre for European Reform), Tomasza Sawczuka (Kultura Liberalna). Prowadzenie: Andrzej Bobiński (Polityka Insight); **Europa na długiej wojnie: strategia obronna dla kontynentu w potrzebie** z udziałem Pierra Haroche (Queen Mary University), Dominika Jankowskiego (Gabinet Sekretarza Generalnego NATO), Nathalie Tocci (Istituto Affari Internazionali). Prowadzenie: Marek Świerczyński (Polityka Insight); **Pomiędzy Chinami i USA: Europa w poszukiwaniu strategii przemysłowej** z udziałem Adama Czerniaka (Polityka Insight), Philippa Jägera (Jacques Delors Centre), Julii Patorskiej (Deloitte), Shahina Vallée (DGAP). Prowadzenie: Vendeline von Bredow (The Economist); **Transformacja i bezpieczeństwo energetyczne: droga do europejskiej odporności** z udziałem Krzysztofa Bolesty (Komisja Europejska), Dalidy Gepfert (Veolia Energy Contracting Poland), Szymona Kardasia (Warszawskie Biuro ECFR), Federico Santi (Eurasia Group). Prowadzenie: Robert Tomaszewski (Polityka Insight); **Fireside chat: Jak Unia zamierza bronić demokracji** z udziałem Věry Jourové (Komisja Europejska) oraz Joanny Bekker (Polityka Insight).

Panele dyskusyjne na konferencji Igrzyska Wolności Fundacji Liberte (15–17 września): **Punkt zwrotny dla przyszłości Europy** z udziałem Toomasa Hendrika Ilvesa (były prezydent Estonii), Marka Leonarda (ECFR Londyn), Bruno Maçães (były sekretarz stanu ds. europejskich w Portugalii), Nathalie Tocci (Istituto Affari Internazionali). Prowadzenie: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR); **Zeitenwende: Jak wojna na Ukrainie zmienia Niemcy?** z udziałem Thorstena Bennera (Global Public Policy Institute), Piotra Burasa (Warszawskie Biuro ECFR) i Judy Dempsey (Carnegie Europe). Prowadzenie: Agnieszka Lichnerowicz (TOK FM). W trzecim panelu **Relacje UE-Chiny: Czy jesteśmy gotowi na strategiczny zwrot?** udział wzięli Finbarr Bermingham (South China Morning Post), Justyna Szczudlik (Polski Instytut Spraw Międzynarodowych), Mareike Ohlberg (German Marshall Fund). Prowadzenie: Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR).

Suwerenność energetyczna Polski a UE: czas na nowe podejście (2 października) – panel dyskusyjny współorganizowany z More in Common Polska z udziałem Krzysztofa Bolesty (Komisja Europejska), Grzegorza Onichimowskiego (Instytut Obywatelski), Adama Traczyka (More in Common Polska), Zofii Wetmańskiej (Instytut Reform). Prowadzenie: Szymon Kardaś (Warszawskie Biuro ECFR).

Co polskie wybory oznaczają dla Europy (18 października) – debata współorganizowana z Polityką Insight z udziałem Timothy Gartona Asha (Uniwersytet Oksfordzki), Daniela Schwarzer (Fundacja Bertelsmanna), Andrzeja Bobińskiego (Polityka Insight). Prowadzenie: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Seminaria i spotkania zamknięte

Wojna w Ukrainie i stosunki polsko-niemieckie (13 lutego) – seminarium eksperckie z Alexandrem Grafem Lambsdorffem (ambasador Republiki Federalnej Niemiec w Federacji Rosyjskiej) poświęcone polityce Niemiec wobec wojny w Ukrainie, *Zeitenwende* i stosunkom polsko-niemieckim.

Rok wojny w Europie: jak pokonać Rosję (9 marca) – seminarium eksperckie z udziałem Nico Lange (były szef gabinetu niemieckiego ministra obrony).

Japan-Europe Core Group (15 marca) – seminarium eksperckie poświęcone konsekwencjom wojny w Ukrainie dla krajów azjatyckich oraz Indo-Pacyfiku. Uczestnicy: Yoko Iwama (National Graduate Institute for Policy Studies), Jakub Jakóbcowski (Ośrodek Studiów Wschodnich), Jagannath Panda (Institute for Security and Development Policy), Elli Pohlkamp (ECFR Berlin), Michito Tsuruoka (Keio University), Marek Świerczyński (Polityka Insight), Andrea Rotter (Hanns Seidel Foundation), Alicja Bachulska (Warszawskie Biuro ECFR), Masahiro Kawai (Economic Research Institute for Northeast Asia), Maciej Bukowski (Wise Europa), Françoise Nicolas (French Institute of International Relations), Tobias Gehrke (ECFR Berlin).

Niemiecka Zeitenwende: wnioski dla Polski (4 kwietnia) – śniadanie prasowe z udziałem dziennikarzy o stosunkach polsko-niemieckich w kontekście zmian zachodzących w Niemczech pod wpływem wojny w Ukrainie. Wystąpienia wprowadzające wygłosili Monika Sus (Hertie School, Berlin) i Janusz Reiter (były ambasador RP w Niemczech).

Dyskusja o stosunkach polsko-niemieckich (18 kwietnia) – spotkanie eksperckie współorganizowane z Ośrodkiem Studiów Wschodnich. Wystąpienie wprowadzające: Piotr Buras (Warszawskie Biuro ECFR).

Grupa strategiczna ds. europejskiej polityki wobec Rosji (19 czerwca) – seminarium eksperckie poruszające tematy wpływu wojny w Ukrainie na globalne południe, odporności krajów UE oraz Rosji. Wystąpienie wprowadzające: Kadri Liik (ECFR Berlin).

Co polskie partie polityczne myślą o Chinach (10 października) – panel dyskusyjny współorganizowany z MapInfluence oraz AMO z udziałem Joanny Nawrotkiewicz (Ośrodek Badań Azji Akademii Sztuki Wojennej), Alicji Bachulskiej (Warszawskie Biuro ECFR), Adriana Brony (Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu). Prowadzenie: Thomas Orchowski (TOK FM).

Dylematy bezpieczeństwa: Jak wzmocnić współpracę polsko-niemiecką? (17 października) – seminarium zorganizowane we współpracy z Visegrad Insight na temat przyszłości i postępów w polsko-niemieckiej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony. Wystąpienie wprowadzające wygłosił Rafael Loss (ECFR Berlin).

Warszawskie Biuro ECFR przez cały rok organizowało również spotkania i briefingi promujące działalność ECFR, zwłaszcza związane projektem UNLOCK, w ramach którego przeprowadzane są badania opinii publicznej w państwach UE.

Koszty programu

863 038,34 zł

Streszczone sprawozdanie finansowe

Wprowadzenie

Podstawą streszczonego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego jest sprawozdanie finansowe za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2023 roku przygotowane zgodnie z ustawą z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późniejszymi zmianami), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Streszczone sprawozdanie finansowe zawiera bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2023 r., rachunek zysków i strat za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz powiązane informacje dotyczące przychodów i kosztów. Sprawozdanie to nie zawiera zestawienia zmian w funduszu własnym oraz rachunku przepływów pieniężnych, opisu znaczących zasad rachunkowości i innych informacji i objaśnień wymaganych przez Ustawę o Rachunkowości, wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz inne obowiązujące przepisy. W związku z powyższym, w celu uzyskania pełnego zrozumienia sprawozdania finansowego, streszczone sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym, z którego streszczone sprawozdanie finansowe zostało wyodrębnione.

Dotacje i darowizny (w PLN)

Biuro Mechanizmów Finansowych EFTA w Brukseli, Belgia	26 054 421,64
Fundacja Promocji Społeczeństwa Otwartego, Nowy Jork, USA	3 232 100,00
Fundacja Polskiej Rady Biznesu, Warszawa	2 335 000,00
Wpłaty 1,5% podatku od osób fizycznych	2 316 214,32
Międzynarodowa Organizacja ds. Imigracji, Warszawa	857 514,00
European Center for Foreign Relations, Berlin, Niemcy	752 845,91
Fundacja Społeczeństwa Otwartego, Zug, Szwajcaria	726 563,00
Darowizny od osób fizycznych	455 191,56
Fundacja Pluralisme, Genewa, Szwajcaria	440 458,08
Putka Sp. z o.o., Warszawa	200 000,00
Grupa Pracuj S.A., Warszawa	70 000,00
Perfumeria Quality Missala Sp.J., Warszawa	36 000,00
Fundacja EFC, Warszawa	30 000,00
Orange Polska S.A. Warszawa	25 000,00
Fundacja UK Online Giving, Londyn, Wielka Brytania	24 541,49
Inne (darowizny, zwroty kosztów podróży)	31 557,81
Razem	37 587 407,81

Koszty (w PLN)

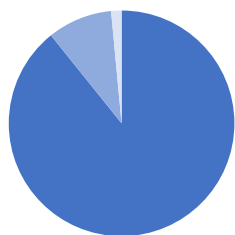
Programy	43 486 985,68
Zwroty dotacji udzielonych w latach poprzednich	-31 695,26
Administracja (w tym koszty utrzymania siedziby Fundacji oraz koszty promocji i fundraisingu)	4 519 497,68
Amortyzacja	724 039,82
Razem	48 698 827,92

Koszty programowe (w PLN)

Programy dotacyjne	34 760 640,18
Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy	25 890 142,95
Dotacje Fundacji Batorego	6 882 455,25
Dla Białorusi	1 527 030,87
Fundusze Powierzone	461 011,11
Programy operacyjne	8 726 345,50
Forum Idei	2 881 710,31
Masz Głos, Masz Wybór	4 981 596,85
Warszawskie Biuro ECFR	863 038,34
Razem	43 486 985,68

Struktura kosztów

Struktura kosztów Fundacji

89,23%

Programy

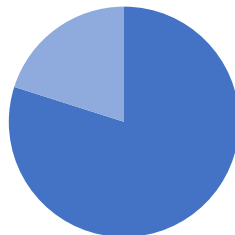
9,28%

Administracja

1,49%

Amortyzacja

Struktura kosztów programowych

79,90%

Programy dotacyjne

20,10%

Programy operacyjne

Bilans na dzień 31 grudnia 2023

	AKTYWA	Stan w zł na dzień	
		31.12.2022	31.12.2023
A	Aktywa trwałe	95 748 605,32	123 803 996,83
I	Wartości niematerialne i prawne	-	-
II	Rzeczowe aktywa trwałe	15 238 590,30	14 557 721,33
	- grunty - prawo użytkowania wieczystego gruntu	3 450 805,08	3 450 805,08
	- budynek	11 744 435,48	11 084 447,16
	- urządzenia techniczne, maszyny i inne	43 349,74	22 469,09
III	Należności długoterminowe	-	-
IV	Inwestycje długoterminowe - długoterminowe aktywa finansowe	80 510 015,02	109 246 275,50
B	Aktywa obrotowe	116 739 350,35	101 763 361,58
I	Należności krótkoterminowe	1 453 915,71	1 056 941,43
	- należności z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 miesięcy	10 172,53	75 466,93
	- inne	1 443 743,18	981 474,50
II	Inwestycje krótkoterminowe	115 257 204,45	100 676 142,32
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	115 257 204,45	100 676 142,32
	a) w pozostałych jednostkach	109 743 302,00	109 743 302,00
	- inne papiery wartościowe	109 533 544,39	97 339 979,44
	- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	209 757,61	901 716,80
	b) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	5 513 902,45	2 434 446,08
	- kasa i rachunki bankowe	5 513 902,45	2 434 446,08
III	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	28 230,19	30 277,83
	Aktywa razem	212 487 955,67	225 567 358,41

Bilans na dzień 31 grudnia 2023 (c.d.)

	PASywa	Stan w zł na dzień	
		31.12.2022	31.12.2023
A	Fundusze własne	210 229 394,58	222 471 282,50
I	Fundusz statutowy	190 933 048,55	195 007 069,67
	- z rozliczenia wyniku finansowego	190 765 778,73	194 839 209,87
	- fundusz założycielski	167 269,82	167 859,80
II	Fundusz z aktualizacji wyceny	(367 022,85)	11 823 405,49
III	Zysk z lat ubiegłych	12 746 616,29)	15 589 937,73
IV	Zysk/strata netto	6 916 752,59	50 869,61
B	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	2 258 561,09	3 096 075,91
I	Rezerwy na zobowiązania	439 624,57	395 709,94
1	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	439 624,57	395 709,94
	- krótkoterminowe	109 277,10	108 176,40
	- długoterminowe	330 347,47	287 533,54
II	Zobowiązania długoterminowe	69 776,68	241 766,12
III	Zobowiązania krótkoterminowe	1 009 159,84	2 403 249,85
1	wobec pozostałych jednostek	829 172,26	2 235 378,71
	- z tytułu grantów	100 000,00	874 066,42
	- inne zobowiązania finansowe	21 408,34	22 105,34
	- z tytułu dostaw towarów i usług do 12 miesięcy	166 079,64	676 355,90
	- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	222 819,64	338 563,56
	- z tytułu wynagrodzeń	46 291,98	108 957,35
	- zobowiązania inne	272 572,66	215 330,14
2	fundusze specjalne	179 987,58	167 871,14
IV	Rozliczenia międzyokresowe	740 000,00	55 350,00
	- krótkoterminowe	740 000,00	55 350,00
	- długoterminowe	-	-
	Pasywa razem	212 487 955,67	225 567 358,41

Rachunek zysków i strat sporządzony za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

	Wyszczególnienie	Dane w zł za rok	
		2022	2023
A	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej, w tym:	62 888 718,38	39 211 012,56
	– przychody z nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	61 367 693,89	37 587 407,81
	– pozostałe przychody określone statutem	1 521 024,49	1 623 604,75
B	Koszty podstawowej działalności operacyjnej	62 951 844,50	43 455 290,42
	– koszty nieodpłatnej działalności statutowej pożytku publicznego	62 951 844,50	43 455 290,42
C	Strata/zysk brutto z podstawowej działalności operacyjnej (A-B)	(63 126,12)	(4 244 277,86)
D	Koszty ogólnego zarządu	4 789 311,07	5 243 537,50
E	Strata z podstawowej działalności operacyjnej (C-D)	(4 852 437,19)	(9 487 815,36)
F	Pozostałe przychody operacyjne	27 490,41	40 735,78
G	Pozostałe koszty operacyjne	3 489,84	1 591,98
H	Strata z działalności operacyjnej (E+F-G)	(4 828 436,62)	(9 448 671,56)
I	Przychody finansowe	12 068 124,87	15 356 607,47
	– dywidendy i udziały w zyskach	969 134,01	1 268 684,76
	– odsetki	6 985 324,13	13 395 696,92
	– zysk ze zbycia inwestycji	289 484,50	692 139,03
	– inne	3 824 182,23	86,76
J	Koszty finansowe	307 623,66	5 837 199,30
	– odsetki	145,12	819,70
	– inne	307 478,54	5 836 379,60
K	Zysk/(strata) z działalności statutowej (H+I-J)	6 932 064,59	70 736,61
L	Podatek dochodowy	15 312,00	19 867,00
M	Zysk/(strata) netto (K-L)	6 916 752,59	50 869,61

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta na temat streszczonego sprawozdania finansowego

Grant Thornton Polska P.S.A.
ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E
61-131 Poznań
Polska

T +48 61 62 51 100
F +48 61 62 51 101
www.GrantThornton.pl

Dla Rady Fundacji im. Stefana Batorego

Opinia

Streszczone sprawozdanie finansowe, które zawiera wprowadzenie, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2023 roku, rachunek zysków i strat za rok zakończony w tym dniu oraz powiązane informacje dotyczące przychodów i kosztów, zostało uzyskane ze zbadanego sprawozdania finansowego Fundacji im. Stefana Batorego z siedzibą w Warszawie przy ul. Sapieżyńskiej 10a (Fundacja) za rok zakończony 31 grudnia 2023 roku.

Naszym zdaniem, załączone streszczone sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich istotnych aspektach, ze zbadanym sprawozdaniem finansowym, zgodnie z zasadami sporządzenia opisanymi we wprowadzeniu do streszczonego sprawozdania finansowego.

Streszczone sprawozdanie finansowe

Streszczone sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich ujawnień wymaganych przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (ustawa), wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz inne obowiązujące przepisy prawa zastosowane przy sporządzaniu zbadanego sprawozdania finansowego Fundacji. Zapoznanie się ze streszczonym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat nie zastępuje zapoznania się ze zbadanym sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem biegłego rewidenta na jego temat.

Zbadane sprawozdanie finansowe i nasze sprawozdanie na jego temat

Wyraziliśmy niezmodyfikowaną opinię na temat zbadanego sprawozdania finansowego w naszym sprawozdaniu z badania z dnia 16 maja 2024 roku.

Odpowiedzialność Zarządu za streszczone sprawozdanie finansowe

Zarząd Fundacji jest odpowiedzialny za sporządzenie streszczonego sprawozdania finansowego zgodnie z zasadami sporządzenia opisanymi we wprowadzeniu do streszczonego sprawozdania finansowego.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym, czy streszczone sprawozdanie finansowe jest spójne, we wszystkich istotnych aspektach, ze zbadanym sprawozdaniem finansowym, na podstawie naszych procedur przeprowadzonych zgodnie z Krajowym Standardem Badania 810 (Z) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Badania 810 (zmienionego) *Zlecenia sporządzenia sprawozdania na temat streszczonego sprawozdania finansowego*, przyjętego uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.

Paweł Zaczyński

Biegły Rewident nr 13290

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu

Grant Thornton Polska Prosta spółka akcyjna,

Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88 E, firma audytorska nr 4055

Warszawa, 16 maja 2024 roku.

Fundacja im. Stefana Batorego

ul. Sapieżyńska 10a

00-215 Warszawa

tel. 48 22 536 02 00

batory@batory.org.pl

www.batory.org.pl